

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE ELMER RESİMLİ ÇOCUK
KİTAPLARI SERİSİNİN KÖK DEĞERLER AÇISINDAN
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Duygu OZAN

Temel Eğitim Ana Bilim Dalı
Okul Öncesi Eğitimi Programı

ARALIK, 2023

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE ELMER RESİMLİ ÇOCUK
KİTAPLARI SERİSİNİN KÖK DEĞERLER AÇISINDAN
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Duygu OZAN
(Y2112.410024)

Temel Eğitim Ana Bilim Dalı
Okul Öncesi Eğitimi Programı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Tringa SHPENDİ ŞİRİN

ARALIK, 2023

ONAY FORMU

ONUR SÖZÜ

Yüksek Lisans olarak sunduğum “Erken Çocukluk Döneminde Elmer Resimli Çocuk Kitapları Serisinin Kök Değerler Açısından İncelenmesi” adlı tezin, proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazdığımı ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim (20.12.2023).

Duygu OZAN

ÖNSÖZ

Lisans eğitimimi tamamladıktan sonra, meslekteki 13. yılımda akademik gelişmeleri özüne inerek inceleme fırsatı yakalamak için heyecanla başladığım yüksek lisans yolcuğumda beni cesaretlendirerek her fırsatta yoluma devam etmemi sağladığı ve bu süreçteki profesyonel tavrı ve disiplinli çalışmasıyla edindiği tecrübelerini ve bilgisini benimle paylaşarak bana örnek olup yoluma ışık tuttuğu için tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Tringa SHPENDİ ŞİRİN hocama sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Fikirleriyle ilham veren, erken çocukluk eğitime farklı bakış açısı geliştirmemi sağlayan, konfor alanından çıkmanın ne kadarda faydalı olduğunu öğreten, “başka”ların öğretmeni Belma TUĞRUL hocama ve akademik alanda karşılattığım diğer hocalarıma sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans eğitimimin yollarımızı birleştirdiği, güzel anılar biriktirdiğimiz, tez yazma sürecimde desteğini hep hissettiğim canım arkadaşım Duygu BACI’ya ve tez yazım sürecimde izinden gittiğim koşulsuz yardımcı olan arkadaşım Sabiha KURŞUN’a ve bu yolcuğumda birlikte olduğumuz arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum.

Bu süreçteki motivasyonumu yüksek tutmam için bana telkinlerde bulunan okul müdürüm Sayın Abdurrahman KAÇMAZ’a ve zümre arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum.

Kendisi de yoğun bir süreçten geçerken benim stresli anlarıma, yorulduğum zamanlara ortak olduğu ve desteklerini esirgemediği için evimizin akademik babası değerli eşim Caner OZAN’a çok teşekkür ederim.

Evimizin neşeleri, benimle birlikte derslerimin adlarını öğrenen, hocalarımın isimlerine aşina olan canımın içi oğlum Aras Doğu ve kızım Asya’ya çok teşekkür ederim.

Aralık, 2023

Duygu OZAN

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE ELMER RESİMLİ ÇOCUK KİTAPLARI SERİSİNİN KÖK DEĞERLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

ÖZET

Erken çocukluk döneminde kazanılan değerler; bireyin hayatı boyunca karşılaşacağı durumlarda doğru kararlar almasına ve etik davranışlar göstermesine yardımcı olabilecektir. Çocuklara sunulan uygun eğitim ve öğretim ortamları sayesinde değerlerin temelleri oluşturulmaktadır. Aile, evde çocuğun rol modeli olduğu gibi, öğretmen de okul öncesi dönemde çocuğun rol modelidir. Öğretmen, değerler eğitimine uygun etkinlik ve materyaller kullanarak, çocuğun değer gelişimine katkı sağlar. Erken çocukluk döneminde, çocukların gelişimine katkı sağlayan en önemli araçlardan biri resimli çocuk kitaplarıdır. Resimli çocuk kitapları, çocukların hayal gücünü, dil becerilerini, estetik duygusunu ve eleştirel düşünme yeteneğini geliştirmelerine yardımcı olur. Resimli çocuk kitaplarının metinlerinde değerlerin sunumu genellikle doğrudan ve öyküleştirilmiş şekildedir. Ayrıca örtük anlamda ifadelerde kullanılıp değerler eğitime katkı sağlamaktadır. Özellikle okul öncesi öğretmenlerinin değerler eğitiminde kullanabileceği kitapları seçebilmesi için bu kitaplar hakkında bilgi sahibi olması gerekir. Literatürde resimli çocuk kitaplarıyla ilgili çalışmaların az olması, resimli çocuk kitaplarına yönelik çalışmaların önemini arttırmaktadır. Bu araştırmanın amacı; erken çocukluk döneminde *Elmer* resimli çocuk kitapları serisinin metinlerini ve görsellerini kök değerler açısından incelemek. Araştırmanın deseni nitel araştırma yöntemlerinden, temel nitel araştırma desendir. Metinlerin analizinde içerik analizi; görsel veri analizi olarak da çalışmada betimsel analiz kullanılmıştır. Veriler toplanırken, MEB'in (Millî Eğitim Bakanlığı) değer ve davranış-tutum çizelgesi, kontrol listesi olarak kullanılmıştır. Araştırma dâhilinde incelenen 14 resimli çocuk kitabının metinlerinde 194 yerde kök değerlerin geçtiği bulgusuna rastlanmıştır. Metinlerde saygı, dostluk ve yardımseverlik değerlerinin bulunma sıklığı en fazlayken;

vatanseverlik değerinin bulunma sıklığı diğer kök değerlere oranla daha azdır. Kitabın görsellerinde 156 kök değer bulunmuştur. Görsellerde dostluk, sevgi ve yardımseverlik kök değerleri en fazla bulunurken, dürüstlük ve vatanseverlik kök değerlerine rastlanılmamıştır. *Elmer* kitap serisi içerdığı kök değerler açısından öğretmenler ve aileler tarafından değer aktarımı için kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Erken Çocukluk, Resimli Çocuk Kitapları, Değerler Eğitimi, Kök Değerler, Elmer Kitap Serisi.

AN INVESTIGATION OF ELMER'S ILLUSTRATED CHILDREN'S BOOK SERIES IN EARLY CHILDHOOD IN TERMS OF ROOT VALUES

ABSTRACT

Values acquired in early childhood can help individuals make the right decisions and show ethical behaviors in situations they will encounter throughout their lives. Thanks to the appropriate education and training environments offered to children, the foundations of values are formed. As the family is the role model of the child at home, the teacher is the role model of the child in the preschool period. The teacher contributes to the child's value development by using activities and materials suitable for values education. In early childhood, one of the most important tools that contribute to the development of children is illustrated children's books. Illustrated children's books help children develop their imagination, language skills, aesthetic sense and critical thinking skills. The presentation of values in the texts of illustrated children's books is usually direct and narrated. In addition, it contributes to values education by using implicit expressions. Especially preschool teachers should have knowledge about these books in order to choose the books that they can use in values education. The fact that there are few studies on illustrated children's books in the literature increases the importance of studies on illustrated children's books. The aim of this study is to analyze the texts and visuals of the Elmer series of illustrated children's books in terms of root values in early childhood. The research design is basic qualitative research design from qualitative research methods. Content analysis was used to analyze the texts and descriptive analysis was used to analyze the visual data. While collecting the data, the values and behavior-attitude chart of the MEB's (Ministry of National Education) was used as a checklist. It was found that root values were mentioned in 194 places in the texts of 14 illustrated children's books examined in the research. While the frequency of the values of respect, friendship and helpfulness was the highest in the texts, the frequency of the value of patriotism was lower than the other root

values. In the visuals of the book, 156 root values were found. While the root values of friendship, love and helpfulness were found most frequently in the visuals, the root values of honesty and patriotism were not found. The Elmer book series can be used by teachers and families for value transfer in terms of the root values it contains.

Keywords: Early Childhood, Children's Picture Books, Values Education, Root Values, Elmer Book Series.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ONUR SÖZÜ	i
ÖNSÖZ.....	iii
ÖZET.....	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	ix
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xv
ÇİZELGELER LİSTESİ.....	xvii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xix
I. GİRİŞ	1
A. Problem cümlesi	5
1. Alt problemler.....	5
B. Araştırmanın Amacı	7
C. Araştırmanın Önemi	7
D. Sınırlılıklar.....	8
E. Tanımlar.....	8
II. KURAMSAL ÇERÇEVE İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	9
A. Erken Çocukluk Eğitimi	9
1. Erken Çocukluk Dönemi Gelişimsel Özellikler	11
B. Değerler Eğitimi	13
1. Değer.....	13
2. Değerin Özellikleri.....	14

3. Değerlerin Sınıflandırılması.....	15
a. Rokeach Değerler Sınıflandırması.....	16
b. Schwartz Değerler Sınıflandırması.....	16
c. Spranger Değerler Sınıflandırması	17
d. Nelson Değerler Sınıflandırması	18
4. Değerler Eğitimi.....	18
a. Erken Çocuklukta Değerler Eğitimi	19
b. Okulda Değerler Eğitimi.....	21
5. Kök Değerler.....	24
C. Değer Eğitiminde Resimli Çocuk Kitapları:.....	24
D. Elmer ve Yazarı Hakkında.....	26
E. Literatürdeki Araştırmalar	27
1. Ulusal Araştırmalar	27
2. Uluslararası Araştırmalar	29
III. YÖNTEM.....	31
A. Araştırma Deseni	31
1. Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenirliği	31
B. Çalışma Grubu	32
C. Veri Kaynakları.....	33
D. Veri Toplama Araçları	33
E. Veri Toplama Süreci.....	35
F. Verilerin Analizi	36
IV. BULGULAR.....	37
A. “Elmer Kar Keyfi” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular: ..	37
1. “Elmer Kar Keyfi” Kitabının Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:	37
2. “Elmer Kar Keyfi” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:	39

B. “ <i>Elmer Rüzgârda</i> ” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:....	41
1. . “ <i>Elmer Rüzgârda</i> ” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:.....	41
2. . “ <i>Elmer Rüzgârda</i> ” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:.....	43
C. <i>Elmer ve Gül</i> ” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular	45
1. “ <i>Elmer ve Gül</i> ” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:.....	45
2. “ <i>Elmer ve Gül</i> ” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:.....	48
D. “ <i>Elmer Sel Baskını</i> ” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular: .	50
1. “ <i>Elmer Sel Baskını</i> ” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler	51
E. “ <i>Elmer ve Wilbur</i> ” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:....	56
1. “ <i>Elmer ve Wilbur</i> ” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:	56
2. “ <i>Elmer ve Wilbur</i> ” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:.....	58
F. “ <i>Elmer</i> ” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:	61
1. . “ <i>Elmer</i> ” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:	62
2. “ <i>Elmer</i> ” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:	64
G. “ <i>Elmer Fillerin Yarışı</i> ” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:..	65
1. . “ <i>Elmer Fillerin Yarışı</i> ” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:65	
2. . “ <i>Elmer Fillerin Yarışı</i> ” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:68	
H. “ <i>Elmer ve Büyükbaba Eldo</i> ” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:.....	70
1. “ <i>Elmer ve Büyükbaba Eldo</i> ” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:.....	70
2. “ <i>Elmer ve Büyükbaba Eldo</i> ” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:.....	72
İ. “ <i>Elmer ve Balinalar</i> ” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:	76
1. “ <i>Elmer ve Balinalar</i> ” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler: ...	76
2. “ <i>Elmer ve Balinalar</i> ” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler: ..	78

J. “Elmer ve Kelebek” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular: ..	80
1. “Elmer ve Kelebek” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:	81
2. “Elmer ve Kelebek” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:	83
K. “Elmer ve Yeni Bir Macera” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:.....	86
1. “Elmer ve Yeni Bir Macera” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:	86
2. “Elmer ve Yeni Bir Macera” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:	89
L. “Elmer’in Özel Günü” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:..	91
1. “Elmer’in Özel Günü” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:..	91
M. “Elmer ve Canavar” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:..	97
1. “Elmer ve Canavar” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:	98
2. “Elmer ve Canavar” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:..	100
N. “Elmer ve Su Aygırları” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:	102
1. “Elmer ve Su Aygırları” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:..	102
2. “Elmer ve Su Aygırları” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:..	105
O. Elmer Kitap Serisinin Metinlerine Ait Kök Değerlere İlişkin Bulgular:.....	108
P. Elmer Kitap Serisinin Görsellerine Ait Kök Değerlere İlişkin Bulgular:.....	109
V. SONUÇ VE TARTIŞMA.....	111
A. Metinlere Ait Değerlerle İlgili Sonuç ve Tartışma	111
B. Görsellere Ait Değerlerle İlgili Sonuç ve Tartışma	113
C. Öneriler	114
1. MEB’e Yönelik Öneriler.....	114
2. Öğretmenlere Yönelik Öneriler	115

3. Ailelere Yönelik Öneriler	115
4. Araştırmacılara Yönelik Öneriler	115
5. Politika Yapıcılara Yönelik Öneriler	115
VI. KAYNAKÇA	117
ÖZGEÇMİŞ.....	131

KISALTMALAR LİSTESİ

AKT	: Aktaran
EÇEB	: Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
OECD	: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü
TDK	: Türk Dil Kurumu
TRT	: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu
UNICEF	: Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu

ÇİZELGELER LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 1. Aktarılması Gereken Kök Değerler.....	2
Çizelge 2. Rokeach'ın Amaç ve Araç Değerleri	16
Çizelge 3. Okulda değerler eğitiminin öğretim teknikleri ve etkinlik örnekleri	23
Çizelge 4. Kök Değer Kontrol Listesi	34
Çizelge 5. Elmer Kar Keyfi Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler	37
Çizelge 6. Elmer Kar Keyfi Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler	39
Çizelge 7. Elmer Rüzgârda Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler.....	41
Çizelge 8. Elmer Rüzgârda Kitabında Resim Olarak Yer Alan Kök Değerler	43
Çizelge 9. Elmer ve Gül Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler	46
Çizelge 10. Elmer ve Gül Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler	48
Çizelge 11. Elmer Sel Baskını Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler.....	51
Çizelge 12. Elmer Sel Baskını Kitabında Yer Alan Görsel Değerler.....	54
Çizelge 13. Elmer ve Wilbur Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler	57
Çizelge 14. Elmer ve Wilbur Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler	59
Çizelge 15. Elmer Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler	62
Çizelge 16. Elmer Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler	64
Çizelge 17. Elmer Fillerin Yarışı Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler..	66
Çizelge 18. Elmer Fillerin Yarışı Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler.	68
Çizelge 19. Elmer ve Büyükbaba Eldo Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler	70

Çizelge 20. Elmer ve Büyükbaba Eldo Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler	73
Çizelge 21. Elmer ve Balinalar Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler	76
Çizelge 22. Elmer ve Balinalar Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler	78
Çizelge 23. Elmer ve Kelebek Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler	81
Çizelge 24. Elmer ve Kelebek Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler	83
Çizelge 25. Elmer ve Yeni Bir Macera Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler	87
Çizelge 26. Elmer ve Yeni Bir Macera Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler	89
Çizelge 27. Elmer'in Özel Günü Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler ..	92
Çizelge 28. Elmer'in Özel Günü Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler ..	95
Çizelge 29. Elmer ve Canavar Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler	98
Çizelge 30. Elmer ve Canavar Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler ...	100
Çizelge 31. Elmer ve Su Aygırları Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler	103
Çizelge 32. Elmer ve Su Aygırları Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler	105
Çizelge 33. Elmer Kitap Serisindeki Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler	109
Çizelge 34. Elmer Kitap Serisindeki Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler	109

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 1.	Schwartz değer kuramına göre değer tipleri ve ilişkileri (Kuşdil ve Kağıtçıbaşı, 2000)	17
Şekil 2.	Elmer Kar Keyfi Kitabında Sevgi Değeri Görseli	39
Şekil 3.	Elmer Kar Keyfi Kitabında Dostluk Değeri Görseli	40
Şekil 4.	Elmer Kar Keyfi Kitabında Sabır Değeri Görseli	40
Şekil 5.	Elmer Rüzgârda Kitabında Dostluk Değeri Görseli.....	44
Şekil 6.	Elmer Rüzgârda Kitabında Sevgi değeri görselleri.....	44
Şekil 7.	Elmer Rüzgârda Kitabında Yardımseverlik Değeri Görselleri	45
Şekil 8.	Elmer ve Gül Kitabında Dostluk Değeri Görselleri	48
Şekil 9.	Elmer ve Gül Kitabında Sevgi Değeri Görselleri.....	49
Şekil 10.	Elmer ve Gül Kitabında Saygı Değeri Görseli.....	50
Şekil 11.	Elmer ve Gül Kitabında Yardımseverlik Değeri Görseli	50
Şekil 12.	Elmer Sel Baskını Kitabında Dostluk Değeri Görselleri	54
Şekil 13.	Elmer Sel Baskını Kitabında Yardımseverlik Değeri Görselleri	55
Şekil 14.	Elmer Sel Baskını Kitabında Sevgi Değeri Görselleri.....	55
Şekil 15.	Elmer Sel Baskını Kitabında Sabır Değeri Görseli.....	56
Şekil 16.	Elmer ve Wilbur Kitabında Dostluk Değeri Görselleri.....	59
Şekil 17.	Elmer ve Wilbur Kitabında Sevgi Değeri Görselleri	60
Şekil 18.	Elmer ve Wilbur Kitabında Yardımseverlik Değeri Görselleri	60
Şekil 19.	Elmer ve Wilbur Kitabında Sabır Değeri Görselleri.....	61
Şekil 20.	Elmer ve Wilbur Kitabında Saygı Değeri Görseli	61

Şekil 21.	Elmer Kitabında Sevgi Değeri Görselleri	64
Şekil 22.	Elmer Kitabında Dostluk Değeri Görselleri.....	65
Şekil 23.	Elmer Fillerin Yarışı Kitabında Dostluk Değeri Görselleri	68
Şekil 24.	Elmer Fillerin Yarışı Yardımseverlik Değeri Görseli	69
Şekil 25.	Elmer Fillerin Yarışı Adalet Değeri Görselleri	69
Şekil 26.	Elmer Ve Büyükbaba Eldo Kitabında Dostluk Değeri Görselleri	73
Şekil 27.	Elmer ve Büyükbaba Eldo Kitabında Öz denetim Değeri Görselleri	74
Şekil 28.	Elmer Ve Büyükbaba Eldo Kitabında Saygı Değeri Görseli	74
Şekil 29.	Elmer Ve Büyükbaba Eldo Kitabında Sevgi Değeri Görseli	75
Şekil 30.	Elmer Ve Büyükbaba Eldo Kitabında Sabır Değeri Görseli.....	75
Şekil 31.	Elmer ve Balinalar Kitabında Yardımseverlik Değeri Görselleri	78
Şekil 32.	Elmer ve Balinalar Kitabında Sevgi Değeri Görselleri.....	79
Şekil 33.	Elmer ve Balinalar Kitabında Dostluk Değeri Görselleri	79
Şekil 34.	Elmer ve Balinalar Kitabında Öz Denetim Değeri Görselleri.....	80
Şekil 35.	Elmer Ve Balinalar Kitabında Sabır Değeri Görseli	80
Şekil 36.	Elmer ve Kelebek Kitabında Yardımseverlik Değeri Görselleri.....	84
Şekil 37.	Elmer ve Kelebek Kitabında Dostluk Değeri Görselleri.....	84
Şekil 38.	Elmer ve Kelebek Kitabında Sevgi Değeri Görseli.....	85
Şekil 39.	Elmer ve Kelebek Kitabında Öz denetim Değeri Görseli	85
Şekil 40.	Elmer ve Kelebek Kitabında Sabır Değeri Görseli	86
Şekil 41.	Elmer ve Yeni Bir Macera Kitabında Dostluk Değeri Görselleri	89
Şekil 42.	Elmer ve Yeni Bir Macera Kitabında Saygı Değeri Görselleri.....	90
Şekil 43.	Elmer ve Yeni Bir Macera Kitabında Adalet Değeri Görselleri	90
Şekil 44.	Elmer Ve Yeni Bir Macera Kitabında Sevgi Değeri Görseli	91
Şekil 45.	Elmer’ın Özel Günü Kitabında Dostluk Değeri Görselleri.....	95
Şekil 46.	Elmer’in Özel Günü Kitabında Yardımseverlik Değeri Görselleri.....	96

Şekil 47.	Elmer'in Özel Günü Kitabında Sabır Değeri Görseli	96
Şekil 48.	Elmer'in Özel Günü Kitabında Sevgi Değeri Görseli.....	97
Şekil 49.	Elmer'in Özel Günü Kitabında Saygı Değeri Görseli.....	97
Şekil 50.	Elmer ve Canavar Kitabında Sevgi Değeri Görseli	100
Şekil 51.	Elmer ve Canavar Kitabında Dostluk Değeri Görselleri.....	101
Şekil 52.	Elmer ve Canavar Kitabında Sabır Değeri Görseli	101
Şekil 53.	Elmer ve Canavar Kitabında Öz Denetim Değeri Görseli	102
Şekil 54.	Elmer ve Su Aygırları Kitabında Dostluk Değeri Görselleri	106
Şekil 55.	Elmer ve Su Aygırları Kitabında Yardımseverlik Değeri Görselleri....	106
Şekil 56.	Elmer ve Su Aygırları Kitabında Saygı Değeri Görseli.....	107
Şekil 57.	Elmer ve Su Aygırları Kitabında Sabır Değeri Görseli	107
Şekil 58.	Elmer ve Su Aygırları Kitabında Sevgi Değeri Görselleri.....	108
Şekil 59.	Elmer ve Su Aygırları Kitabında Sorumluluk Değeri Görseli	108

I. GİRİŞ

Öğrenmenin ilk basamağı olan erken çocukluk dönemi, beyin gelişimin en üst düzeyde olduğu ilk altı yıllık dönemdir (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2013). Çocuğun birinci sınıfa başlayana kadar geçen süre olarak da adlandırılan erken çocukluk dönemi (MEB, 2011), gelişim dönemleri açısından, çocuğun çevresini tanıdığı, alıcılarının ve dikkatinin açık olduğu, sosyalleşmeye başladığı, kritik bir dönemdir (Aral ve Baran, 2011). Tanımdan da anlaşılacağı gibi çocuk içinde yaşadığı toplumu gözlemleyerek, toplum içindeki bireyler ile iletişim kurarak büyümektedir. Erken çocukluk eğitimi; çocuğun tüm gelişim alanlarını destekler, zengin uyarıcılar ile beyin gelişimini etkiler, benlik ve kişilik gelişimine olumlu yönde katkı sağlar (En, 2022).

Çocuklar içinde yaşadıkları toplumun kültürel değerlerini benimseyerek, özümseyerek karakterlerini geliştirmeye başlarlar (Barış ve Ece, 2015). Türk Dil Kurumu [TDK] (2023) tarafından, bir şeyin önemini belirten ölçüt olarak belirtilen değer kavramını; Yorulmaz (2017), toplum içindeki bireyleri bir araya getiren ve onları bir arada tutan bir kavram olarak tanımlamıştır. Bireyler vicdani ilkeleri birbirinden ayırt ederken, belirledikleri ölçütler değer kavramını oluşturur (Beill, 2003). Her toplumun kendine özgü bazı değerleri vardır. Bu değerler toplumu birleştiren en önemli öğelerdir (Göz, 2014). Çocuklar değer kavramını önce ailesinde öğrenirler, daha sonra iletişimde bulunduğu toplumun verdiği tepkilere göre davranışa dönüştürürler. Bu davranışların kalıcı hale gelmesi de eğitim kurumları aracılığıyla olacaktır (Çalışkan, 2016).

Eğitim kurumlarında verilmesi gereken değerler eğitimi, vatandaşlık, karakter, değer gerçekleştirme ve ahlak eğitimini içinde barındıran genel tanımdır (Karabulut ve Türksoy, 2022). Millî Eğitim Bakanlığı, okullarda değerler eğitimi ile ilgili çalışmalar yapmaktadır (MEB, 2010). Son değişiklikler ile birlikte müfredatta, öğrencilere aktarılması gereken on kök değer belirleyerek, bu değerlerin derslerde işlenmesi gerektiğini ifade etmiştir (MEB, 2017).

Çizelge 1. Aktarılması Gereken Kök Değerler

Kök Değerler	Adalet	Dostluk
	Dürüstlük	Öz denetim
	Sabır	Saygı
	Sevgi	Sorumluluk
	Vatanseverlik	Yardımseverlik

Çizelge 1’ de görüldüğü gibi bu değerler “adalet, dostluk, doğruluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. MEB, bu değerlerin aktarılması sırasında müfredatta yer alan etkinliklerin önemine dikkat çekmiştir (MEB, 2017). Değerler eğitimi; ilk kaynağı aile olmakla birlikte, öğretmenlerin de ikinci önemli kaynak olması ve her iki kaynakların faydalanacağı çocuk edebiyatında yer alan kaliteli edebi eserler ile verilebilir (Şen, 2007).

Çocuk edebiyatı, çocukların dili etkili bir şekilde kullanmasını sağlayan, hayal gücünü geliştiren, eğlendiren, çocuğun seviyesine uygun edebiyat türüdür (Enginün, 2006). Çocuk edebiyatının içinde yer alan resimli çocuk kitapları “0-6 yaş arası çocukların gelişimine katkıda bulunmak, okuma alışkanlığı kazandırmak için büyük resimli ve az yazılı hazırlanmış kitaplar” olarak belirtilmiştir (Gönen ve Balat, 2002). Karatay’a göre (2011) öğretmenler, çocuklarda değer aktarımına ve karakter gelişimine yardımcı olmak istiyorlarsa kaliteli kitaplar seçmelidirler. Bu kitaplardaki karşıt görüşler, öğrencilerin ahlaki muhakeme yapmasına yardımcı olacaktır. Yeniay (2019) çocuk kitapları iyi seçildiği takdirde değerler eğitime büyük katkı sağlayacağını belirtmiştir.

Değer aktarımında çocuklar için kullanılacak kitapların özellikleri O’Sullivan (Karatay, 2011) tarafından şöyle listelenmiştir:

- Ahlaki muhakeme yaptıracak zıtlıklar içermelidir.
- Kitaplar, anlam içeriği yönünden zengin olmalıdır.
- Kitaplardaki karakterler öğrencide hayranlık uyandırmalıdır.
- Farklı kültürlerden yararlanmalıdır.

Literatür incelendiğinde değerler eğitimi ve kitaplar ile ilgili ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde birçok tez ve makale bulunmaktadır. Demircan (2010), 9. sınıf Türk edebiyatı ders kitaplarındaki temel değerleri tespit etmiştir. Tespitleri sonucunda en fazla sevgi değerine, en az özveri değerine yer verildiği

görülmüştür. Külünkoğlu (2010), ilköğretim Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin aktarmak istediği değerlerin neler olduğunu araştırmıştır. Bağımsızlık, dürüstlük, misafirperverlik gibi değerlere metinlerde az rastlanıldığını ifade etmiştir. Aktan (2010), 100 temel eser olarak belirlenen eserler ile 5. sınıf sosyal bilgiler öğretim programında yer alan değerlerin arasındaki uyumu belirlemeye çalışmıştır. Kitaplarda en fazla yer alan sevgi, saygı ve yardımlaşma değerlerinin program ile uyduğu gözlenmiştir. Koçağan (2012), 50 tane çocuk kitabını görsel ve metinlerini inceleyerek, değerler eğitimiye katkısını araştırmıştır. Tüm alt değerlere sahip bir kitap bulunmadığını belirtmiştir. Tanrıkulu (2015), Ahmet Cevat Emre'nin *Türkçe Kıraat* kitabının değerler eğitimi açısından incelemiştir. Sevgi değeri yine en fazla vurgulanan değer olarak bulunmuştur. Kaçmaz (2018), Cahit Zarifoğlu'nun masallarının değerler eğitimi ve söz varlığı açısından incelenmiştir. Bu masallarda insanları iyiye yönlendiren adalet, saygı, Allah inancı gibi değerlere yer verildiğini belirtmiştir. Ergün Özkul (2019), Haldun Taner'in öykülerinde tespit edilen değerlerin Türkçe öğretim programında (1-8. sınıf) yer alan kök değerlerle uyumunu incelemiştir. 14 öykü kitabı incelemesi sonucunda tüm kitaplarda kök değerlere yer verildiği belirtilmiştir. Aktürk (2012), Üzeyir Gündüz'ün eserlerinde dini ve ahlaki değerlere ağırlık verildiğini belirtmiştir. Yazıcıoğlu (2022), çok okunan çocuk edebiyatı eserleri olan "*Harry Potter ve Felsefe Taşı*", "*Harry Potter ve Sırlar Odası*", "*Küçük Prens*", "*Dedemin Bakkalı*", "*Abartma Tozu*", "*Çizgili Pijamalı Çocuk*", "*Kiraz Ağacı İle Aramızdaki Mesafe*" ve "*Pal Sokağı Çocukları*" kitapları kök değerler açısından incelenmiştir. En fazla yardımlaşma değerine yer verildiğini ifade etmiştir. Çalışkan (2016), ilköğretim öğrencileri için belirlenen 100 temel eser listesinde yer alan dünya edebiyatına ait eserler değerler eğitimi açısından incelemiştir. Arkadaşlık ve aile değerlerine bu kitaplarda sıklıkla yer verildiğini ifade etmiştir. Eker ve Yıldırım (2017), Ziya Gökalp'in "*Altın Işık*" eserini değerler eğitimi açısından incelemiştir. Sevgi değerinin en fazla yer aldığı kitap, değerler eğitimi açısından zengin bir kaynak olarak nitelendirilmiştir. Pilav ve Orhan (2020), 6-12 yaş Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) çocuk kitaplarını değerler eğitimi açısından incelemiştir. En fazla sevgi, en az adalet değerine yer verildiğini belirtmiştir. *Küçük Kara Balık* ve *Küçük Prens* kitaplarının sosyal bilgiler öğretim programındaki temel beceriler, değerler ve 4. sınıf kazanımları açısından incelenmesi araştırmasında, bu

kitapların değerler eğitimi öğretimine katkı sunabileceği belirtilmiştir (Calp ve Calp, 2019). Ozan ve Yorulmaz (2023), *Çocuk Kalbi* kitabında yer alan olumlu değerleri ve olumsuz unsurları incelemiştir. Çocuk kalbi kitabında 32 olumlu unsur tespit edilmiştir. En fazla görülen değer sevgidir. Kemalettin Tuğcu'nun romanlarını değerler eğitimi açısından inceleyen Şimşek (2015), sevgi, merhamet gibi değerlerin çokça işlendiğini belirtmiştir.

Erken çocukluk döneminde resimli çocuk kitaplarıyla ilgili çalışmaların kısıtlı olduğu görülmektedir. Dirican (2013), 3-6 yaş grubu çocuklarına yönelik yayımlanan resimli hikâye kitaplarının bazı temel değerler açısından incelenmiştir. İncelemeyi metin ve görsel açılardan yapmıştır. Sevgi değeri, en fazla görülen değer olarak belirtilmiştir. Duyar (2021), Sara Şahinkanat'ın resimli çocuk kitaplarının değerler eğitimi için kullanılabileceğini belirtmiştir. Feridun Oral'ın 14 resimli çocuk kitabını inceleyen Dilek (2017), sevgi, yardımlaşma-dayanışma ve çalışkanlık değerlerine en fazla yer verildiğini belirtmiştir. Durmaz ve Yorulmaz (2022), inceledikleri ödüllü resimli çocuk kitaplarında en fazla dostluk ve kararlılık, en az saygı ve tutumluluk değerlerinin yer aldığını belirtmiştir. Ayrıca zararlı alışkanlıklar ve alay etme gibi olumsuz unsurların da yer aldığını belirtmiştir.

Erken çocukluk döneminde ebeveynlerin ve öğretmenlerin değerler eğitimi açısından yararlanabileceği nitelikli resimli çocuk kitaplarının belirlenmesi önemli yer tutmaktadır(Turan, 2014). Özellikle okul öncesi ve ilkokul öğretmenlerinin değerler eğitiminde kullanabileceği kitapları seçebilmesi için bu kitaplar hakkında bilgi sahibi olması gerekir. Literatürde resimli çocuk kitaplarında değerler ve değerler eğitimi bakımından ele alınan çalışmaların az olması, resimli çocuk kitaplarına yönelik çalışmaların önemini arttırmaktadır. Öğrencilerime Elmer resimli çocuk kitaplarını okurken, kitabın içeriğinde; farklılıklara saygı, empati kurma, yardımseverlik, dostluk gibi temel değerlere yer verildiğini gördüm. Literatür taramalarım sonucunda resimli çocuk kitaplarında değerler ile ilgili araştırmaların az olması çalışmamı bu yönde etkiledi. Elmer kitap serisinin metin ve görselleri hangi kök değerleri içerdiği araştırmamın asıl amacını oluşturdu.

A. Problem cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesi, “Erken çocukluk döneminde *Elmer* kitap serisinin metin ve görsellerinde hangi kök değerler vardır?” olarak belirtilmiştir.

1. Alt problemler

- *Elmer Kar Keyfi* adlı resimli çocuk kitabında yer alan yazılarda hangi kök değerler vardır?
- *Elmer Kar Keyfi* adlı resimli çocuk kitabının görsellerinde hangi kök değerler vardır?
- *Elmer Rüzgârda* adlı resimli çocuk kitabında yer alan yazılarda hangi kök değerler vardır?
- *Elmer Rüzgârda* adlı resimli çocuk kitabının görsellerinde hangi kök değerler vardır?
- *Elmer ve Gül* adlı resimli çocuk kitabında yer alan yazılarda hangi kök değerler vardır?
- *Elmer ve Gül* adlı resimli çocuk kitabının görsellerinde hangi kök değerler vardır?
- *Elmer Sel Baskını* adlı resimli çocuk kitabında yer alan yazılarda hangi kök değerler vardır?
- *Elmer Sel Baskını* adlı resimli çocuk kitabının görsellerinde hangi kök değerler vardır?
- *Elmer ve Wilbur* adlı resimli çocuk kitabında yer alan yazılarda hangi kök değerler vardır?
- *Elmer ve Wilbur* adlı resimli çocuk kitabının görsellerinde hangi kök değerler vardır?
- *Elmer* adlı resimli çocuk kitabında yer alan yazılarda hangi kök değerler vardır?
- *Elmer* adlı resimli çocuk kitabının görsellerinde hangi kök değerler vardır?

- *Elmer Fillerin Yarışı* adlı resimli çocuk kitabında yer alan yazılarda hangi kök değerler vardır?
- *Elmer Fillerin Yarışı* adlı resimli çocuk kitabının görsellerinde hangi kök değerler vardır?
- *Elmer ve Büyükbaba Eldo* adlı resimli çocuk kitabında yer alan yazılarda hangi kök değerler vardır?
- *Elmer ve Büyükbaba Eldo* adlı resimli çocuk kitabının görsellerinde hangi kök değerler vardır?
- *Elmer ve Balinalar* adlı resimli çocuk kitabında yer alan yazılarda hangi kök değerler vardır?
- *Elmer ve Balinalar* adlı resimli çocuk kitabının görsellerinde hangi kök değerler vardır?
- *Elmer ve Kelebek* adlı resimli çocuk kitabında yer alan yazılarda hangi kök değerler vardır?
- *Elmer ve Kelebek* adlı resimli çocuk kitabının görsellerinde hangi kök değerler vardır?
- *Elmer ve Yeni Bir Macera* adlı resimli çocuk kitabında yer alan yazılarda hangi kök değerler vardır?
- *Elmer ve Yeni Bir Macera* adlı resimli çocuk kitabının görsellerinde hangi kök değerler vardır?
- *Elmer'in Özel Günü* adlı resimli çocuk kitabında yer alan yazılarda hangi kök değerler vardır?
- *Elmer'in Özel Günü* adlı resimli çocuk kitabının görsellerinde hangi kök değerler vardır?
- *Elmer ve Canavar* adlı resimli çocuk kitabında yer alan yazılarda hangi kök değerler vardır?
- *Elmer ve Canavar* adlı resimli çocuk kitabının görsellerinde hangi kök değerler vardır?

- *Elmer ve Su Aygırları* adlı resimli çocuk kitabında yer alan yazılarda hangi kök değerler vardır?
- *Elmer ve Su Aygırları* adlı resimli çocuk kitabının görsellerinde hangi kök değerler vardır?

B. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; erken çocukluk döneminde Elmer resimli çocuk kitapları serisinin metin ve görsellerinin hangi kök değerleri içerdiğini incelemektir.

C. Araştırmanın Önemi

Eğitim hayat boyu devam eden, sürekli gelişen ve devam eden bir süreçtir. İstenilen davranışın aktarılmasında eğitimin önemli bir etkisi ve rolü vardır. Bu davranışların oluşturulması sürecinde de her toplumun kendine özgü oluşturdukları kültürel geçmişleri vardır. Toplumun kültürel yapısından etkilenip değerlerle aktarımının sağlanmasında eğitim önemli yer teşkil etmektedir. Değerlerimizin nesiller boyu aktarımının gerçekleşmesinde, iyi ahlak, doğru kişilik geliştirme verilen eğitimle mümkün olabilmektedir (Sönmez, 2008)

Değer, toplumun birlik ve beraberliğini sağlayan, ortak kültür, duygu ve bilince sahip olan, temel yargı ve amaçlarının bütünüdür (Erjem ve Kızılcelik, 1994). Değerler ve değerlerin aktarımı, toplumun kültüründen doğup ve toplum ve kişi için faydalı olanların eğitim yoluyla bireyden bireye öğrenme ve öğretme yoluyla geçen bir sürecidir (Durmaz ve Yorulmaz, 2022).

Erken çocukluk döneminde değer öğretiminin gerçekleşmesi, bireyin ilerideki yaşamına temel oluşturacak niteliktedir. Bunun için planlı ve düzgün değer aktarımına ihtiyaç vardır. Bu bağlamda değerler eğitimi okulöncesi dönemde aktarılmaya başlanmıştır (Akto ve Akto, 2020).

Erken çocukluk döneminde değer aktarımı çeşitli yöntem ve tekniklerle olabilmektedir. Hikâye okuma, sunum yapma, soru-cevap tekniği, yaratıcı drama, canlandırma, gösteri, beyin fırtınası, şiir, çocuk şarkıları, bilgisayar tabanlı öğretim, münazara gibi yöntem ve teknikleri kullanarak değer aktarımını gerçekleştirebilmektedir (Akto ve Akto, 2017). Çocuğun erken yaşları öğrenmesi üzerinde kritik öneme

sahip olduğu için değer ğretimi resimli ocuk kitapları ile gerçekleştirilebilir. Başka bir deyişle resimli ocuk kitaplarının değer ğretimi üzerinde önemli bir etkisinin olduğu da söylenebilir (Işıtan, 2016).

Resimli ocuk kitaplarının nitelikli olması her şeyden önce çocuğun gelişim seviyesine uygun, eğlenirken öğrenmeyi hedefleyen, eğlenceli ve eğitici zaman geçirmesini planlayan, ilgi ve ihtiyaçlarına uygun eserlerdir. Bu eğitici işlevini değerler eğitimini verirken de kullanmak doğru bir secim olabilecektir. Değerlerin eğitici ve estetik olarak aktarımı resimli ocuk kitapları ile mümkün olabilecektir (Dilek, 2017). Erken ocukluk döneminde ebeveynlerin ve öğretmenlerin değerler eğitimi açısından yararlanabileceği resimli ocuk kitaplarının belirlenmesi önemli yer tutmaktadır. Elmer kitapları farklı kültüre ait olması, Türk kültürüne çevirisi yapılarak değer ve tutumlarımızı kitabın içeriğinde yer yer rastlamamız bu çalışmamızın değer ve değerler eğitimi üzerine önemini artırmıştır. Diğer fillerden farklı bir fil olan Elmer ocukların sevdiği kitaptır. Bu kitaplardaki değerlerin ortaya çıkarılması öğretmenler açısından müfredata yardımcı olup olmayacağı hakkında da bilgi vermektedir.

D. Sınırlılıklar

Bu araştırma David Mckee tarafından yazılan Elmer kitap serisi (14 kitap) ile sınırlıdır. MEB'in belirlediği on kök değer ile sınırlıdır. Ayrıca araştırmacının yorumları ile sınırlıdır.

E. Tanımlar

Erken ocukluk: Çocuğun birinci sınıfa başlayana kadar geçen süredir (MEB, 2011).

Değer: Bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, bir şeyin değdiği karşılık, kıymet (TDK, 2023).

Değerler Eğitimi: Vatandaşlık, karakter, değer gerçekleştirme ve ahlak eğitimini içinde barındıran genel tanımdır (Karabulut ve Türksoy, 2022).

Resimli ocuk Kitabı: Kelimelere fazla yer verilmeyen, büyük ve renkli resimlerin olduğu kitaplardır (Gönen ve Balat, 2002).

II. KURAMSAL ÇERÇEVE İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölüm beş alt bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde erken çocukluk eğitimi kavramı ve erken çocukluk dönemi gelişimsel özellikleri hakkında bilgi verilecektir. İkinci bölümde değer ve değerler eğitimi hakkında detaylı bir inceleme yapılacaktır. Bu bölümde değerler eğitimi kavramı açıklanarak; değer nedir, özellikleri nelerdir, değerlerin sınıflandırılması, erken çocuklukta, okulda ve ailede değerler eğitimi ve kök değerler hakkında bilgi verilecektir. Üçüncü bölümde değerler eğitiminde çocuk kitaplarının yeri ve önemi açıklanacaktır. Dördüncü bölümde yazar David McKee ve *Elmer* hakkında bilgi verilecektir. Son bölümde ise değerler eğitimi ve resimli çocuk kitapları arasındaki ilişkiyi gösteren ulusal ve uluslararası çalışmalar incelenecektir.

A. Erken Çocukluk Eğitimi

Eğitimin geniş ve dar anlamda tanımları yapılabilir. Dar anlamda eğitim; yetişkin bireylerin, bireyleri sosyal hayata hazırlamak için gösterdiği etkidir. Geniş anlamda ise doğa ve insanların bireyin karakterine ve zekâsına etki etmesidir (Kurtkan, 1972). Böylesi bir tanıma göre eğitim, insanı etkileyebilen her şeydir denilebilir. Amacı ise bireyi hayata hazırlamaktır.

Erken çocukluk; yaşamın 0-8 yaş aralığını kapsayan hızlı büyüme ve öğrenmenin yaşandığı insan yaşamındaki kritik ve önemli dönemdir (Tunçeli ve Zembat, 2017). Çocukluğun erken dönemlerinden başlanarak verilen eğitim birey için kritik öneme sahiptir. Gelişim ve öğrenmenin en hızlı olduğu bu süreçte sunulan eğitim bireyin ileriki yaşantısına zemin oluşturmaktadır. Çevresel uyarıcıları ile sosyal bir ortamda büyüyen çocuk akranlarıyla bir araya gelmelidir. Bu durum erken çocukluk eğitimin verildiği okulöncesi kurumları ile mümkün olabilmektedir (Kartal, 2007).

Erken çocukluk eğitimi, çocuğun çevresindeki kişilerle sağlıklı iletişim kurmasına, duygu ve düşüncelerini karşısındakine rahatlıkla ifade edebilmesine

fırsat vererek dil becerilerini geliştirir. Bu eğitim, 0-8 yaş arasındaki çocuklara öğrenim süresince sorumluluk alma, doğruyu ve yanlışın öğretilmesinde yardımcı olabilecek olanaklar sağlar (Aslanargun ve Tapan, 2011).

Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı (EÇEB), erken çocukluk kavramını; eğitim ve bakım olarak bir arada ele almıştır. EÇEB, Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) ve Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) gibi kuruluşlar erken çocukluk dönemini, doğumdan ilköğretime başlama zamanına kadar geçirilen zaman dilimi olarak belirtmiştir. Bu zaman aralığı eğitim ve bakım işlerini kapsamaktadır (Elmacı, 2023).

Türkiye’de 0-6 yaş aralığı okul öncesi dönem olarak adlandırılıp, erken çocukluk dönemini kapsar. Çocuklar yaşantılarını üst üste koyarak biriktir ve bir bağlantı kurarak ilerler. Olgunlaşma ve eğitimle desteklenerek öğrenme ve başarı gerçekleşir. Çocukların öz benliğinin geliştiği okulöncesi dönemde kendini doğru ifade edebilmeyi, davranışlarının sorumluluğunu üstlendiği, öz güven sahibi bireyler olabilmesine fırsatlar yaratacak ortamlar oluşturarak ve doğru çevre uyarıcıları ile yaratıcılığına ve beyin gelişimine katkı sağlanabilir (Yaşar ve Aral, 2010).

Karoğlu ve Ünüvar (2017), erken çocukluk eğitiminin, çocukların yaşamında çok önemli olmasının nedenlerini şöyle açıklamıştır;

1. Beyin gelişimi; Beyin gelişimi yaşamın erken dönemlerinde başlayan ve yetişkinliğe kadar devam eden bir süreçtir. Çocukların hayatlarının ilk üç yılı; fiziksel, entelektüel ve duygusal gelişimleri için kritik öneme sahiptir.

2. Bilişsel Gelişim; Erken çocukluk eğitimi, çocukların ev ortamında belirli bir düzeyde kazanabilecekleri bilişsel, davranışsal ve sosyal becerilerin geliştirilmesine katkıda bulunur.

3. Duygusal ve Fiziksel Sağlık; Erken yaşlarda ortaya çıkan duygusal ve fiziksel sağlık, sosyal beceriler ve bilişsel-dilsel kapasitelerin tümü; çocukların sonraki yaşamlarında -okulda, iş yerinde ve toplumda- elde edecekleri başarı için önemli ön koşullardır.

4. Sosyal Etkileşim; Küçük çocuklar, ilk yıllarında yüz ifadeleri ve jestler yoluyla yetişkinlerle etkileşime girerler ve yetişkinler de aynı şekilde onlara

karşılık verirler. Bu etkileşimin ne kadar verimli olduğu, beynin sağlıklı gelişimi ile yakından ilgilidir.

5. *Hayata Hazırlık*; Erken çocukluk eğitimi, çocuğu hayata hazırlama, sorgulama ve araştırmaya dayalı öğrenme süreçlerine alıştırmak için çok önemli bir rol oynar.

Bu çok yönlü gelişim, erken çocukluk döneminin aslında çocuğun temel becerilerinin kazanıldığı evre olduğunu göstermektedir.

1. Erken Çocukluk Dönemi Gelişimsel Özellikler

Çocuğun fiziksel, zihinsel, sosyal, duygusal, dil ve akademik becerilerinin gelişiminin en hızlı olduğu dönem 0-6 yaş dönemidir ve bu dönemde beyin gelişiminin en hızlı olduğu ve yüzde yüz kullanıldığı; bundan sonraki yaşamına iz bırakacağı önemli bir dönemdir (Turhan ve Özbay, 2016).

Erken çocukluk döneminde gelişim bireysel farklılık gösterse de değişmeyen özelliklere de sahiptir. Gelişim belli bir sıra ile oluşup olgunlaşmaktadır. Yavuzer (1998) gelişimin beş ana özelliğini şöyle ifade etmiştir:

1. *Gelişim, dinamik bir olgudur.*
2. *Gelişim, genetik bireyselliğin bir sonucudur.*
3. *Gelişim, giderek artan bir özelleşme sürecidir.*
4. *Gelişimde denge vardır*
5. *Gelişim, art arda görülen, düzenli bir süreçtir.*

Erken çocukluk dönemindeki gelişim kritik öneme sahip olduğu için bu dönemdeki gelişimi desteklemek bireyin üst düzey kapasitesinin artmasında önemli yer tutmaktadır. Gelişim alanları birbirini takip eden ve etkileyen süreçlerdir. Bu bağlamda bir gelişim alanında yaşanan olumsuzluk, diğer gelişim alanını etkileyebilmektedir (Yıldırım Doğru ve Durmuşoğlu Saltalı, 2013).

Bayhan San ve Artan (2005), 3-6 yaş erken çocukluk dönemi temel gelişmeleri şöyle ifade etmiştir; akranları ile iletişim halinde olan çocukların hayatlarının merkezinde aileleri vardır. Büyük ve küçük kas gelişimleri devam etmektedir. Özerk olma davranışı ön plana çıkmaktadır. Öz bakım becerileri

gelişim göstermektedir. Oyun kurma etkinliklerine yaratıcılıklarını yansıtabilmektedirler. Ben merkezci dönem olduğu için egosantrik hareket etme daha sık karşılaşılan durumdur.

Erken çocukluk döneminde gelişim; bilişsel gelişim, dil gelişimi, fiziksel gelişim, motor gelişim, kişilik gelişimi, sosyal gelişim, duygusal gelişim, ahlak gelişim, cinsel gelişim ve cinsel eğitim olarak değerlendirilmektedir. Erken çocukluk dönemi, doğum öncesinden başlayıp bebeklik ve ilk çocukluk dönemini içine alan dönemdir. Mizaç ve karakterin oluştuğu kişilik gelişim alanında Freud'un "Psikanalitik Kuramı" önemli bir yere sahiptir. Sigmund Freud'a göre davranışlar üzerinde; erken çocukluk yıllarındaki yaşantılar ve dürtüler etkili olmaktadır. Bilinç, bilinç öncesi ve bilinç dışı "Topoğrafik Kişilik Kuramı", id, ego, süpereo "Yapısal Kişilik Kuramı", oral, anal, fallik, gizil(latent) ve genital dönemi "Psikoseksüel Gelişim Kuramı" olarak tanımlamaktadır. (Arslan, vd., 2015).

Piaget ve Kohlberg çocuklar için bilişsel yaklaşımda bulunarak ahlak gelişimi hakkında çalışan iki araştırmacıdır. Piaget ahlaki gelişimi, iç ve dış ahlak olarak iki başlık altında açıklar. Çocukluğun erken yıllarında doğru ve yanlış kavramları üzerine düşünceleri somut özellik taşımaktadır. Okulöncesi dönem çocukları kurallara birebir bağlılık gösterir. Otoriteye saygı ve değişmez kurallar vardır. Çocukların oyunlarında başka birine ya da bir otoriteye bağlılık varsa bu dış ahlak gelişimini gösterir. Kendi içindeki kuralı akıl yolu ile adlandırıyorsa bu da iç ahlak gelişiminin olduğunu gösterir (Bayhan San ve Artan, 2005).

Selçuk'a (2005) göre duyuşsal gelişimin bir parçası olan ahlak gelişimi kişilik gelişiminin üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Kohlberg ahlaki gelişimi, adalet kavramı üzerinden açıklamıştır ve üç düzeyde incelemiştir.

1. *Düzy: Gelenek Öncesi Düzy*
2. *Düzy: Geleneksel Düzy*
3. *Düzy: Gelenek Ötesi İlkelere Dayalı Düzy*

İşlem öncesi dönemdeki çocukları kapsayan Kohlberg'in ahlaki gelişim kuramının ilk düzeyini *Gelenek Öncesi Düzy* oluşturur. Bu düzeyde bireyler, ahlaki yargılarını ceza ve ödöl gibi dışsal etkenlere göre yaparlar. Kurallara uyma veya uymama davranışları, otoritenin varlığına veya yokluğuna bağlıdır. Bireyler,

niyetten çok sonuçlara odaklanırlar. 4-5 yaşları civarında ceza almamak için kurallara uyduğu ceza-itaat dönemi olarak adlandırılır. *Geleneksel Düzey* ise ikinci düzey kuramdır ve somut işlem dönemini kapsar. Bu düzeyde bireyler, ahlaki yargılarını içinde bulundukları grubun (aile, okul, arkadaş) değerlerine ve beklentilerine göre yaparlar. Kurallara uyma veya uymama davranışları, grubun onayı veya reddi ile ilişkilidir. Bireyler, başkalarının duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışır ve sosyal uyum sağlamak isterler. 6 -9 yaşları civarında amaca ulaşmak için kurallara uyduğu; çıkara dayalı alış-veriş dönemidir. *Gelenek ötesi ilkelere dayalı düzey*, Kohlberg'in ahlak gelişimi kuramında üçüncü ve son düzeydir. Bu düzeyde birey, başkalarından ve otoriteden bağımsız bir şekilde kendi ahlak ilkelerini seçerek, kendine özgü değerler sistemi kurar. İlk düzeyde otorite kişinin tamamen dışındadır. İkinci düzeyde kişi otoriteyi içselleştirmiştir fakat sorgulamaz (Çelen, 2000).

Gelişim alanları ile değerler arasında bir ilişki vardır. Aral ve Kadan (2018) yılında yapmış oldukları araştırmalarında, 2013 okul öncesi eğitim programının gelişim alanlarında bulunan değerleri incelemişlerdir. Hangi gelişim alanında hangi değerlere yer verildiği analizine ulaşmışlardır. Bu bağlamda; bilişsel gelişim alanında bulunan kazanımların içeriğinde sorumluluk, dayanışma, güven, saygı, eşitlik, sevgi, adalet değerlerine, dil gelişimi alanındaki kazanımların içeriğinde; dayanışma, saygı, sorumluluk, sevgi ve güven değerlerine, sosyal-duygusal gelişim alanındaki kazanımların içeriğinde; saygı, sevgi, hoşgörü, sorumluluk, özgürlük, dostluk, dayanışma, eşitlik değerlerine, motor gelişimi alanındaki kazanımların içeriğinde; sorumluluk, güven, saygı, dayanışma, adalet, eşitlik, sevgi değerlerine, öz bakım becerileri alanındaki kazanımların içeriğinde; sorumluluk, güven, dayanışma, saygı, özgürlük, hoşgörü, sevgi değerlerinin olduğu görülmüştür.

B. Değerler Eğitimi

1. Değer

Türk Dil Kurumu (TDK) yazın terimleri sözlüğüne göre değer “*Bir varlığın ruhsal, toplumsal, ahlaksal ya da güzellik yönünden taşıdığı düşünülen yüksek ya da yararlı nitelik*” olarak tanımlanırken, eğitim bilimleri sözlüğüne göre “*halkın, kendi yarattığı ya da benimsediği kültür ürünü*” olarak ifade edilmektedir.

Bir kavram olan değer; kişinin düşünme, seçim yapma ve seçim yaparken kendi kontrol mekanizmasını kullanarak karar verme sürecidir. Değer; ahlaki ilkeler ve kuralların belirlendiği, toplum tarafından doğru ve yanlış olarak bilinen durumların içsel ve dışsal kontrol sistemini yürütür. Toplumsal, bireysel ve ekonomik yönden değer kavramının tanımları yapılabilir (Sapsağlam, 2023).

Değer; belirli ölçülere, yasaya, kullanıma uygun olan kurallar ve ilkelerdir (Cooper, 2014). Değerler; bireylerin istek ve ihtiyaçlarına yön veren, karar verme süreçlerini etkileyen onları teşvik eden etkenlerdir (Schaefer, 2012).

Başka bir söylemle değer; kıymetli olan, kıymetli olanı koruyan ve ona önem kazandıran şeydir (Uysal, 2003). Değer, bir şeyin önemini, kıymetini veya karşılığını belirten soyut bir kavramdır. Değerler, insanların hayatlarını yönlendiren, tercihlerini etkileyen ve davranışlarını biçimlendiren manevi veya maddi ölçütlerdir. Değerler, toplumsal, kültürel, ekonomik ve bilimsel unsurları kapsar. Değerler, aynı zamanda kişinin istekleri, gereksinimleri ve nesnelerle ilişkisiyle de ilgilidir (Yurdakul, 2020).

Değer; *insan-âlem-hayat* üçleminde “gitmenin” “niçin, nasıl ve nereye” olduğunu belirleyen unsurdur. Örneğin “sorumluluğunu yerine getirmeyen çocuğa kızmak”(Kızmanın nedeni niçin ve doğruyu belirleyen ne olduğu); doğruluğunu kültürel yapımıza göre ayarladığımız, doğru ve yanlış davranışları ayırabildiğimiz toplumsal kurallarımıza uygun değer yargılarımıza göre analiz ederiz. Yaşanılan toplumun kültüründen doğan değer doğru-yanlış, iyi-kötü, güzel-çirkin gibi durumları yansıtır (Aydoğan, 2017).

2. Değerin Özellikleri

Schwartz ve Bilsky (1987) değerlerin özelliklerini şu şekilde sıralamıştır (akt. Kuşdil ve Kağıtçıbaşı, 2000):

1. *Değerler inançtır.*
2. *Değerler bireylerin amaçlarıyla ilişkilidir.*
3. *Değerler özgül eylem ve değerlerin üzerindedir.*
4. *Değerler davranışların, insanların ve olayların seçilmesini ya da değişimini yönlendiren standartlar olarak işlev görürler.*

5. Değerler taşıdıkları öneme göre sıralanırlar.

Değerin özellikleri, bir toplumun veya bireyin önemseddiği, istediği ve yöneldiği kavramlar olarak tanımlanabilir. Değerler, insanların davranışlarını, tutumlarını, kararlarını ve yargılarını etkileyen soyut ve kalıcı inançlar olmasına rağmen değerlerin somutlaştırıldığı eylemler ve olgular bütünüdür (Aydın, 2011). Değerlerin işlevleri ise, toplumsal yaşamı düzenleme, kültürü geliştirme, bireyleri bir arada tutma ve rehberlik etme gibi çeşitli rollerdir (Yazıcı, 2014).

Kuşdil ve Kağıtçıbaşı (2000) değerlerin işlevi ve özellikleri şöyle açıklamıştır:

- a. *Değerler tarihi birikimlerden ve köklü inançlardan oluşurlar.*
- b. *Üzerinde görüş birliğine varılmış, toplum ya da bireyler tarafında benimsenen bütünleyici ve birleştirici olgulardır.*
- c. *Toplumsal yaşamı kontrol etme ve düzenleme rolleri vardır.*
- d. *Toplumsal ihtiyaçları karşıladığına ve bireylerin iyiliği için olduğuna inanılan karar verme ölçütlerdir.*
- e. *Arzu edilir sonuç, durum veya davranışlarla ilişkilidir.*
- f. *Kültürü geliştirir ve devamlılığını sağlarlar.*
- g. *Çevreyle etkileşim sonucunda işlevsellik kazanırlar.*
- h. *Tutum ve davranışların alt yapısını oluştururlar.*
- i. *Bilinçte yer eden ve davranışı yönlendiren güdüler ve özendiricilerdir.*
- j. *Amaç, yön ve rol belirlemede, davranış ve olayların seçimi veya değerlendirilmesinde yol göstericidir.*
- k. *Göreceli önemleri açısından sıralanırlar.*
- l. *Farklılıkların çarpıştığı noktada ortak anlaşma zemini oluştururlar.*

3. Değerlerin Sınıflandırılması

Değerler eğitimi ile ilgili yaygın olarak yapılan sınıflandırmalar Rokeach, Schwartz, Nelson ve Spranger'in yaptıkları sınıflandırmalardır (Yorulmaz, 2017).

a. Rokeach Değerler Sınıflandırması

Milton Rokeach değerleri amaç ve araç değerler olarak ikiye ayırmıştır. Amaç değerler, heyecan verici bir hayat, başarma duygusu, özgürlük, güzellikler dünyası, mutluluk ve iç huzur gibi bireysel ve barış, eşitlik, aile güvenliği gibi toplumsal değerleri içerirken; araç değerler ise amaç değerlere ulaşabilmek için kullanılan vasıtaları içerir ki bunlar çalışkanlık, açık görüşlülük, yeteneklilik, neşeli olma, yaratıcı olma, cesaret, affedicilik, yardımseverlik ve dürüstlük gibi değerlerdir (Yorulmaz, 2017).

Çetin ve Uslu (2022); Rokeach (1973) amaç ve araç değerleri şöyle ayırmıştır;

Çizelge 2. Rokeach'ın Amaç ve Araç Değerleri

Amaç Değerler	Araç Değerler
Başarılı olma	Cesaretli
Gerçek dostluk	Hırslı
Bilgelik	Dürüst
Eşitlik	Geniş görüşlü
Heyecan verici bir yaşam	Ufku geniş olma
Özgürlük	Sevecen
Rahat bir yaşam	Sorumluluk sahibi
Güzellikler dünyası	Temiz
Mutluluk	Mantıklı
Dini olgunluk	Entelektüel
Zevk	Yaratıcı olma
İç huzur	Hayal gücü geniş
Aile güvenliği	Bağımsız olma
Ulusal güvenlik	Neşeli
Sosyal kabul	Yardımsever

Çizelge 2 incelendiğinde, başarılı olma, gerçek dostluk, bilgelik, eşitlik, heyecan verici yaşam, özgürlük, rahat bir yaşam, güzellikler dünyası, mutluluk, dini olgunluk, zevk, iç huzur, aile güvenliği, ulusal güvenlik ve sosyal kabul amaç değerlerine kavuşmak için, cesaretli, hırslı, dürüst, geniş görüşlü, ufku geniş olma, sevecen, sorumluluk sahibi, temiz, mantıklı, entelektüel, yaratıcı olma, hayal gücü geniş, bağımsız olma, neşeli, yardımsever ve kibarlık araç değerleri ile ulaşılabilir.

b. Schwartz Değerler Sınıflandırması

Schwartz bireyin fizyolojik ihtiyaçları, hayatta kalma güdüsü, sosyal etkileşim ve refah olarak adlandırdığı üç gereksiniminden yola çıkarak 11 farklı

değer keşfetmiştir. Bunlar kendi kendini yönetme, güvenlik, güç, uyum, zevk, başarı, hayırseverlik, uyarım, gelenek, maneviyat ve evrenselliktir (Schwartz, 1992). Ancak Schwartz maneviyat değerini evrensel bulmadığı için bu listeden çıkarmıştır (Yorulmaz, 2017). Schwartz (1992) motivasyonel değer türlerinin diğer değişkenlerle ilişkisinin de incelenmesinin önemli olduğunu vurgulamıştır. Şekil 1’de bu ilişkiler modellenmiştir.

Şekil 1. Schwartz değer kuramına göre değer tipleri ve ilişkileri (Kuşdil ve Kağıtçıbaşı, 2000)

Şekil 1’e göre öz yönelim, uyarılım ve hazcılık, yeniliğe açık ile ilişkili; başarı ve güç, özgenişletim ile ilişkili; geleneksellik, uyum ve güvenlik; muhafazacı yaklaşım ile ilişkili; evrensellik ve iyilikseverlik öz aşkınlık ile ilişkilidir.

c. Spranger Değerler Sınıflandırması

Spranger değerleri altı gruba ayırmıştır. Bunlar dini, bilimsel, ekonomik, estetik, sosyal ve politik değerlerdir (Karabulut ve Türksoy, 2022).

Spranger (1973) değerlerini, Gündoğdu (2022) yapmış olduğu araştırmasında şöyle açıklamıştır:

Bilimsel Değer; Yargı ve kararlara, tenkit yapmaya, bilginin gerçekliğine önem veren bireylerin inandığı değerlerdir. Bilimsel değer; eleştireci, akılcı, aydın ve ampiriktir.

Dini Değer; Evren bir bütündür ve birey kendisini bu bütünlüğe bağlar. Dini değere sahip bireyler hayatlarını dini kurallara göre şekillendirir.

Ekonomik Değer; Ekonomik değerler faydalı olan, pratik olan, ekonomik olan, maddi manevi değerlere önem verir.

Estetik Değer; Estetik değere sahip bireyler genel olarak doğadaki uyumu, simetriyi önemser. Sanata önem ve değer verir.

Sosyal Değer; Sosyal değere sahip bireylerin en çok değer verdikleri olgu insandır. İnsan için olan her şey önemlidir. Toplumsal düzen ve insan sevgisi esastır. Bu değere sahip insanlar nazik hoşgörülü, kibar ve anlayışlıdır, bencillikten uzaktır

Politik Değer; Kişisel güç, etki ve şöhret her şeyin üstündedir. Mesleki kariyer, kudret ve söz sahibi olmak bu değere sahip insanlar için önemlidir.

d. Nelson Değerler Sınıflandırması

Nelson'a göre değerler; üçe ayrılır: Bunlar bireysel değerler, grup değerleri ve sosyal değerlerdir. Yazıcı (2006) göre;

Bireysel Değerler; Bireysel değerler sevdiğimiz ve hoşlandığımız ürünleri seçerken ve alırken kişisel tercihlerimiz ile doğrudan alakalıdır.

Grup Değerleri; Grup değerleri, aile, arkadaş, cemiyet, dernek gibi dini ve politik bir grubun üyeleri tarafından aktarılan değerlerdir.

Sosyal Değerler; Sosyal değerler ise adalet, saygı, sorumluluk, adil olma gibi değerlerdir ve kişinin var olan toplumsal yapı içerisinde varlığını devam ettirmesini sağlar.

4. Değerler Eğitimi

Bireyin yaşamını daha güzel hale getirmeye, değer öğretilmesine yardımcı olmaya, toplumsal huzuru ve iyiliği sağlamaya yarayan her türlü etkinliklerdir (Kirshenbaum, 1994'ten akt. Ulusoy, 2010).

Değerler eğitimi “doğru” kelimesinin ahlaki kurallara ve etik davranışlara göre öğretip kişinin karakterine yansıtmasıdır (Kazancı Gül, 2018).

Slater (2003), *değerler eğitimini, manevî, ahlâkî, sosyal ve kültürel eğitim; kişisel ve sosyal eğitim, dini eğitim; çok kültürcü/ırkçı-karşıtı eğitim; program ötesi temalar, özellikle vatandaşlık, çevre ve sağlık; manevi özen, okul etiği; programa ek etkinlikler, geniş toplum bağlantıları; ortak ibadet/toplantı; öğrenen*

bir topluluk olarak okul yaşamı gibi ortak program deneyimlerinin bir sınıflamasını yapabilmek için yeni bir şemsiye terim olarak tanımlamaktadır (akt. Keskin, 2008). Bu kapsamlı tanıma göre değerler eğitiminde okul, şemsiyenin tutma yeri gibi durmaktadır. Tanımda aileye yer verilmemesi değerler eğitiminin okul temelli bir anlayış olabileceğini akıllara getirmektedir.

Dünyaya gözlerini açan insanoğlu doğduğu evdeki ailesinin benimsediği toplumsal ve kültürel kurallara göre büyütülür. Bireyin hayatı boyunca devam eden bu kurallar ailenin etkisi ile gelişir ve kişiliğin temelleri atılır (Sobi, 2019).

Değer aktarımı ailenin yanı sıra akranlarının olduğu sosyal ortamlarda, dijital medya ortamlarında ve okullarda gerçekleştirilir. Değerler eğitimi ailede başlayıp, sosyal ortamda devam edip, okullarda pekiştirilmesi arzu edilen bir durumdur. Değerler eğitiminin amaçları Sobi (2019) göre;

- a) Bireylerde olumlu kişilik oluşturmak.
- b) Her öğrencinin kendi becerilerine göre hayata hazırlamak.
- c) İyi bir karakter sahibi bir olabilmeyi sağlamak.
- d) Başarılı, bilgili ve yüksek öngörülü bireyler olarak yetiştirmek.
- e) Olaylar karşısında muhakeme etme yeteneğine sahip olma

Değerler eğitiminde üç yöntem kullanılmaktadır. Bunlar bireye doğrudan değer aktarmayı amaçlayan değer aktarma yöntemi, bireyin kendi değerini oluşturmasını amaçlayan tümevarımcı yöntem ve iki yöntemi birleştiren bütüncül yaklaşımdır (Kaymakcan ve Meydan, 2011’den akt. Yorulmaz 2017).

a. Erken Çocuklukta Değerler Eğitimi

Erken çocukluk yıllarında kazanılan bilgi, beceri ve değerler birey tarafından tüm yaşamı boyunca kullanılmaktadır. Bireyin düşünme, karar verme ve davranış süreçlerini etkileyen ahlaki ilkeler olarak tanımlanan “değerler” yaşamın ilk yıllarından itibaren çocuklara kazandırılabilir (Sapsağlam, 2020).

Bireyin kişilik yapısının temelleri erken çocuklukta atılmaktadır (Salk, 1974’ten akt. Binbaşoğlu, 2003). Çocuklar oyun oynayarak, bir şeyleri deneyip yanılarak, başkalarının yaptıklarını gözleyerek ve taklit ederek öğrenir. Çocukla

çevresi arasında, çocuğun gelişimini etkileyen sürekli bir etkileşim vardır. Bu etkileşimde değerlerin rolü büyüktür (Gündüz ve ark., 2017).

Değerler eğitiminin kritik dönem olan erken çocukluk döneminde başlaması önemlidir. Çocuklar bu dönemde olumlu ve olumsuz birçok örneklerle karşılaşmaktadır. Yardımseverlik, iş birliği gibi değerleri çevresinde gördüğü rol modeller aracılığıyla öğrenmektedir (Selçuk, 2005). Bu konuda MEB’de değerler eğitiminin küçük yaşta verilmeye başlamasının önemli olduğunu düşündüğü için 19. Millî Eğitim Şura kararlarında “okul öncesi eğitim-öğretim programında değerler eğitimine yer verilmesi” tavsiye kararını almıştır (MEB, 2014).

Değerler eğitimi, bireyin kendini tanımasına, topluma uyum sağlamasına ve evrensel değerleri benimsemesine yardımcı olan bir süreçtir. Çocuklara verilecek değerler eğitimi, onların ilgi, beceri, yetenek, tutum ve isteklerine uygun olarak planlanmalı ve uygulanmalıdır. Çocuklara değerler eğitimi verirken, onlara iyiliği, doğruluğu, dürüstlüğü, saygıyı, sevgiyi, sorumluluğu, işbirliğini ve hoşgörüyü kazandırmak hedeflenmelidir. Günümüzde yaşanan olaylar göstermektedir ki, sadece akademik başarı değil, aynı zamanda ahlaki gelişim de önemlidir. Bilgisel açıdan donanımlı olmak yeterli değildir; çocukların yaşamlarında bilinçli, farkında ve özgüvenli olmaları da gereklidir. Bu nedenle, bu çalışmanın amacı okul öncesi değerler eğitiminin önemine dikkat çekmek ve çocuğa verilecek değerler konusunda bir tartışma ortamı yaratmaktır (Akto ve Akto, 2020).

Değerler eğitimi, aile, toplum, kültür, inanç gibi alanlarda çocuğun gelişimine katkı sağlayan ve kişiliğinin temelini oluşturan bir süreçtir. Bu eğitim sürecinde farklı yaklaşımlar ve yöntemler kullanılmaktadır. Değerler eğitiminin eğitim programlarında nasıl yer alacağı da bu yaklaşım ve yöntemlere göre değişiklik göstermektedir (Ozan ve Shpendi Şirin, 2023).

Candemir ve arkadaşlarına (2022) göre, Montessori eğitim yaklaşımında değerler eğitimi; çocuğun ilgi ve ihtiyaçlarını önemseyen, sosyal-duygusal gelişiminin yanında bilişsel gelişimi de destekleyen, kendi kendine öğrenmesine olanak veren bir yaklaşımdır. Sınıf ortamında kullanılan materyaller çocuğun kontrolü altındadır. Değer ve yargılarımızı çocuk kendi kendine deneyimleyerek öğrenir. Dışsal otoriteye bağlı olmadan kendi iç kontrol mekanizmaları ile hareket

ederek öğrenirler. Böylece Montessori eğitim yaklaşımı değerler eğitiminin öğretilmesinde tercih edilen bir yaklaşım özelliğindedir.

Reggio Emilia yaklaşımında değerler eğitimi; merkezinde çocuğun olduğu bir yaklaşım modelidir. İş birliği, adil olma, etkin katılım, toplumsallık gibi değerler ön plandadır. Çocuklar arasında demokratik tutumla beraber, liderlik vasıflarına ve iletişim dili kullanabilmeyi öğrenmeyi hedef alır. Saygı duyma ve saygı görme değerler eğitiminin oluşmasında önemli yer tutmaktadır (Erakkuş, 2015).

Waldorf yaklaşımında değerler eğitimi; çocuğu bütüncül olarak görmektedir. “*Beyin, kalp, eller*” eğitimin önemli bir parçasıdır (Cevherli,2018).

Okulöncesi dönem olarak da bilinen bu önemli dönemde değer aktarımı, paylaşma, dayanışma ve uzlaşma anlarında küçük çocuklara doğru ve uygun şekilde öğretimi ile gerçekleşir. Toplumsal ve sosyal kuralların en iyi öğretildiği yer okulöncesi eğitim kurumlarıdır. Eğitim ortamlarının sunduğu fırsat eşitliği sayesinde tüm çocuklara ulaşılması toplum ve kültür arasında bir bağ kurarak en iyi şekilde öğretiminin sağlanması hedeflenir. Sınıfa girince arkadaşlarına ve öğretmenine güneydın demek, sıra olmak, oyuncağını paylaşmak, duygularını ve isteklerini doğru ifade etmek, çözüm önerileri bulmak okul ortamında öğrenilen davranışlardır. Eğlenceli etkinlikler sunan okulöncesi kurumlar, değer aktarımının doğru gerçekleştiği, yaparak yaşayarak öğrenme ile sosyal becerilerin desteklendiği, deneyimlenerek öğrenilen ve arkadaşlık ilişkilerinin geliştiği ve pekiştiği oyunla eğitimin hedef alındığı süreçleri içeren eğitim ortamlarıdır. (Nur Çelik, 2020).

b. Okulda Değerler Eğitimi

Değerler eğitimi ailede başlayan bir süreçtir. Çocuk ailesinden gördüklerini, duyduklarını günlük yaşamda uygulamaya başlar (Karakuş, 2015). Karakterinin oluşmaya başladığı, değerleri benimsediği ve hissettiği dönem bu erken çocukluk dönemidir. Aileden sonra çocuğun karakteri üzerinde en etkili kurum okullardır. Özellikle kritik dönem olan 0-6 yaş döneminde okul ile buluşan çocuk yaşamının sonraki yıllarına yön verecek olan değerleri en doğru şekilde okulda öğrenecektir. Okullarda uygulanan değerler eğitimi Millî eğitimin genel amaçlarına uyarlayarak değer öğretimi “*beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve*

sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek” (MEB, 1973), gayesini de gerçekleştirmiş olacaktır. Burada anlatılan öğrenci topluma faydalı olan değerlere sahip olan öğrenci olabilme olanağı bulabilecektir.

Çocuklar zamanlarının büyük bir kısmını okullarda geçirmektedir. Okulların bireylerin hayatında önemli bir yeri olduğu için öğretmenlerimizin hazırlanmış olan müfredatı öğrencilerine aktarmaya çalışırken toplumsal değer yargılarımızı içine alan etkinliklere yer vermelidirler. Okulda değerler eğitimi iyi ile kötüyü, doğru ile yanlış ayıran bireyleri olumlu yönde geliştiren evrensel değerlerin öğretildiği ortamlar olmalıdır. Sobi'ye (2019) göre okullarda değer eğitiminin etkili olabilmesi için:

- “Değer öğretiminde tek bir yaklaşımı benimsemek yerine hem doğrudan hem de dolaylı öğretim yaklaşımların benimsenmelidir.

- Değer eğitiminin kalıcı ve anlamlı olabilmesi için sınıf, okul ve aile ortamı olumlu bir havaya sahip olması gerekir.

- Değer eğitimi sadece planlanmış eğitim programları olarak değil okulun örtük programı aracılığıyla da gerçekleştirilmelidir.

- Değer eğitiminde okul ve aile işbirliği içinde olmalıdır.”

Okulda değerler eğitimi Özer ve arkadaşları (2022) yılında yapmış oldukları araştırmada; çocuklara insanlık ile ilgili temel olan değerlerin karakter/kişilik eğitimi olarak da öğretildiği görülmektedir. Değerler eğitimi, toplumu oluşturan bireylerin yaşam içerisindeki davranışlarını gözden geçiren, insanlara olumlu yönde katkı sağlayan ve daha güzel, yaşanabilir bir gelecek için insanda bulunması gereken evrensel değerlerin insanlara kazandırıldığı süreçtir. MEB (2017), değerler eğitimi konuları arasında sevgi, saygı, hoşgörü, adalet, vatanseverlik, yardımseverlik, sorumluluk, dostluk, sabır ve öz denetim gibi değerler yer almaktadır. Değerler eğitimi verilirken oluşabilecek problemleri ortadan kaldırmak için öncelikle, izlenecek yol belirlenmeli ve bir değerler eğitimi programı tasarlanmalıdır. Özer ve arkadaşlarına (2022) göre değerler

eğitimi programı hazırlanırken okulların, öğretmenlerin ve bilim insanlarının bu sürece katkı sağlaması ve şu sorulara cevap aranması gerekir:

- Hangi değerleri öğrencilere kazandırmak istiyoruz?
- Bu değerleri nasıl ölçeceğiz?
- Bu değerleri nasıl öğreteceğiz?
- Bu değerleri nasıl pekiştireceğiz?
- Bu değerleri nasıl uygulayacağız?

Bilginin tek unsuru olan eğitim sistemi, toplumun kültürel yapısını temel olarak, eğitim sisteminin müfredatına ve öğretmen yetiştirme sürecinin ana noktası olmalıdır. Aileyi öğrenme ortamına dâhil etmek, kültür temelli bir eğitim sağlamış olup, aile-toplum-devlet birbirlerinin görev alanlarına girip, birbirlerini etkileyip geliştirerek eğitim daha işlevsel hal alabilmektedir. Değer aktarımı da bu bağlamda toplumsal ve kültürel değerlerimiz ile harmanlanıp doğru öğretilmesi sağlanabilmelidir (Aydoğan, 2017).

Erken çocukluk döneminde okullarda değerler eğitimi farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak çocukların seviyelerine uygun etkinliklerle öğretilmektedir. Bu öğretim teknikleri ve etkinliklerine Çizelge 3'te yer verilmiştir (Çiftçi, 2018; Parlak, 2012):

Çizelge 3. Okulda değerler eğitiminin öğretim teknikleri ve etkinlik örnekleri

Değerler	Öğretim teknikleri	Etkinlik örnekleri
Saygı	Senaryolaştırma tekniği	“Saygılı yağmur damlaları”
Dürüstlük	Bilinmeyen bilinen ile karşılaştırma tekniği	“Fermuar ilkesi”
Sevgi	Drama metodu	“Çöp olduğumuzu hayal edelim”
Sorumluluk	Soru ve cevap yöntemi	Ailemize, arkadaşımıza ve kendimize karşı olan sorumluluklarımız çizelgesi oluşturmak
Dostluk	Mana (anlam) bilimi	Diğerkâmlık ve dayanışma kelimelerinin anlamını öğrenmek
Sabır	Seviyeme metodu	“Sabır çiçeği”
Adalet	İhtiyaca uygun sunum tekniği	Adil olmamız gereken durumların ppt ile sunumunu gerçekleştirmek.
Özdenetim	Meraklandırma metodu	“Kutuda ne var?”
Yardımseverlik	İkna metodu	Yardımsever olduğunu gösteren resim çalışması
Vatanseverlik	Araştırma ve proje metodu	“Memleketim ve ben”

Çizelge 3'e göre okulda on kök değeri öğretim teknikleri ile birlikte etkinlik örnekleriyle verilmiştir. Saygı, sevgi, dürüstlük, sorumluluk, sabır, vatanseverlik, yardımseverlik, öz denetim, adalet ve dostluk değerleri çocuğun seviyesine göre belirlenen senaryolaştırma, drama, soru cevap, araştırma ve proje metodu, ikna metodu, meraklandırma metodu, sunum tekniği, seviye metodu, mana bilimi, karşılaştırma öğretim teknikleri kullanılarak ve bunlara uygun faaliyet ve etkinliklerle desteklenerek öğretimi sağlanabilir.

5. Kök Değerler

2017 yılında MEB, gelişen çağa uyum sağlamak amacıyla eğitim öğretim müfredatında önemli değişikliklere gittiğini bir basın açıklaması ile duyurmuştur. MEB daha önce de yer verdiği değer ve değer eğitimini müfredatın temeline yerleştirmiştir. Daha önceki müfredatları da kapsayan detaylı bir literatür taraması yapıp, değerler eğitiminde 10 (on) kök değer belirlenmiştir. MEB'in belirlediği bu kök değerler; “adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik” tir. Ayrıca bu değerlerin hangi tutum ve davranışlarını içerdiğini belirlemiştir (MEB, 2017).

C. Değer Eğitiminde Resimli Çocuk Kitapları:

Erken çocukluk dönemindeki çocuklara sunulan kitapların resimli olması önemli bir etkidir. İşlem öncesi dönemde olan okulöncesi çocuklarının hayal güçlerini destekleyecek nitelikli çocuk kitaplarının görsel-işitsel zekâya hitap etmelidir (Ergin ve ark., 2023). Bu bağlamda çocuklara sunulan kitapların yazıları büyük puntolu ve az, resimleri daha belirgin ve çoktur. Kitapların resimli olması; çocukların hayal dünyasını destekleyerek onların yaratıcı düşünme becerilerini harekete geçirmesini sağlayacaktır (Uçar, 2021).

Resimli kitaplar, çocukların gelişimine katkı sağlayan önemli bir kaynaktır. Çocuklar, resimli kitaplar sayesinde hayal güçlerini, dil becerilerini ve sosyal duyarlılıklarını geliştirirler. Resimli kitaplar, çocuklara söz ve resmin uyumlu bir şekilde nasıl anlatılabileceğini öğretirken okul öncesi dönemdeki çocukların zihinsel ve duygusal gelişimlerine destek olur. Resimli çocuk kitapları, çocukların eleştirel düşünme yeteneğini artırır ve çocukların içsel sorunlarını

kitaplar da yer almıştır. Pilav ve Orhan (2020) ise TÜBİTAK’a ait 6-12 yaş arası çocuklara hitap eden bilim çocuk kitaplarında doğrudan ve örtük olarak değerlere yer verildiğini ve bu değerlerin doğrudan değer aktarımı yöntemi kullanılmadan sunulduğunu belirtmiştir.

Değerler eğitiminde resimli çocuk kitaplarının metin ve görsellerinden ayrı ayrı yararlanılabilmektedir. Metinler, çocukların dil gelişimine, okuma alışkanlığına, hayal gücüne ve eleştirel düşünme becerilerine katkı sağlamaktadır. Görseller ise, çocukların görsel okuryazarlığını, estetik duyarlılığını, yaratıcılığını ve duygusal ifade yeteneğini geliştirmektedir. Resimli çocuk kitapları, değerler eğitiminde hem metin hem de görsel öğeleri bir arada sunarak, çocukların değerleri kavramasına, içselleştirmesine ve yaşamına aktarmasına yardımcı olmaktadır. Resimli çocuk kitaplarının değerler eğitiminde etkili bir araç olabilmesi için, seçilen kitapların çocukların yaş, ilgi ve ihtiyaçlarına uygun olması, değerleri doğrudan değil dolaylı olarak aktarması, metin ve görsellerin uyumlu ve kaliteli olması gerekmektedir (Durmaz ve Yorulmaz, 2022).

Resimli çocuk kitapları, erken çocukluk dönemindeki çocukların değer kazanımlarına katkı sağlayan nitelikli ve öğretici kaynaklardır. Çocuklar, bu kitaplar sayesinde hayatın önemli kavramlarını ve becerilerini öğrenirler. Örneğin, dostluk, dürüstlük, empati, yardımseverlik, vatan ve millet sevgisi, özdenetim, adalet gibi değerler resimli çocuk kitaplarında işlenerek çocukların gelişimine destek olur. Ayrıca, resimli çocuk kitapları, ailelerin, öğretmenlerin ve sosyal çevrenin de katılımıyla toplumsal kültürün aktarılmasında ve zenginleştirilmesinde etkili bir araçtır (Ozan ve Shpendi Şirin, 2023).

Erken çocukluk döneminde resimli çocuk kitaplarının önemi, çocukların dil, bilişsel, duygusal ve sosyal gelişimlerine katkı sağlamasıdır. Resimli kitaplar, çocukların hayal güçlerini, yaratıcılıklarını, görsel algılarını, dikkatlerini ve meraklarını geliştirir. Ayrıca, resimli kitaplar, çocuklara çeşitli değer, kavram ve bilgileri eğlenceli bir şekilde öğretir.

D. Elmer ve Yazarı Hakkında

David Mckee İngiltere’nin erken çocukluk dönemi resimli çocuk kitabı yazarlarından ve aynı zamanda animasyonlar çizen illüstratördür. Hans Christian

Andersen Ödülü adaylığı bulunan ve 2020’de BookTrust tarafından Yaşam Boyu Başarı Ödülü’ne layık görülen David McKee, dünya çapında 50 dile çevrilmiş ve 10 milyon baskıya ulaşmış Elmer Serisinin yazarıdır. King Rollo, Mr Benn ve Rengârenk Fil Elmer gibi kitap serisi haline gelen karakterlerin yaratıcısıdır. 1968 yılında Elmer, The Patchwork Elephant isimli bir karakter yarattı. Kitabın basımını Dobson Books üstlendi. 1989 yılında Andersen Press, kitabı yenileyerek Elmer’ı bugün bildiğimiz formuyla tekrar yayımladı. *Elmer* diğer filler gibi olmadığı için üzülen rengârenk fil Elmer’ın maceralarının başladığı seridir. “Başkaları gibi olmak” çoğu kişinin en büyük sorunudur. Elmer da bir toplumun ortak özelliklerini taşırcasına griye bürünmüş ve diğer filler gibi gri olmadığına üzülmüştür. Rengârenk bir fil yaratan David McKee seneler boyu süren yeni kitaplarla karşımıza çıkmıştır. 2007 yılında Kır Çiçeği Yayınları’ndan Aslı Motchane çevirisi ile çıkan ve 2016 yılında Mikado Yayınları tarafından tekrar yayımlanmıştır. David McKee ” Neden gri değil de renkli bir fil?” sorusunun yanıtını bu kitabıyla peşinen vermiş oluyor. Çünkü o, böyle bir fil işte... Elmer, kendisi olmanın tadını çıkardığı bu ilk maceranın ardından yeni kitaplarda yardımlaşma, dürüstlük, arkadaşlık gibi temel değerlere değiniyor. Öyle bir gün var ki tüm filler kendini rengârenk boyuyor, Elmer ise kendini gri renge boyuyor. Her yıl bu günü “Elmer Günü” olarak kutluyorlar. 2016 yılından itibaren İngiltere’de düzenlenen bu günde kitapçılar, kütüphaneler ve hatta okullar çeşitli “Elmer” aktiviteleri ile çocuklara rengârenk bir gün yaşıyorlar. *Elmer* “Celebrate Everyone’s True Colors With Elmer” sloganıyla anılan bir çocuk kitabıdır. “Şudabap” çocuk albümündeki Elmer şarkısı da Elmer’ın renkli hikâyesini anlatmaktadır. Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV)’in Cem Yılmaz ile gerçekleştirdiği çalışmada Elmer’ı seslendirildiği görülmektedir. Elmer serisi; başkalarının düşüncelerini önemse de bir şekilde kendini bulabilenlere, hoşgörü ve nezaketi kaybetmeyen büyüklere, ormanın en neşelisi, sevgi dolu ve dost canlısı küçüklerle hitap etmektedir (Bookinton, b.t.).

E. Literatürdeki Araştırmalar

1. Ulusal Araştırmalar

Kitaplar ve değerler eğitimi ile ilgili literatürde birçok çalışma bulunmaktadır. Ancak çalışmaların çoğunluğu ilkökul ve ortaokul öğrencilerine

yöneliktir. Okul öncesi resimli çocuk kitapları ve değerler eğitimi ile ilgili yeterli sayıda çalışma bulunmamaktadır.

Bu az sayıdaki çalışmalardan bazıları şunlardır:

Dilek (2017), Feridun Oral'ın kitaplarını değerler eğitimi açısından incelemiştir. Bu çalışma Feridun Oral'a ait 14 resimli çocuk kitabı incelenmiştir. Bu kitaplarda sevgi, yardımlaşma-dayanışma, doğruluk ve dürüstlük, nezaket, şefkat, hoşgörü, aile birliğine önem verme, sorumluluk ve misafirperverlik değerlerine sıklıkla yer verildiği görülmüştür. Kitapta yer alan olumsuz unsurlara yer verilmemiştir.

Durmaz ve Yorulmaz (2022), ödüllü resimli çocuk kitaplarını değerler eğitimi açısından incelemiştir. Bu çalışmada ulusal ve uluslararası ödül almış 25 resimli çocuk kitabındaki olumlu değerleri ve olumsuz unsurları incelenmiştir. İncelenen kitaplarda en fazla dostluk ve kararlılık değerine yer verilirken, adalet, temizlik, saygı ve tutumluluk değerlerine çok az yer verilmiştir.

Duyar (2021), Sara Şahinkanat'ın kitaplarını değerler eğitimi açısından incelemiştir. Bu çalışmada Sara Şahinkanat'a ait sekiz resimli çocuk kitap hem metin hem de resim açısından incelenmiştir. Bu kitaplarda en fazla sevgi ve yardımlaşma değerlerine yer verildiği belirtilmiştir.

Kahraman, Kartal ve Yıldız (2020) resimli çocuk kitaplarında, Büyükalan ve Harmankaya (2019) ödüllü resimli çocuk kitaplarında çocuk haklarını incelemiştir. Büyükalan ve Harmankaya (2019), 1963 ile 2018 yılları arasında ödül alan resimli çocuk kitapları ile ilgili çalışmasında yaşamsal haklar, gelişimsel ve korunma haklarına sıklıkla yer verildiğini ancak katılım haklarına yeterince yer verilmediğini belirtmiştir. Kahraman vd. (2020) 2019 yılında satılmakta olan 64 resimli çocuk kitabında Büyükalan ve Harmankaya'nın (2020) çalışmasına benzer şekilde kitaplarda yaşamsal haklara en fazla yer verildiğini dile getirmiştir. Ancak gelişimsel ve korunma haklarına az yer verildiğini ifade etmiştir.

Veziroğlu ve Gönen (2012), inceledikleri 250 resimli çocuk kitabının okul öncesi kazanımları karşılamadığını ortaya koymuştur. Bu yüzden okul öncesinde kullanılmak üzere daha kaliteli resimli çocuk kitaplarına ihtiyaç duyulduğunu ifade etmiştir.

Topçam ve Yorulmaz (2023), en fazla satışı olan 14 resimli çocuk kitabını metin ve görsel yönden ele alarak, değerler eğitimi açısından incelemiştir. İncelenen kitaplarda metin olarak dostluk değerine en fazla yer verildiği görülürken, sadakat değerinin en az yer alan değer olduğu belirtilmiştir. Görseller incelendiğinde sevgi değerinin en fazla yer verilen olumlu değer olduğu ifade edilirken, dürüstlük en az rastlanan değer olarak yer almıştır.

Ertekin ve Çakmak (2021), 56 resimli çocuk kitabını 27 değer bulunan bir kontrol listesi kullanarak incelemiştir. Çalışmada yardımlaşma değeri en fazla yer verilen değer olurken, vatanseverlik, hoşgörü, bağımsız düşünme en az yer alan değer olarak yer almaktadır.

Sönmez ve Yorulmaz (2022), göç temalı resimli çocuk kitaplarında yer alan değerleri incelemek üzere 14 göç temalı resimli çocuk kitabı seçmiştir. İncelenen kitaplarda en fazla dürüstlük, dostluk, sevgi ve estetik değerlerine yer verilirken, en az saygı ve adalet değerleri yer almıştır.

Akyol (2021), resimli çocuk kitaplarının değer eğitimine etkisi üzerine deneysel bir çalışma yapmıştır. Çalışmada değer içeren resimli çocuk kitaplarının değer kazandırılmasına olumlu etkisinin olduğuna yer verilmiştir.

Ulusalar aştırmalar incelendiğinde; nitel çalışmalara yer verildiği görülmektedir. Kitap seçiminde çalışılacak konuya, temaya göre seçimlerin yapıldığı görülmektedir.

2. Uluslararası Araştırmalar

Uluslararası araştırmalarda resimli çocuk kitaplarında değerler eğitimi ile ilgili çalışmalar daha eskiye dayanmaktadır. Bu çalışmaların sayısı da çok fazla olmadığı görülmektedir.

Uluslararası çalışmalardan bazıları şunlardır:

Fernandez, Fernandez ve Ruiz-Martin (2019), resimli kitaplar aracılığıyla değerler eğitimi hakkında bir çalışma yapmıştır. Bu çalışmada yazarlar tarafından belirlenen iki kitap, beşinci sınıf öğrencisi ile birlikte okuma yapılması ve tartışılması yardımıyla incelenmiştir. Kitaplarda en fazla yardımseverlik, arkadaşlık ve empati değerlerinin yer aldığı görülmüştür.

Mitchell ve George (1996), Süpermen, Kaptan Amerika ve Örümcek adam çizgi romanlarındaki değerleri incelemişlerdir. Bu araştırmada kötü insanlarla savaşılan çizgi roman karakterlerinin değerler eğitiminde çocuklara örnek olup olmayacağı araştırılmıştır. Çizgi romanların çocukların sosyal ve duygusal gelişimine, özgüvenine, ahlaki değerlerine ve kültürel farkındalığına katkıda bulunduğunu iddia etmektedir.

Court ve Rosental (2007), İsrail’de devlet okullarındaki erken çocukluk öğretmenlerinin kullandıkları kitaplardaki değerleri incelemiştir. Bu kitaplarda en fazla yer alan değerler karşılıklı saygı ve dostluk olduğu ifade edilmiştir.

Eliza (2007), sözsüz resimli çocuk kitaplarıyla da değerler eğitimi verilebileceğini belirtmiştir. Eliza, bu kitapların hem erken okuryazarlık hem de değer aktarımı için ideal materyaller olduğunu ifade etmiştir.

Hsiu-Chih (2008), Tayvan’daki resimli çocuk kitaplarının eğitimdeki değerlere katkısı için yabancı dil öğretmenleriyle çalışma yapmıştır. Çalışmaya katılan öğretmenler, değer aktarımında kitapların kullanımında öğretmenin doğrudan aktaran değil, rehber olması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Mpeqeka (2002), bir resimli çocuk kitabının kültürel değerlere katkısının olup olmadığını incelemiştir. Çalışmada kültürel kimliğe ve değerlere kaliteli kitaplarla ulaşılabileceği sonucu ortaya çıkmıştır.

III. YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırma deseni, çalışma grubu, veri kaynakları, veri toplama aracı, veri toplama süreci, verilerin analizi ve geçerlik güvenirlik çalışmalarına yer verilecektir.

A. Araştırma Deseni

Elmer kitap serisindeki kök değerleri ortaya çıkarmak için bu araştırmada Nitel araştırma yöntemlerinden, temel nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Temel nitel araştırma deseni verilerin görüşme, gözlem ve doküman ile toplandığı, bütün alanlarda görülebilen, araştırmaların teorik çevresini anlamaya çalışmaktadır. Temel ve yorumsamacı bir yaklaşımdır. Amaç anlamları açığa çıkarmak ve yorumlamaktır (Meriam, 2018).

1. Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenirliği

Araştırmanın iç geçerliğini (inandırıcılığını) sağlamak için uzman incelemesi, derin odaklı veri toplama teknikleri kullanılmalıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Araştırmada kitaplar farklı zaman aralıklarında araştırmacı tarafından iki kere okunarak incelenmiştir. İnceleme sonuçları için üç uzman görüşünden faydalanılmıştır.

Araştırmanın dış geçerliği (genelleme) sağlamak için ayrıntılı betimleme ve ayrıntılı açıklama yapılmalıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Araştırmanın dış geçerliliğini arttırabilmek için yöntem bölümünde tüm aşamalar ve çalışmalar ayrıntılı bir biçimde açıklanmıştır.

Araştırmanın iç güvenirliğini (tutarlık) sağlamak için araştırmanın dışarıdan bir gözle, tarafsız şekilde bakılması gerekmektedir. Özellikle veri toplama araçları, veri toplama süreci ve analiz aşamaları detaylı bir biçimde açıklanmalıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Araştırmada değerlerin belirlenmesinde fikir birliği sağlamak için uzman görüşlerinden yararlanılarak

kodlamalar yapılmıştır. Ayrıca metinlerde geçen cümleler ve görseller doğrudan alıntı yapılarak sunulmuştur.

Araştırma verileri kodlanırken güvenilirliği belirlemek için Miles ve Huberman'ın (1994) kodlayıcılar arası uyum formülü uygulanmıştır. Formül aşağıda gösterilmiştir.

$$\text{Güvenirlik} = \frac{\text{Görüş Birliği}}{\text{Görüş Birliği} + \text{Görüş Ayrılığı}}$$

Formül sonucunda kodlayıcılar arasındaki metin için uyum (Güvenirlik = $194/194+28$), 0,87 bulunmuştur.

Formül sonucunda kodlayıcılar arasındaki görsel için uyum (Güvenirlik = $156/156+41$), 0,79 bulunmuştur.

Kodlamalar arası tutarlığın %70'ten fazla olması, kodlamaların tutarlı olduğunu göstermektedir (Miles ve Huberman, 1994).

Araştırmanın dış geçerliliğini (teyit edilebilirlik) sağlamak için ulaşılan sonuçları, toplanan verilerle sürekli teyit edilmelidir (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Araştırmacı dokümanları ilk inceleyen kişidir. Araştırmacı rolü gereği, kitapları detaylı şekilde incelemiştir. Tarafsız şekilde resim analizi yapabilmek için eğitim almıştır. Konunun uzmanlarından destek almıştır. Ayrıca toplanan tüm veriler, notlar saklanmaktadır.

B. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu David Mckee'nin yazdığı Mikado yayınlarından basılan 14 resimli Elmer çocuk kitabı oluşturmaktadır. Bu kitaplar yayın hakları Mikado Yayıncılık tarafından Andersen Pres Yayıncılıktan alınarak Türkiye'de yayınlanmıştır. Aşağıda bu kitapların Türkiye basım yılına göre sıralanmış hali eskiden yeniye doğru sıralanmıştır:

1. Elmer Kar Keyfi 2016
2. Elmer Rüzgârda 2016
3. Elmer ve Gül 2016
4. Elmer Sel Baskını 2016

5. Elmer ve Wilbur 2017
6. Elmer 2017
7. Elmer Fillerin Yarışı 2017
8. Elmer ve Büyükbaba Eldo 2018
9. Elmer ve Balinalar 2018
10. Elmer ve Kelebek 2020
11. Elmer ve Yeni Bir Macera 2020
12. Elmer'ın Özel Günü 2020
13. Elmer ve Canavar 2021
14. Elmer ve Su Aygırları 2021

C. Veri Kaynakları

Kuramsal çerçeveyi yazmak için değerler eğitimi ile ilgili, erken çocukluk ile ilgili kitaplar, bilimsel makaleler, yüksek lisans ve doktora tezlerinden yararlanılmıştır. Dijital olarak ulaşılamayan kitap ve dergiler için İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Kütüphanesi, Marmara Üniversitesi Kütüphanesi, Bağcılar Belediyesi Halk Kütüphanesi'ne, Kırşehir Halk Kütüphanesine gidilmiştir. Ayrıca incelenecek tüm Elmer kitapları dijital ortamdan satın alınarak temin edilmiştir.

D. Veri Toplama Araçları

Araştırmada dokümanları incelemek için kontrol listesi kullanılmaya karar verilmiştir. Bu amaçla MEB'in belirlediği 10 kök değer ve değerlere ilişkin tutum ve davranışların yer aldığı liste (MEB, 2017) kontrol listesi olarak kullanılmıştır. Çizelge 4'te kök değer kontrol listesi yer almaktadır.

Çizelge 4. Kök Değer Kontrol Listesi

Değerler	Değerlerle İlişkili Bazı Tutum ve Davranışlar
Adalet	Adil olma, eşit davranma, paylaşma
Dostluk	Diğerkâmlık, güven duyma, anlayışlı olma, dayanışma, sadık olma, vefalı olma, yardımlaşma
Dürüstlük	Açık ve anlaşılır olma, doğru sözlü olma, güvenilir olma, sözünde durma
Öz denetim	Davranışlarını kontrol etme, davranışlarının sorumluluğunu üstlenme, öz güven sahibi olma, gerektiğinde özür dileme
Sabır	Azimli olma, tahammül etme, beklemeyi bilme
Saygı	Alçakgönüllü olma, başkalarına kendine davranılmasını istediği şekilde davranma, diğer insanların kişiliklerine değer verme, muhatabının konumunu, özelliklerini ve durumunu gözetme
Sevgi	Aile birliğine önem verme, fedakârlık yapma, güven duyma, merhametli olma, vefalı olma
Sorumluluk	Kendine, çevresine, vatanına, ailesine karşı sorumlu olma; sözünde durma, tutarlı ve güvenilir olma, davranışlarının sonuçlarını üstlenme
Vatanseverlik	Çalışkan olma, dayanışma, kurallara ve kanunlara uyma, sadık olma, tarihsel ve doğal mirasa duyarlı olma, toplumu önemseme
Yardımseverlik	Cömert olma, iş birliği yapma, merhametli olma, misafirperver olma, paylaşma

Çizelge 4’te MEB, (2017) on kök değer ve kök değeri yansıtacak davranış ve tutumlar gözükmektedir. Metin ve görseller incelenirken değerlere ilişkin tutum ve davranışlar göz önünde bulundurulmuştur. Dokümanlarda;

Adil olma, eşitlik kavramları yer alıyorsa veya belli oluyorsa “Adalet” değeri kategorisine dâhil edilmiştir.

Vefalı olma, arkadaşlık, anlayışlı olma, dayanışma, sadık olma, diğerkâmlık kavramları yer alıyorsa veya belli oluyorsa “dostluk” değeri içinde değerlendirilmiştir.

Doğru sözlü olma, açık ve anlaşılır olma, güvenilir olma, sözünde durma kavramları yer alıyorsa veya belli oluyorsa “dürüstlük” değeri içinde değerlendirilmiştir.

Davranışlarını kontrol etme, davranışlarının sorumluluğunu üstlenme, öz güven sahibi olma, gerektiğinde özür dileme kavramları yer alıyorsa veya belli oluyorsa “özdenetim” değeri içinde değerlendirilmiştir.

Azimli olma, tahammül etme, beklemeyi bilme kavramları yer alıyorsa veya belli oluyorsa “sabır” değeri içinde değerlendirilmiştir.

Alçakgönüllü olma, başkalarına kendine davranılmasını istediği şekilde davranma, diğer insanların kişiliklerine değer verme, muhatabının konumunu, özelliklerini ve durumunu gözetme kavramları yer alıyorsa veya belli oluyorsa “saygı” değeri içinde değerlendirilmiştir.

Aile birliğine önem verme, fedakârlık yapma, güven duyma, merhametli olma, vefalı olma kavramları yer alıyorsa veya belli oluyorsa “sevgi” değeri içinde değerlendirilmiştir.

Kendine, çevresine, vatanına, ailesine karşı sorumlu olma; sözünde durma, tutarlı ve güvenilir olma, davranışlarının sonuçlarını üstlenme kavramları yer alıyorsa veya belli oluyorsa “sorumluluk” değeri içinde değerlendirilmiştir.

Çalışkan olma, dayanışma, kurallara ve kanunlara uyma, sadık olma, tarihsel ve doğal mirasa duyarlı olma, toplumu önemseme kavramları yer alıyorsa veya belli oluyorsa “vatanseverlik” değeri içinde değerlendirilmiştir.

Cömert olma, iş birliği yapma, merhametli olma, misafirperver olma, paylaşma, yardım etme kavramları yer alıyorsa veya belli oluyorsa “yardımseverlik” değeri içinde değerlendirilmiştir.

MEB(2017) kontrol listesinde değerlere ait bazı tutumlara yer verildiği için metin ve görselleri açıklayabilmek için Öztürk ve Özkan’ın (2018) hazırladığı kontrol listesinden de yararlanılmıştır.

E. Veri Toplama Süreci

Elmer kitap serisinde yer alan her bir kitaba ulaşılmıştır. 14 kitap araştırmacı tarafından iki kere okunarak metin ve görsellerde yer alan kök değerler kodlanarak belirlenmiş ve üç alan uzmanları farklı zaman aralıkların da 14 kitabı okuyarak metin ve görsellerindeki değerleri belirleyip görüş birliğine ve görüş ayrılığına vardıkları değerler belirlenmiştir.

Kitaplarda yer alan görseller için resim analizi sertifikası olan bir doktora öğrencisinden ve değerler eğitimi dersi almış bir doktora öğrencisinden yardım alınmıştır. Ayrıca araştırmacı resim analizi yapabilmek ve resimleri

değerlendirebilmek için Selçuk Sürekli Eğitim Merkezi'nin resim analizi kursuna çevrimiçi katılarak sertifikasını almıştır. Resim analizleri uzmanlar tarafından farklı yerlerde ve farklı zamanlarda yapılmıştır. Daha sonra uzmanlar bir araya gelerek, bulunan değerler tartışılmıştır. Tartışma sonrasında ortak karar verilen değerler, değerler eğitimi üzerine ders veren bir öğretim görevlisinin fikrine sunulmuştur. 14 kitabın resimlerinde bulunan kök değerler görüş birliğine ve görüş ayrılığına göre ayrılmış ve ortak görüş sonrası 14 kitabın görsellerinde bulunan değerler belirlenmiştir.

Metinlerin analizi için bir okul öncesi öğretmeni, değerler eğitimi almış bir doktora öğrencisi, değerler eğitimi dersi veren bir öğretim görevlisinden destek alınmıştır. Uzmanlar zoom üzerinden bir araya gelerek bulunan değerleri karşılaştırıp, tartışmışlardır. Böylece görüş birliğine ve görüş ayrılığına sebep olan değerler belirlenmiştir.

F. Verilerin Analizi

Görsel verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. “*Betimsel analiz, araştırmanın kavramsal yapısını ortaya çıkarmaya çalışır, yüzeyseldir, tümdengelimci bir analiz türüdür*” (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Bu araştırmadaki görseller araştırmacı ve uzmanlar tarafından detaylı bir şekilde incelenmiştir. Görsellerde yer alan değerler kontrol listesine göre kategorileştirilmiştir. Daha sonra araştırmacı tarafından bu kategoriler sıklık ve yüzdeleri hesaplanarak çizelge haline getirilmiştir.

Metin verilerinin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. “*İçerik analizi, anlamı aydınlatma amacına hizmet edebilecek nitelikte bir kategorilendirmenin ifadesidir; anlama ilişkin bir kanıt inşasıdır.*” (Bilgin, 2006). Bu araştırmada Elmer kitap serisi araştırmacı ve uzmanlar tarafından detaylı bir şekilde okunmuştur. Metinde yer alan - açık olarak belli olan ve örtülü olarak anlaşılan- değerler kontrol listesine göre kategorileştirilmiştir. Daha sonra araştırmacı tarafından bu kategoriler sıklık ve yüzdeleri hesaplanarak çizelge haline getirilmiştir.

IV. BULGULAR

David MCKEE tarafından yazılan; *Elmer Kar Keyfi*, *Elmer Rüzgârda*, *Elmer ve Gül*, *Elmer Sel Baskını*, *Elmer ve Wilbur*, *Elmer*, *Elmer Fillerin Yarışı*, *Elmer ve Büyükbaba Eldo*, *Elmer ve Balinalar*, *Elmer ve Kelebek*, *Elmer ve Yeni Bir Macera*, *Elmer'in Özel Günü*, *Elmer ve Canavar*, *Elmer ve Su Aygırları* resimli çocuk kitapları serisinin metin ve görselleri kök değerler açısından incelenip analiz edilmiştir.

A. “*Elmer Kar Keyfi*” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:

Kitabın kahramanları; Elmer ve diğer fillerdir.

Kitabın konusu; Elmer ormanda üşüdükleri için mutsuz olduklarını söyleyen bir fil grubu ile karşılaşır. Bu fillere soğuk kavramının göreceli olduğunu göstermek için onları dağın yukarılarına doğru götürür, diğer filler yukarıda ilk defa kar ile karşılaşır. Karın gerçekten soğuk olduğunu anlarlar. Ama, Elmer diğer fillere karda oynanan oyunları gösterir ve onlarla oynar. Mutsuz filler orada çok eğlenirler, sonra ormana geri dönerler.

1. “*Elmer Kar Keyfi*” Kitabının Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“*Elmer Kar Keyfi*” kitabında metin olarak yer alan kök değerler Çizelge 5’te gösterilmiştir.

Çizelge 5. Elmer Kar Keyfi Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Dostluk	3	43%
Sabır	1	14%
Yardıms severlik	1	14%
Özdenetim	1	14%
Dürüstlük	1	14%
Toplam	7	100%

Çizelge 5 incelendiğinde kitapta metin olarak 5 kök değer ile ilgili bulgulara rastlanılmıştır. Bunlar dostluk (f =3), sabır (f =1), yardımseverlik (f =1), öz denetim (f =1), dürüstlük (f =1) kök değerleridir. *Elmer Kar Keyfi* kitabında adalet, saygı, sevgi, sorumluluk ve vatanseverlik kök değerleri ile ilgili bir bulguya rastlanmamıştır. Kitapta metin olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

DOSTLUK

Metinde *dostluk* değeri; güven duyma, anlayışlı olma ile ilişkilendirilmiştir.

“Donmuş küçük bir su birikintisinin üzerinden kayarken, “Haydi, siz de buraya gelin” diye bağırdı Elmer. Öteki filler de merakla tek tek Elmer’a katıldılar.” (s.9).

“Bütün filler buzun üzerinde kayıyor, düşüyor, çarpışıyor ve çok eğleniyorlardı.” (s.11).

SABIR

Metinde *sabır* değeri; azimli olma, beklemeyi bilme, dirençli ve dayanıklı olma ile ilişkilendirilmiştir.

“Yürüdükleri yol biraz dik olduğu için bir süre sonra zorlanmaya başladılar. “Artık ısındım, geri dönebilir miyiz?” dedi fillerden biri. Elmer, “Daha değil” diye cevap verdi. “Devam ediyoruz.” (s.4).

YARDIMSEVERLİK

Metinde *yardımseverlik* değeri; iş birliği yapma, merhametli olma, dayanışma içinde olma ile ilişkilendirilmiştir.

“İmdat! Kurtarın beni! Tamamen dondum.” Filler oynamayı bırakıp, Elmer’ı bulmak için hızla koşmaya başladılar.” (s.13).

ÖZ DENETİM

Metinde *öz denetim* değeri; davranışlarını kontrol etme, davranışlarının sorumluluğunu üstlenme ile ilişkilendirilmiştir.

“Kar yağışı çok şiddetlendi” dedi Elmer. “Artık gitmemiz gerekiyor.” Filler yağın altında neşe ile oynayarak ağaçların arasına döndüler ve evlerine doğru yürümeye başladılar.” (s.22).

DÜRÜSTLÜK

Metinde *dürüstlük* değeri; doğru sözlü olma ile ilişkilendirilmiştir.

“Eve vardıklarında fillerden biri “Kar çok eğlenceli ama gerçekten de çok soğuk” dedi. (s.23).

2. “Elmer Kar Keyfi” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer Kar Keyfi” kitabında görsel olarak yer alan kök değerler Çizelge 6’te gösterilmiştir.

Çizelge 6. Elmer Kar Keyfi Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Sevgi	4	50%
Dostluk	3	38%
Sabır	1	13%
Toplam	8	100%

Çizelge 6 incelendiğinde kitapta görsel olarak 3 kök değerinin yer aldığı gözükmemektedir. Bunlar sevgi (f =4), dostluk (f =3) ve sabır (f =1) kök değerleridir. Adalet, dürüstlük, öz denetim, yardımseverlik, sorumluluk, saygı ve vatanseverlik değerleri ile ilgili bulguya rastlanmamıştır. Kitapta görsel olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

SEVGİ

Elmer Kar Keyfi kitabında görsellerdeki *sevgi değeri*; arkadaşlarını sevmek davranışı ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 2. Elmer Kar Keyfi Kitabında Sevgi Değeri Görseli

DOSTLUK

Görsellerde dostluk değeri; dayanışma ve güven duyma davranışları ile ilişkilendirilmiştir.

Görsellerde dostluk değeri; dayanışma ve güven duyma davranışları ilelendirilmiştir.

SABIR

Şekil 4’deki sabır değeri görseli incelendiğinde; filleri kartopu oynadıkları görülmektedir.

B. “Elmer Rüzgârda” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:

Kitabın kahramanları; Elmer, fil arkadaşları, kuşlar ve Elmer’ın kuzeni Wilbur ’dur.

Kitabın konusu; Rüzgârlı bir günde Elmer ve kuzen Wilbur, diğer fillere yine şaka yapmak istediler. Ancak rüzgâr gerçekten çok güçlüydü. Elmer ve Wilbur bunu hesaba katmadıkları için Elmer gerçekten havada rüzgârın etkisiyle uçuyordu.

1. . “Elmer Rüzgârda” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer Rüzgârda” kitabında metin olarak yer alan kök değerler Çizelge 7’de gösterilmiştir.

Çizelge 7. Elmer Rüzgârda Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Sevgi	4	28,57%
Yardımseverlik	3	21,43%
Dostluk	3	21,43%
Öz denetim	2	14,29%
Dürüstlük	1	7,14%
Sabır	1	7,14%
Toplam	14	100,00%

Çizelge 7 incelendiğinde kitapta metin olarak 6 kök değer ile ilgili bulgulara rastlanılmıştır. Bunlar sevgi (f =4), yardımseverlik (f =3), dostluk (f =3), öz denetim (f =2), dürüstlük (f =1) ve sabır (f =1) kök değerleridir. *Elmer Rüzgârda* kitabında adalet, saygı, sorumluluk, vatanseverlik kök değerleri ile ilgili bir bulguya rastlanmamıştır. Kitapta metin olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

SEVGİ

Metinde *sevgi* değeri; arkadaşlarıyla ilişkilerinde iyi anlaşma, karşılaştığı kişileri ve sevgiyle yaklaşma gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

“Kuzen Wilbur, sesini değiştirerek taklitler ve şakalar yapıyor, bütün filleri güldürüyordu.” (s.1)

“Diğer filler hep bir ağızdan “gitme, geri dön!” diye bağırdı, ancak Elmer ve Wilbur çoktan rüzgârlı havaya doğru adımlarını atmışlardı.”(s.3)

“Şunlara baksana, çok komik görünüyorlar” dedi Elmer diğer filleri gördüğünde. “Hey geri dönün. Hepiniz uçup gideceksiniz” diye bağırdı wilbur.” (s.10)

“Elmer gülererek yanıtladı, “Sen de yanıldın sevgili kuş, uçmak için harika bir gün.”” (s.27)

YARDIMSEVERLİK

Metinde *yardımseverlik* değeri; iş birliği yapma, arkadaşlarına yardımcı olma ile ilişkilendirilmiştir.

““Haydi, yeteneğini konuşur ve şimdi sanki biz hala dışarıda yürüyormuşuz gibi ses çıkar. Arada benim sesimi taklit etmeyi unutma.”” (s.5)

“Fillerden biri “Elmer uçuşt gitti, ona yardım etmeliyiz.” dedi” (s.10)

“Rüzgârlı hava geçtiğinde kuşlar, Elmer’a yardım etmek ve eve dönüş yolunu göstermek için uçuşt.”

DOSTLUK

Metinde *dostluk* değeri; fedakârlık, başkalarının iyiliği uğruna hareket etme, bir arada olma, güven duyma ve dayanışma ile ilişkilendirilmiştir.

“Wilbur’ın söylediklerini duyan filler endişelenmeye başladı. Wilbur’ın sesi yine duyuldu: “Bir yerlere tutun Elmer. Dikkatli ol!”” (s.7)

““Bir zincir oluşturalım” dedi fillerden biri. “Haydi hortumlar kuyrukları tutsun.”” (s.10)

“Fillerin hepsi güvenle mağaraya döndükten sonra Elmer ve Wilbur da geldi.

ÖZ DENETİM

Metinde *öz denetim* değeri; davranışlarının sorumluluğunu üstlenme, davranışlarını kontrol etme, hatalardan ders çıkarma ile ilişkilendirilmiştir.

“Bir süre sonra “Bu gerçekten de çok eğlenceli” diye düşünmeye başladı Elmer.” (s.21)

““Sanırım bunu hak ettim. Böyle bir şaka yapmamalıydım” diye düşündü rengârenk fil Elmer.” (s.23)

DÜRÜSTLÜK

Metinde *dürüstlük* değeri; doğru sözlü olma, açık ve anlaşılır olma ile ilişkilendirilmiştir.

“Sevgili kuş, bir fil gerçekten de rüzgârda havaya uçamaz. Sana bunu kanıtlamak için şuradaki ağaçların yanına kadar gidip geleceğim” dedi Elmer.” (s.14)

SABIR

Metinde *sabır* değeri; tahammül etme, beklemeyi bilme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

“Elmer ağaçların arasında kayboluncaya kadar onu izlediler.”(s.15)

2. . “Elmer Rüzgârda” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer Rüzgârda” kitabında görsel olarak yer alan kök değerler Çizelge 8’de gösterilmiştir.

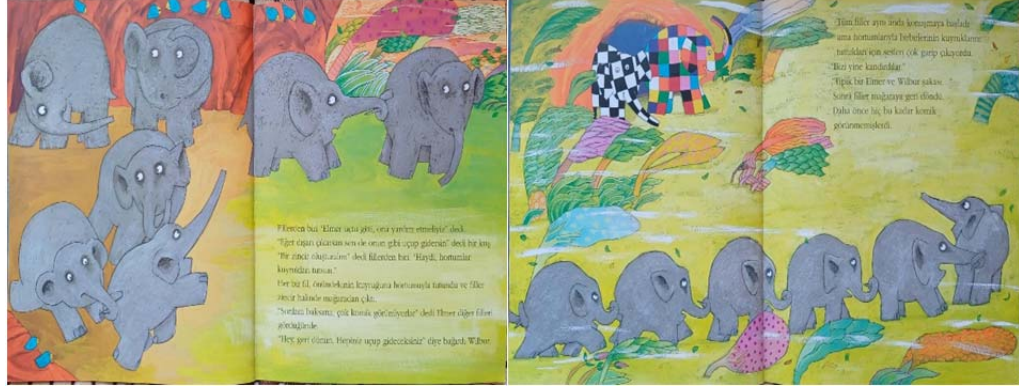
Çizelge 8. Elmer Rüzgârda Kitabında Resim Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Dostluk	9	60,00%
Sevgi	4	26,67%
Yardımseverlik	2	13,33%
Toplam	15	100,00%

Çizelge 8 incelendiğinde kitapta görsel olarak 3 kök değerinin yer aldığı görülmektedir. Bunlar dostluk (f=11), sevgi (f=2), Yardımseverlik (2) kök değerleridir. Adalet, dürüstlük, Öz denetim, sabır, saygı, sorumluluk ve vatanseverlik kök değerleri ile ilgili bulgulara rastlanmamıştır. Kitapta görsel olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

YARDIMSEVERLİK

Görsellerde *yardımseverlik* değeri; iş birliği yapma, paylaşma, arkadaşlarına yardım etme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

Şekil 7. Elmer Rüzgârda Kitabında Yardımseverlik Değeri Görselleri

Şekil 7’deki yardımseverlik değeri görselleri incelendiğinde; filler birbirlerinin kuyruk ve hortumlarını tutarak zincir oluşturması fillerin birbirlerine yardım ettiklerini göstermektedir.

C. *Elmer ve Gül*” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular

Kitabın kahramanları; Elmer, kuzen Wilbur, pembe renkli arkadaşı gül, diğer filler, kuş, büyükbaba Eldo, ve diğer pembe filler.

Kitabın konusu; Wilbur diğer fillerin kendilerinden farklı olduğunu, Elmer ise asıl kendilerinin farklı olduğunu düşünüyordu. Büyükbaba Eldo; utandıkça daha da kızaran pembe fil Gül’ü Elmer ve Wilbur ile tanıştırdı. Pembe renkli fili görünce çok şaşırdılar. Sürüsünü kaybeden Gül’ü Elmer ve kuzen Wilbur ayak izlerini takip ederek Gül’ü sürüsüne ulaştırmayı başardılar. Gül gri filleri gördüğünde çok şaşırmıştı. Çünkü onun kendi sürüsü pembe idi. Aynı veya farklı görünmeleri önemli değildi.

1. “*Elmer ve Gül*” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“*Elmer ve Gül*” kitabında metin olarak yer alan kök değerler Çizelge 9’de gösterilmiştir.

Çizelge 9. Elmer ve Gül Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Saygı	7	47%
Dostluk	3	20%
Yardımseverlik	2	13%
Sevgi	2	13%
Sorumluluk	1	7%
Toplam	15	100%

Çizelge 9 incelendiğinde kitapta metin olarak 5 kök değer ile ilgili bulgulara rastlanılmıştır. Bunlar saygı (f=7), dostluk (f=3), yardımseverlik (f=2), sevgi (f=2) ve sorumluluk (f=1) kök değerleridir. “*Elmer ve Gül*” kitabında adalet, dürüstlük, öz denetim, sabır ve vatanseverlik kök değerleri ile ilgili bulguya rastlanmamıştır. Kitapta metin olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

SAYGI

Metinde *saygı* değeri; büyüklerine ve kendine saygı, farklılıklara saygı, fikirlere saygı, arkadaşının konumunu ve özelliklerini gözetme, kibar ve nazik olma davranışı gösterme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

““Ne ilginç! Arkadaşlarımızın hepsi birbirinden farklı” dedi Wilbur. Elmer aynı fikirde değildi. “Hepsi de birbirinin aynı” dedi. “Asıl farklı olan biziz. Bizim gibi bir fil sürüsü hayal etsene.”” (s.3)

“O sırada Kuş yaklaştı ve “Büyükbaba Eldo ikinizi çağırıyor” dedi. “Haydi, gidelim Wilbur!” dedi Elmer.” (s.4)

““Tanıştığımıza memnun oldum” dedi Gül ve biraz daha kızardı.”(s.10)

“Gül, narin bir şekilde “Hoşça kalın” derken, daha da pembeleşerek Wilbur ve Elmer’in arkasından koştu.” (s.13)

““Merhaba Elmer ve Wilbur” dedi öbür fil.”(s.14)

“Tepeye yaklaştıklarında Gül aniden durdu. “Dinleyin!” dedi. “Tepenin arkasındalar. Beni getirdiğiniz için çok teşekkür ederim.” (s.21)

““Aynı veya farklı görünmeleri önemli değil, bence hepsi çok narin ve nazik filler gibi duruyorlardı” dedi Elmer.”(s.26)

DOSTLUK

Metinde *dostluk* değeri; arkadaşına karşı anlayışlı olma, güven duyma, vefalı olma gibi davranışlarla ilişkilendirilmiştir.

“Ben artık yalnız gideyim. Arkadaşlarım da çok utangaçtır. Birlikte gidersek çok şaşırabilirler.” (s.21)

“Tepeden Gül’ün güven içinde sürüye karışmasını seyrettiler.” (s.23)

““Gül çok narin bir arkadaştı” dedi Wilbur.”(s.26)

YARDIMSEVERLİK

Metinde *yardımseverlik* değeri; arkadaşlarına yardım etme, iş birliği yapma, sorunlara çözüm üretme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

““Sürünün ayak izlerini gölün kenarında görebilirsiniz, sadece o izleri izleyin yeter. Siz benden çok daha hızlı ulaşırsınız” dedi Eldo.” (s.13)

“Gül bu sesler karşısında biraz telaşlanıyor, daha da fazla kızarıyor ve kıkırdayan Elmer’in hortumuna sarılıyordu.” (s.18)

SEVGİ

Metinde *sevgi* değeri; kendini, arkadaşlarını sevme, iyi ilişkiler geliştirme, başkalarının farklılıklarının doğal olduğunu kabul etme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

“Elmer ve Wilbur çok şaşırmıştı. “Ne kadar hoş, şeker gibi!” dedi Elmer.”(s.10)

“Gül yarışı çok sevdi çünkü hep o kazanıyordu.” (s.17)

SORUMLULUK

Metinde *sorumluluk* değeri; üzerine düşen vazifeleri yapma, bilinçli ve disiplinli olma ile ilişkilendirilmiştir.

“Sürüsünden ayrılmış ve bir daha onları bulamamış. Siz onu arkadaşlarına götürebilirsiniz.”(s.9)

2. “Elmer ve Gül” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer ve Gül” kitabında görsel olarak yer alan kök değerler Çizelge 10’da gösterilmiştir.

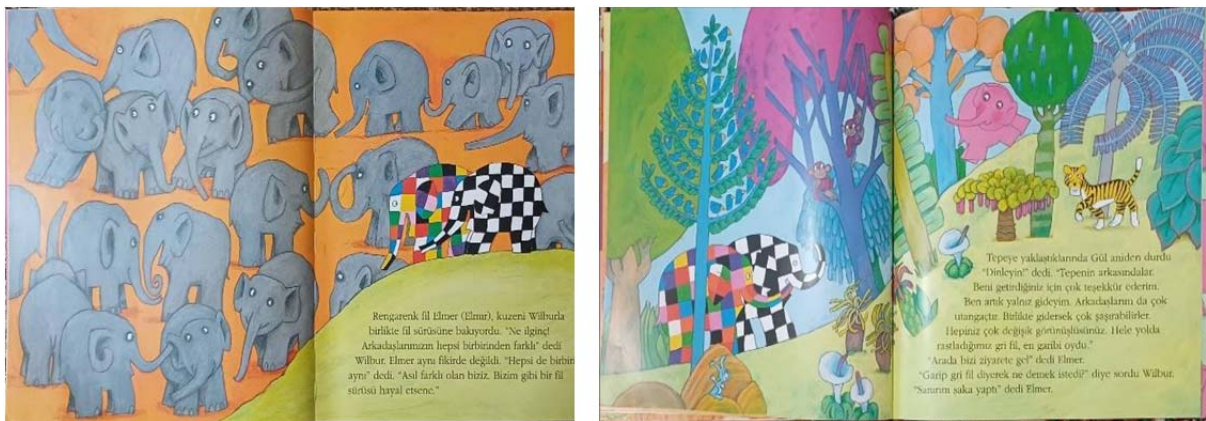
Çizelge 10. Elmer ve Gül Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Dostluk	7	50%
Sevgi	4	29%
Sorumluluk	1	7%
Saygı	1	7%
Yardımseverlik	1	7%
Toplam	14	100%

Çizelge 10 incelendiğinde kitapta görsel olarak 5 kök değerinin yer aldığı görülmektedir. Bunlar dostluk ($f=7$), sevgi ($f=4$), sorumluluk ($f=1$), saygı ($f=1$) ve yardımseverlik ($f=1$) kök değerleridir. Adalet, dürüstlük, öz denetim, sabır ve vatanseverlik değerleri ile ilgili bulguya rastlanmamıştır. Kitapta görsel olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

DOSTLUK

Görsellerde *dostluk* değeri; arkadaşları ile bir arada olma, iyi anlaşma, farklı türden canlıların birbirleriyle aynı ortamda bulunması gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

Şekil 8. Elmer ve Gül Kitabında Dostluk Değeri Görselleri

Şekil 8’deki dostluk değeri görselleri incelendiğinde; Elmer ile Wilbur’un hep yana yana olduklarını görüyoruz. Pembe renkli fil olan Gül’ü de aralarına

aldıklarını, farklı hayvanların ve fillerin bir arada arkadaşça yaşayabildiklerini görmekteyiz.

SEVGİ

Görsellerde *sevgi* değeri; aile birliğine önem verme, fedakârlık, güven duyması, vefalı olması, birbirlerine sevgi ile bakmaları, sarılmaları, gülümsemeleri gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

Şekil 9. Elmer ve Gül Kitabında Sevgi Değeri Görselleri

Şekil 9'daki sevgi değeri görselleri incelendiğinde; Elmer, Wilbur ve diğer fillerin bir arada mutlu ve sevgi dolu olduklarını görmekteyiz. Oyun oynadıklarında yüzlerinde mutlu ifade olduğu görülmektedir.

SORUMLULUK

Görsellerde *sorumluluk* değeri; kendisine ve çevresine karşı sorumlu olma, davranışlarının sonuçlarını üstlenme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

Resim 9 Elmer ve Gül Kitabında Sorumluluk Değeri Görseli

Resim 9'daki sorumluluk değeri görselleri incelendiğinde; anne ya da baba kaplan yavruları uyurken yanlarında beklemesi ailesine karşı oluşturduğu sorumluluk değerini gösterir.

SAYGI

Görsellerde *saygı* değeri; büyüklerine saygı gösterme, nazik ve olumlu davranış gösterme, değer verme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

Şekil 10. Elmer ve Gül Kitabında Saygı Değeri Görseli

Şekil 10'daki saygı değeri görseli incelendiğinde; farklı renk bir file karşı diğer fiillerin merakla bakması. Büyük fil olan Eldo' ya karşı bir nezaket davranışı olduğu görülmektedir.

YARDIMSEVERLİK

Görsellerde *yardımseverlik* değeri; arkadaşları ve çevresi ile iş birliği içerisinde olduğu, merhametli olma, dayanışma içinde bulunma, destek sunma ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 11. Elmer ve Gül Kitabında Yardımseverlik Değeri Görseli

Şekil 11'deki yardımseverlik değeri görseli incelendiğinde; diğer hayvanlardan çekinen Gül hortumu ile tutunarak Elmer'den yardım alır. Elmer Gül'e destek olur.

D. “Elmer Sel Baskını” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:

Kitabın kahramanları; Elmer, diğer filler, timsahlar, ördekler ve diğer hayvanlar...

Kitabın konusu; çok şiddetli yağan yağmurda Elmer mağaradan çıkıp yürümeye başlıyor. Genç bir filin adada mahsur kaldığını öğrenen Elmer arkadaşlarıyla iş birliği yaparak Genç Fil'i oradan kurtarıyor. Yardımlaşmanın önemini anlatan bir Elmer serisidir.

1. “*Elmer Sel Baskını*” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler

“*Elmer Sel Baskını*” kitabında metin olarak yer alan kök değerler Çizelge 11’de gösterilmiştir.

Çizelge 11. Elmer Sel Baskını Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Yardıms severlik	4	25%
Dostluk	4	25%
Öz denetim	2	13%
Sabır	2	13%
Saygı	1	6%
Dürüstlük	1	6%
Sorumluluk	1	6%
Sevgi	1	6%
Toplam	16	100%

Çizelge 11 incelendiğinde kitapta metin olarak 8 kök değer ile ilgili bulgulara rastlanılmıştır. Bunlar yardıms severlik (f=4), dostluk (f=4), özdenetim (f=2), sabır (f=2), saygı (f=1), dürüstlük (f=1), sorumluluk (f=1) ve sevgi (f=1) kök değerleridir. “*Elmer Sel Baskını* “ adlı kitabında adalet ve vatanseverlik kök değeri ile ilgili bulguya rastlanmamıştır. Kitapta metin olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

YARDIMSEVERLİK

Metinde *yardıms severlik* değeri; işbirliği, birlikte hareket ederek sorunu çözme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

““ *Endişelenmeyin, onu arayacağım* ” dedi Elmer.” (s.8)

““*Yardım et, kurtar beni*” dedi. “*Burada yalnız kaldım. Herkesi çok özledim. “Endişelenme, yardım getireceğim*” dedi Elmer.” (s.11)

“Maymunlar sarmaşık toplayıp getirdiler. Elmer sarmaşığı ip gibi kullandı ve bir ucunu yavru file doğru attı. “Ağaca doladıktan sonra ucunu tekrar bana at” dedi.”(s.19)

“Elmer ve arkadaşları ipin uçlarını suda yüzen büyük bir ağaç dalına bağladılar. Elmer dalın üzerine çıktı ve filler ipe asılıp çekmeye başladılar.”(s.21)

DOSTLUK

Metinde *dostluk* değeri; diğerkâmlık, başkasının durumunu merak etme, anlayışı ve sadık olma, arkadaşını düşünme, dayanışma ve yardım etme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

“Elmer yolda iki endişeli fille karşılaştı. “Yağmur başladığından beri Genç Fil’i göremedik” dedi biri.” (s.8)

““Niye bekliyoruz? Dedi filler heyecanla, “Hemen gidelim!”” (s.14)

“Filler aceleyle ilerlerken, ormandaki diğer hayvanlar da onlara katıldı. Mağarada saklandıkları uzun sürenin ardından birlikte bir şeyler yapmak bütün hayvanları mutlu etmişti.” (s.16)

“Hayvanlar onu dikkatlice çekti. Genç fil artık güvendeydi.”(s.22)

ÖZ DENETİM

Metinde *öz denetim* değeri; davranışın sorumluluğunu üstlenme, öz güven sahibi olma durumlarıyla ilişkilendirilmiştir.

““Biraz sessizliğe ve huzura ihtiyacım var” dedi. “Yağmur yağsa da yağmasa da dışarıda yürüyeceğim.”” (s.2)

““İçeri gel Elmer” diye seslendiler. “Yağmur yağıyor.” “Farkındayım” dedi Elmer gülümseyerek ve yürümeye devam etti.” (s.4).

SABIR

Metinde *sabır* değeri; tahammül etme, beklemeyi bilme, sabretme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

““Endişelenme, yardım getireceğim” dedi Elmer. “Birazdan dönerim.”” (s.11)

““Bende sular çekilinceye kadar burada kalır, huzur içinde dinlenirim.””(s.23)

SAYGI

Metinde *saygı* değeri; arkadaşlarının kişiliklerine değer verme, alacak gönüllü olma, güzel davranışlarda bulunma, nezaket terimleri kullanma gibi tutum ve davranışlarla ilişkilendirilmiştir.

““Bu arada ormanı sular basınca biraz ileride bir ada oluştu. Sizin yavrulardan biri de o adada mahsur kaldı” dedi ördeklerden biri. “Teşekkürler” dedi Elmer.” (s.9)

DÜRÜSTLÜK

Metinde *dürüstlük* değeri; açık ve anlaşılır olma, doğru sözlü olma ve sözünü tutma gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir,

“Elmer diğer hayvanlarla beraber genç filin yanına tekrar gelir. ”Peki, Elmer” dedi fillerden biri ”Şimdi ne yapmamızı istiyorsun?” (s.18)

SORUMLULUK

Metinde *sorumluluk* değeri; arkadaşının ve kendi sorumluluğunu alıp yerine getirme, davranışlarının sonucunu üstlenme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

““Ah sevgili Elmer” dedi arkadaşlarından biri. “ip koptu. Şimdi nasıl geri döneceksin?” “Ne güzel!” dedi Elmer. “ Ben de sular çekilinceye kadar burada kalır, huzur içinde dinlenirim. Sonunda biraz kafamı dinleyebileceğim. Hoşça kalın” dedi. “Yakında görüşürüz...”(s.23)

SEVGİ

Metinde *sevgi* değeri; güven duyma, vefalı olma, fedakârlığa karşı mutlu olma gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

“Genç fil, onu kurtarmaya gelenleri görünce neşeyle dans etmeye başladı.”(s.18)

2. “Elmer Sel Baskını” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer Sel Baskını” kitabında görsel olarak yer alan kök değerler Çizelge 12’de gösterilmiştir.

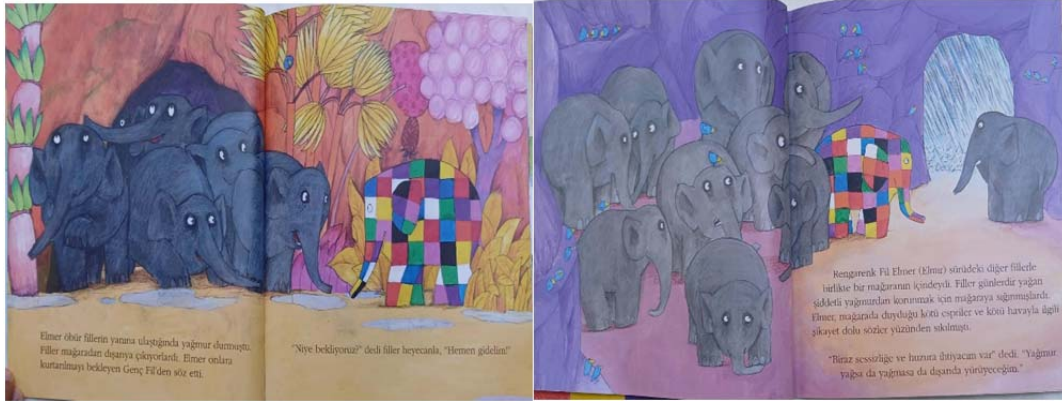
Çizelge 12. Elmer Sel Baskını Kitabında Yer Alan Görsel Değerler

Kök Değer	f	%
Dostluk	6	43%
Yardımseverlik	4	29%
Sevgi	3	21%
Sabır	1	7%
Toplam	14	100%

Çizelge 12 incelendiğinde kitapta görsel olarak 4 kök değerinin yer aldığı gözükmemektedir. Bunlar dostluk (f=6), yardımseverlik (f=4), sevgi (f=3) ve sabır (f=1) kök değerleridir. Dürüstlük, öz denetim, adalet, sorumluluk, saygı ve vatanseverlik değerleri ile ilgili bulguya rastlanmamıştır. Kitapta görsel olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

DOSTLUK

Görsellerde *dostluk* değeri; arkadaşının durumunu ile ilgilenme, diğerkâmlık, anlayışlı olma, dayanışma ve bir arada olma gibi davranışlarla ilişkilendirilmiştir

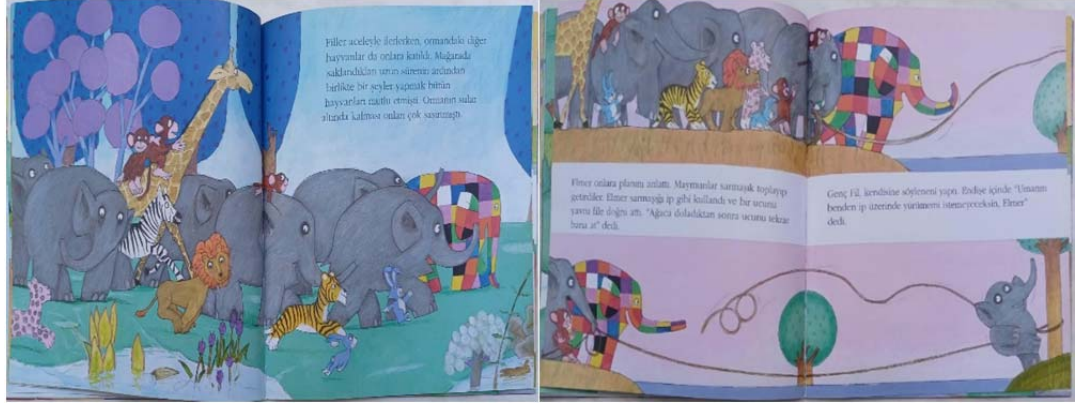

Şekil 12. Elmer Sel Baskını Kitabında Dostluk Değeri Görselleri

Şekil 12'deki dostluk değeri görseli incelendiğinde; Elmer 'in diğer fillerle bir arada olduğunu görmekteyiz. Diğer fillerin Elmer'a güven duyar gibi bakışları olduğunu görmekteyiz.

YARDIMSEVERLİK

Görsellerde *yardımseverlik* değeri; birbirine yardım eden, işbirliği içinde olan, yardımlaşma, dayanışma gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

Şekil 13. Elmer Sel Baskını Kitabında Yardımseverlik Değeri Görselleri

Şekil 13'deki yardımseverlik değeri görselleri incelendiğinde; tepenin başında yalnız kalan bir fili gören Elmer onu yardım etmek için neler yapacağını düşünür. Tüm hayvanlar bir araya gelip fili kurtarmaya gider. Zürafanın boynunda maymunların olması birbirlerine yardım ettiklerini gösterir. Hayvanların iş birliği içerisinde ip gerip Genç Fil'i kurtarması yardımseverlik örneğidir.

SEVGİ

Resimlerde *sevgi* değeri; güven duyma, mutlu olma, arkadaş ilişkilerine değer verme, sevinme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

Şekil 14. Elmer Sel Baskını Kitabında Sevgi Değeri Görselleri

Şekil 14'deki sevgi değeri görselleri incelendiğinde; timsah gibi bir hayvanın Elmer'e sevgiyle yaklaştığını görüyoruz. Kendisini kurtarmaya gelen arkadaşlarına dans gösterisi yapan Genç Filin sevgi dolu anlarına şahitlik ediyoruz.

SABIR

Görsellerde *sabır* değeri; beklemeyi bilme, sabretme gibi durumlarla ilişkilendirebiliriz.

Şekil 15. Elmer ve Wilbur Kitabında Sabır Değeri Görseli

Şekil 15'deki sabır değeri görseli incelendiğinde; arkadaşları tarafından kurtarılmayı bekleyen Genç Fil'in nasıl beklediğini görüyoruz.

E. “*Elmer ve Wilbur*” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:

Kitabın kahramanları; Elmer, Kuzen Wilbur, diğer filler, kaplan ve tavşanlardır.

Kitabın konusu; Elmer'in ziyaretine gelecek olan kuzeni Wilbur gelmeyince endişelenirler ve onu aramaya çıkarlar. En sonunda Wilbur'u bir ağacın tepesinde sıkışmış olarak bulurlar. Elmer ve diğer fillerin yardımıyla Wilbur'u ağaçtan aşağıya indirirler.

1. “*Elmer ve Wilbur*” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“*Elmer ve Wilbur*” kitabında metin olarak yer alan kök değerler Çizelge 13'de gösterilmiştir.

Çizelge 13. Elmer ve Wilbur Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Yardımseverlik	3	33%
Dostluk	1	11%
Öz denetim	1	11%
Sorumluluk	1	11%
Dürüstlük	1	11%
Sevgi	1	11%
Saygı	1	11%
Toplam	9	100%

Çizelge 13 incelendiğinde kitapta metin olarak 7 kök değer ile ilgili bulgulara rastlanılmıştır. Bunlar; yardımseverlik (f=3), dostluk (f=1), özdenetim (f=1), sorumluluk (f=1), dürüstlük (f=1), sevgi(f=1), saygı (f=1) kök değerleridir. “*Elmer ve Wilbur*” adlı kitapta; adalet, sabır ve vatanseverlik değerleri ile ilgili bulguya rastlanmamıştır. Kitapta metin olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

YARDIMSEVERLİK

Metinde *yardımseverlik* değeri; misafirperverlik, yardım etme, işbirliği gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

“*Rengârenk fil Emer’in gözü yollardaydı. Kuzeni Wilbur onu ziyafete gelecekti. “Geç Kaldı” dedi Elmer. “Belki de kaybolmuştur. Haydi, onu aramaya gidelim.” (s.1)*

“*Aramaya devam etmeliyiz, çok yakınımızda ama sesini sanki uzaktan geliyormuş gibi yapıyor.” (s.7)*

““*Eğer dalın üzerinde yürürsen, dal senin ağırlığınla eğilir ve biz de sana o zaman yardımcı olabiliriz” dedi.” (s.19)*

DOSTLUK

Metinde *dostluk* değeri; diğerkâmlık yani başkalarının durumunu önemsemesi, çıkar gözetmeden ihtiyacı olan durumu yerine getirme, fedakârlıkta bulunma ile ilişkilendirilmiştir.

““*Wilbur, oraya nasıl çıkabildin?” diye sordu Elmer. Wilbur “Nasıl çıktığımı boş ver” dedi. “Sen asıl, nasıl ineceğim onu söyle bana.” (s.16)*

ÖZ DENETİM

Metinde *öz denetim* değeri; davranışlarını kontrol etme, gerektiğinde özür dileme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

““Özür dilerim” dedi Elmer, “Seni kuzenim sandık””(s.6)

SORUMLULUK

Metinde *sorumluluk* değeri; sözünde durma, güvenilir olma ve davranışlarının sonuçlarını üstlenme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

““Eğer ortaya çıkmazsan, sensiz eve dönmek zorunda kalacağız” dedi Elmer.”(s.13)

DÜRÜSTLÜK

Metinde *dürüstlük* değeri; açık ve anlaşılır olma, doğru sözlü olma gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir,

““O zaman doğru söylüyor” dedi fil. Gerçekten de ağaçta kalmış, bak şurada.”(s.13)

SEVGİ

Metinde *sevgi* değeri; uygun şekilde sevgisini ifade etme, arkadaş ilişkilerine ve aile birliğine önem verme gibi durumla ilişkilendirilmiştir.

“....Wilbur gülerek. Eve dönüşte, yol boyunca hepsi hem şakalaştı hem de birbirleriyle yarıştı.”(s.20)

SAYGI

Metinde *saygı* değeri; başkalarının kendisine davranmasını istediği şekilde davranma, nezaket kurallarına uyma gibi durumla ilişkilendirilmiştir.

““İyi geceler Wilbur. İyi geceler Aydede” dedi.”(s.22)

2. “Elmer ve Wilbur” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer ve Wilbur” kitabında görsel olarak yer alan kök değerler Çizelge 14’te gösterilmiştir.

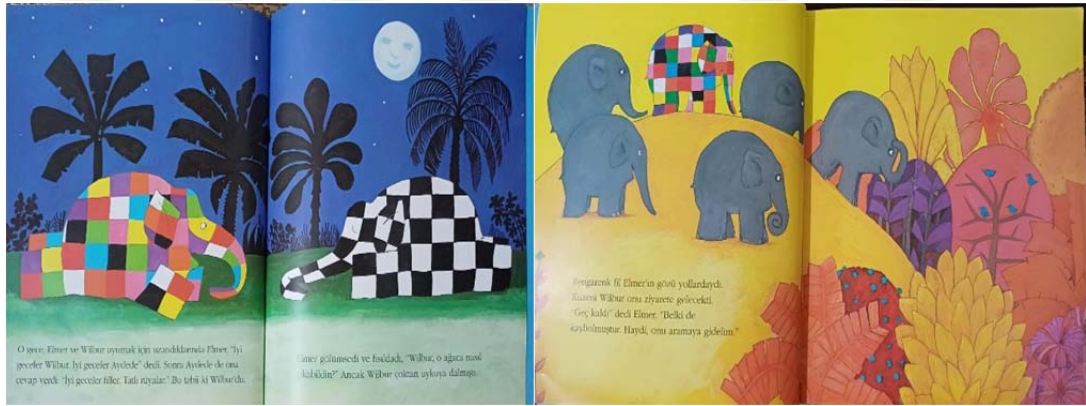
Çizelge 14. Elmer ve Wilbur Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Sevgi	3	30%
Dostluk	2	20%
Yardıms severlik	2	20%
Sabır	2	20%
Saygı	1	10%
Toplam	10	100%

Çizelge 14 incelendiğinde kitapta görsel olarak 5 kök değerini yer aldığı gözükmemektedir. Bunlar dostluk ($f = 2$), sevgi ($f = 3$), yardıms severlik ($f = 2$), sabır ($f = 2$) ve saygı ($f = 1$) kök değerleridir. Dürüstlük, öz denetim, adalet, sorumluluk ve vatanseverlik değerleri ile ilgili bulguya rastlanmamıştır. Kitapta görsel olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

DOSTLUK

Görsellerde *dostluk* değeri; dayanışma, bir arada olma, sadık olma, vefalı olma gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

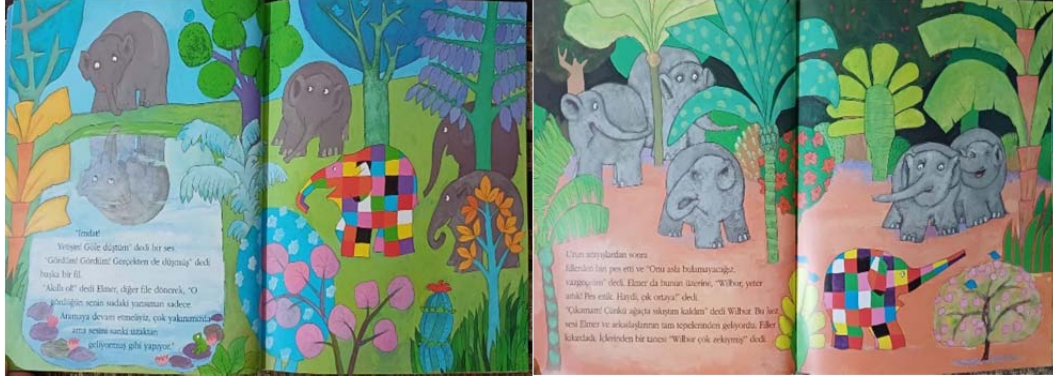

Şekil 16. Elmer ve Wilbur Kitabında Dostluk Değeri Görselleri

Şekil 16'daki dostluk değeri görselleri incelendiğinde; Elmer ve filler birlikte bir arayış içerisinde, bir arada hareket ediyorlar. Elmer ve Wilbur ay ışığının altında birlikte uyuyorlar. Vefalı olmanın, dostluğun önemini anlatan bir görseldir.

SEVGİ

Görsellerde *sevgi* değeri; fedakârlık yapma, güven duyma, merhametli olma, birlikte eğlenme, oyun oynama gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

Şekil 17. Elmer ve Wilbur Kitabında Sevgi Değeri Görselleri

Şekil 17'deki sevgi değeri görseli incelendiğinde; gri fil sudaki yansımasını başka bir file benzettiği için diğer filler bu duruma gülerek yaklaşmıştır. Fillerin bir arada sevgi dolu olduğu ve koşup oyunlar oynadığını görmekteyiz.

YARDIMSEVERLİK

Görsellerde *yardımseverlik* değeri; birlikte hareket etme, iş birliği yapma, arkadaşına yardım etme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

Şekil 18. Elmer ve Wilbur Kitabında Yardımseverlik Değeri Görselleri

Şekil 18'deki yardımseverlik değeri görselleri incelendiğinde; Elmer ve fillerin bir konu hakkında konuştukları ve bir plan yaptıklarını görüyoruz. Ağaçta mahsur kalan aşağıya inemeyen Wilbur için hep birlikte ona yardım ederek ağaçtan indirdiklerini görmekteyiz.

SABIR

Görsellerde *sabır* değeri; tahammül etme, beklemeyi bilme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

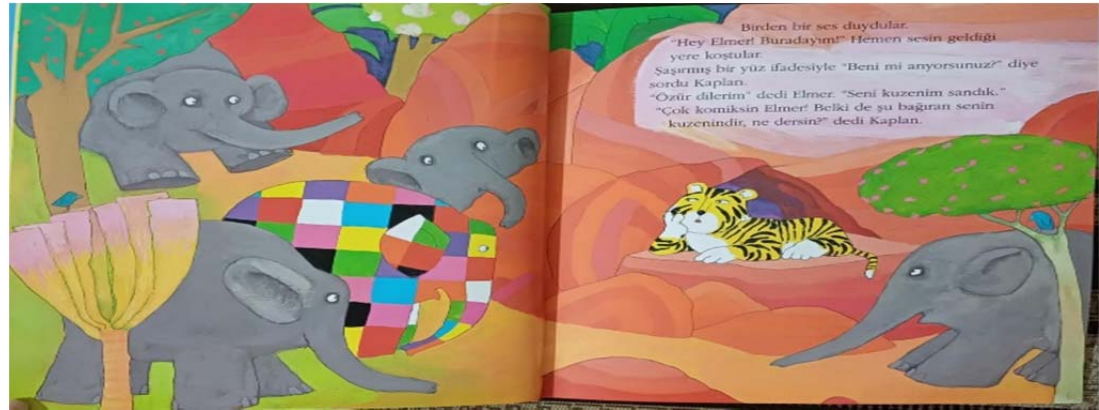

Şekil 19. Elmer ve Wilbur Kitabında Sabır Değeri Görselleri

Şekil 19'daki sabır değeri görseli incelendiğinde; Wilbur'un ağaçta mahsur kaldığını ve arkadaşları tarafından kurtarılmayı beklediğini görüyoruz.

SAYGI

Görsellerde *saygı* değeri; arkadaşlarını önemseme, kişiliklerine değer verme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

Şekil 20. Elmer ve Wilbur Kitabında Saygı Değeri Görseli

Şekil 20'deki saygı değeri görseli incelendiğinde; Elmer ve arkadaşlarının aslanın karşısına geçip onu dinlediklerini görmekteyiz.

F. "Elmer" Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:

Kitabın kahramanları; Elmer, diğer filler, diğer hayvanlar...

Kitabın konusu; Elmer diğer fillere göre farklıydı. Elmer rengârenk, şakacı ve komik bir fildi. Bir gün Elmer rengârenk olduğu için kendisi ile dalga geçildiğini düşünüyordu. Erkenden uyanıp yola çıktı ve dutla dolu bir çalı buldu. Tüm gücüyle çalıyı salladı ve dutları yerlere döktü. Üzerindeki tüm renkler kapanana kadar dutları üzerine sürdü. Artık diğer fillerle aynı renk olmuştu. Kimse Elmer’i tanımamıştı. Tüm filler sessiz ve ciddi duruyordu. Elmer daha fazla dayanamadı ve hortumunu yukarı kaldırıp bağırdı. Diğer filler neye uğradığını şaşırmıştı. O sırada yağmur başladı ve filleri ıslattı. Elmer’in renkleri de ortaya çıkmıştı. Tüm filler kahkaha ile güldüler. Bugünü “Elmer Günü” ilan ettiler. Yılın bugünü Elmer kendini gri renge, diğer tüm filler de kendilerini rengârenk boyarlar.

1. . “Elmer” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer” kitabında metin olarak yer alan kök değerler Çizelge 15’de gösterilmiştir.

Çizelge 15. Elmer Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Sevgi	3	33%
Saygı	2	22%
Dostluk	1	11%
Öz denetim	1	11%
Sabır	1	11%
Adalet	1	11%
Toplam	9	100%

Çizelge 15 incelendiğinde kitapta metin olarak 6 kök değer ile ilgili bulgulara rastlanılmıştır. Bunlar sevgi (f =3), saygı (f =2), dostluk (f =1), öz denetim (f =1), adalet (f =1), sabır (f =1) ve kök değerleridir. *Elmer kitabında* dürüstlük, yardımseverlik, sorumluluk ve vatanseverlik kök değerleri ile ilgili bir bulguya rastlanmamıştır. Kitapta metin olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

SEVGİ

Metinde *sevgi* değeri; arkadaşlarını sevme, karşılaştığı durumlara sevgiyle yaklaşma, mutlu olma durumlarıyla ilişkilendirilmiştir.

“Bütün filler birbirinden farklıydı ama hepsi çok mutluydu”(s.1)

“Sonra bütün filler daha önce hiç gülmedikleri kadar gülmeye başladılar”(s.26)

““Elmer sen çok yaşa!” dedi Yaşlı fil. “Bizi hep güldürüyorsun ama hiç bu kadar komik olmamıştın.””(s.27)

SAYGI

Metinde *saygı* değeri; kendine ve çevresine karşı saygı duyma, nezaket cümleleri kurma gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

“Hepsi tek tek “Günaydın Elmer” diye seslendiler. Elmer onlara tek tek “Günaydın” diyerek gülümsedi.”(s.10)

“Bu sefer hepsi ona tek tek “Günaydın fil kardeş” dediler ve Elmer da onlara tek tek “Günaydın” diyerek gülümsedi.”(s.16)

DOSTLUK

Metinde *dostluk* değeri; arkadaşları ile iyi ilişkiler kurma, vefalı olma gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

“Elmer şakacı ve komik bir fildi. Diğer filleri çok güldürüyordu ve onları mutlu ediyordu.”(s.5)

ÖZ DENETİM

Metinde *öz denetim* değeri; davranışlarının sorumluluğunu üstlenme durumu ile ilişkilendirilmiştir.

““Hiç rengârenk bir fil olur mu? Rengârenk olduğum için bana gülüyorlar” diye düşündü. Sabaha doğru diğer filler uyanmadan sessizce uzaklaştı.”(s.7)

ADALET

Metinde *adalet* değeri; adil olma, eşit davranma, paylaşma gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

““Bugün, Elmer Günü olsun. Tüm filler kendini rengârenk boyasın ve Elmer da fil renginde olsun.””(s.28)

SABIR

Metinde *sabır* değeri; sabırlı olma, tahammül etme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

“Elmer gülmek için kendini zorluyordu.”(s.22)

2. “Elmer ” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer ” kitabında görsel olarak yer alan kök değerler Çizelge 16’da gösterilmiştir.

Çizelge 16. Elmer Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Sevgi	4	67%
Dostluk	2	33%
Toplam	6	100%

Çizelge 16 incelendiğinde kitapta görsel olarak 2 kök değerinin yer aldığı gözükmemektedir. Bunlar sevgi (f=4), dostluk (f=2) kök değerleridir. “Elmer” kitabının görsellerinde adalet, dürüstlük, öz denetim, sabır, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik kök değerleri ile ilgili bulguya rastlanmamıştır. Kitapta görsel olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

SEVGİ

Görsellerde *sevgi* değeri; kendini, ailesini ve arkadaşlarını sevme, onlarla iyi ilişkiler geliştirme, önem verme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

Şekil 21. Elmer Kitabında Sevgi Değeri Görselleri

Şekil 21'deki sevgi değeri görselleri incelendiğinde; Elmer'in şakalarına sevinen ve mutlu olan filler görüyoruz.

DOSTLUK

Görsellerde *dostluk* değeri; dayanışma, güven duyma, anlayışlı olma, bir arada mutlu yaşayabilme ile ilişkilendirilmiştir

Şekil 22. Elmer Kitabında Dostluk Değeri Görselleri

Şekil 22'deki dostluk değeri görselleri incelendiğinde; farklı türden hayvanlar ile bir arada yaşayabilen Elmer'in birbirleriyle olan iyi ilişkilerini görüyoruz.

G. “Elmer Fillerin Yarışı” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin

Bulgular:

Kitabın kahramanları; Elmer, Wilbur, genç filler, yaşlı filler, ormandaki diğer hayvanlardır.

Kitabın konusu; Elmer ve kuzeni Wilbur bir koşu yarışı düzenler. Genç fillerin her biri kendisinin en hızlı olduğunu iddia eder. Fakat yarışmanın amacı birincilik değil, nasıl yarıştığımızdır.

1. . “Elmer Fillerin Yarışı” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer Fillerin Yarışı” kitabında metin olarak yer alan kök değerler Çizelge 17'de gösterilmiştir.

Çizelge 17. Elmer Fillerin Yarışı Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Dostluk	4	33%
Saygı	2	17%
Öz denetim	2	17%
Sorumluluk	1	8%
Adalet	1	8%
Sabır	1	8%
Sevgi	1	8%
Toplam	12	100%

Çizelge 17 incelendiğinde kitapta metin olarak 7 kök değer ile ilgili bulgulara rastlanılmıştır. Bunlar dostluk (f =4), saygı (f =2), öz denetim (f =2), sorumluluk (f =1), adalet (f = 1), sabır (f =1) ve sevgi (f=1) kök değerleridir. *Elmer Fillerin Yarışı* kitabında dürüstlük, yardımseverlik ve vatanseverlik kök değerleri ile ilgili bir bulguya rastlanmamıştır. Kitapta metin olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

DOSTLUK

Metinde *dostluk* değeri; dayanışma, yardımlaşma durumlarıyla ilişkilendirilmiştir.

“Diğer hayvanlar da gelip yarışı seyredeceklerine söz verdiler. Orada burada genç filler yarışa hazırlanıyor, daha yaşlı filler ise onları cesaretlendiriyordu.” (s.5)

“Mavi renkli fil, mavi olmayı istemediği için kırmızı renkli fil onunla renk değiştirmeyi kabul etti.” (s.8)

“Yeşil Fil yaralanmıştı, Beyaz Fil ona yardım etmek için durdu.” (s.17)

“Sona kalan filler, yaralı Yeşil Fil ve ona yardım eden Beyaz Fil oldu.” (s.22)

SAYGI

Metinde *saygı* değeri; alçakgönüllü olma, başkalarının durumunu gözetme davranışlarıyla ilişkilendirilmiştir.

“Elmer yarışacak olan fillere döndü “iyi şanslar” dedi.” (s.10)

“...Tebrikler sevgili filler.”

ÖZ DENETİM

Metinde *öz denetim* değeri; davranışlarının sorumluluğunu üstlenme, gerektiğinde özür dileme davranışlarıyla ilişkilendirilmiştir.

“Unutmayın bu yarışta sadece kim en hızlı, kim en yavaş değil aynı zamanda nasıl yarıştığınız da önemli olacak.” (s.10)

“Sona kalan filler, yaralı Yeşil Fil ve ona yardım eden Beyaz Fil oldu. Sarı Fil yaptığından utanmıştı, onların yanına özür dilemeye gitti.” (s.22)

SORUMLULUK

Metinde *sorumluluk* değeri; çevresine karşı sorumlu olma davranışı ile ilişkilendirilmiştir.

“...Beyaz Fil, ona yardım etmek için durdu. Bunu gördüğümüz iyi oldu” dedi Wilbur.”(S.17)

ADALET

Metinde *adalet* değeri; eşit davranma davranışıyla ilişkilendirilmiştir.

“Evet” dedi Elmer, “Mavi Fil en önce bitirdiği için ‘birincilik’ madalyasını, Turuncu Fil ise ‘ikincilik’ madalyasını kazandı. (İkinciniz olmadan, birinciye belirleyemezsiniz). Öbür madalyalar da en hızlı çıkış yapana, en cesura, en nazik olana ve en şanssıza gidiyor. En komik olan 2 file ve özür dileyen yaramaz file de madalya var.” (s.23)

SABIR

Metinde *sabır* değeri; beklemeyi bilme davranışıyla ilişkilendirilmiştir.

“Daha gidecekleri çok uzun bir yol var “dedi Elmer (s.12)

SEVGİ

Metinde *sevgi* değeri; kişi ve durumlara sevgiyle yaklaşma davranışıyla ilişkilendirilmiştir.

“Uzaktan, Pembe Fil ve Mor Fil çok eğlenmiş bir şekilde gülerек geliyordu.” (s.21)

2. . “Elmer Fillerin Yarışı” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer Fillerin Yarışı” kitabında görsel olarak yer alan kök değerler Çizelge 18’de gösterilmiştir.

Çizelge 18. Elmer Fillerin Yarışı Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Adalet	2	33%
Dostluk	2	33%
Yardıms severlik	1	17%
Sevgi	1	17%
Toplam	6	100%

Çizelge 18 incelendiğinde kitapta görsel olarak 4 kök değerinin yer aldığı gözükmemektedir. Bunlar adalet ($f = 2$), dostluk ($f = 2$), yardıms severlik ($f = 1$), ve sevgi ($f = 1$) kök değerleridir. Dürüstlük, öz denetim, sabır, sorumluluk, saygı ve vatanseverlik değerleri ile ilgili bulguya rastlanmamıştır. Kitapta görsel olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

DOSTLUK

Görsellerde *dostluk* değeri; dayanışma ve yardımlaşma davranışları ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 23. Elmer Fillerin Yarışı Kitabında Dostluk Değeri Görselleri

Şekil 23’deki dostluk değeri görselleri incelendiğinde; Elmer ve Wilbur’ un düzenlediği yarışa diğer hayvanlar da izleyici olarak katıldıkları görülmektedir. Burada hayvanlar yarışmacılarla dayanışma içindedir. Beyaz Filin, Yeşil Filin hortumundan tutarak ona yardım ettiği görülmektedir. Bir önceki sayfada Yeşil

Ayrıca metin altında yer alan resimlerde bir duruma karşı sevgiyle yaklaşma durumu görüldüğü için “sevgi” değerini de barındırmaktadır.

Görsellerde *yardımseverlik* değeri; iş birliği yapma ile ilişkilendirilmiştir.

ADALET

Şekil 25.Elmer Fillerin Yarışı Adalet Değeri Görselleri

69

olarak başladığını göstermektedir. Tüm fillerin madalya kazandığı görülmektedir. Yarışmaya katılan tüm fillere eşit davranılmıştır ve birincilik paylaştırılmıştır.

H. “*Elmer ve Büyükbaba Eldo*” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin

Bulgular:

Kitabın kahramanları; Elmer, maymun, Büyükbaba Eldo ve kuşlar.

Kitabın konusu; Elmer Büyükbaba Eldo’yu ziyaret eder. Eskiden yaşadıkları maceraları hatırlarlar. Büyükbaba Eldo’nun en sevdiği meyveyi, birlikte çıktıkları yürüyüşleri, birbirlerine yaptıkları şakaları, nehrin içinde kayalarda atlamaca oynadıklarını, gölde taş sektirmece oyununu, eskiden anlattıkları hikâyelerin neler olduğunu hatırlarlar...

1. “*Elmer ve Büyükbaba Eldo*” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök

Değerler:

“*Elmer ve Büyükbaba Eldo*” kitabında metin olarak yer alan kök değerler Çizelge 19’de gösterilmiştir.

Çizelge 19. Elmer ve Büyükbaba Eldo Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Saygı	3	21%
Sevgi	3	21%
Özdenetim	2	14%
Dostluk	2	14%
Yardımseverlik	1	7%
Dürüstlük	1	7%
Sabır	1	7%
Adalet	1	7%
Toplam	14	100%

Çizelge 19 incelendiğinde kitapta metin olarak 8 kök değer ile ilgili bulgulara rastlanılmıştır. Bunlar; saygı (f=3), sevgi (f=3), özdenetim (f=2), dostluk (f=2), yardımseverlik (f=1), dürüstlük (f=1), sabır (f=1) ve adalet (f=1) kök değerleridir. *Elmer ve Büyükbaba Eldo* kitabında sorumluluk, vatanseverlik

kök değerleri ile ilgili bir bulguya rastlanmamıştır. Kitapta metin olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

SAYGI

Metinde *saygı* değeri; aileden birine saygı duyma, diğer canlılara değer verme, büyüklerine değer verme ile ilişkilendirilmiştir.

““Büyükbaba Eldo’yu ziyarete gideceğim. Bu onun en sevdiği meyve” diye cevap verdi Elmer.”(s.1)

““Senin en sevdiğin meyve” diye cevapladı Elmer. “Bunu hatırlıyor olman harika” dedi Eldo.”(s.4)

““Hoşça kal Büyükbaba Eldo! Dedi.” (s.22)

SEVGİ

Metinde *sevgi* değeri; aile birliğine önem verme, fedakârlık, merhametli olma, vefalı olma, güven duyma, mutlu olma gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

“Büyükbaba Eldo, Elmer’i gördüğü için çok mutlu olmuştu.”(s.3)

“... Eldo kahkaha attı ve mağaradan koşarak çıktı.”(s.20)

“Eldo gülümsedi, “Evet hatırlıyorum ve senin de hatırladığını görmek beni çok mutlu etti. Biliyor musun Elmer? Hepsinden güzeli de beni ziyarete gelmeyi hatırlaman.”(s.22)

ÖZ DENETİM

Metinde *öz denetim* değeri; davranışlarını kontrol etme, davranışlarının sorumluluğunu üstlenme gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

““Göster bana” dedi Büyükbaba Eldo. Nehrin içinde zaten birkaç tane kaya vardı. Elmer boşlukları doldurmak için daha fazla kaya getirdi. “şimdi kayalara basarak karşı kıyıya geçebiliriz. Aman dikkat! Mutlaka içlerinde sallanan bir tane vardır” dedi.”(s.11-12)

“Kıkırdayarak, “haklıymışın. Gerçekten de iyi bir hafızan var” dedi Büyükbaba Eldo.” (s.13)

DOSTLUK

Metinde *dostluk* değeri; vefalı olma, dayanışma, güven duyma gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

“Geri dönüş yolunda, Elmer şarkı söylemeye başladı. Önce Büyükbaba Eldo daha sonra kuşlar şarkıya eşlik ettiler.” (s.16)

““Bana şaka yaptın, sen her şeyi hatırlıyorsun!” dedi Elmer gülerek.”(s.19)

YARDIMSEVERLİK

Metinde *yardımseverlik* değeri; misafirperverlik, işbirliği ile ilişkilendirilmiştir.

“Hatırlamıyor musun? Haydi, gel! Sana göstereyim” dedi Elmer.”(s.6)

DÜRÜSTLÜK

Metinde *dürüstlük* değeri; açık ve anlaşılır olma, doğru sözlü olma ile ilişkilendirilmiştir.

““Ben birçok şey hatırlarım” dedi Elmer.”(s.4)

SABIR

Metinde *sabır* değeri; beklemeyi bilme ile ilişkilendirilmiştir.

““Yakında tekrar görüşeceğiz.”” (s.22)

ADALET

Metinde *adalet* değeri; adil olma, eşit davranma durumlarıyla ilişkilendirilmiştir.

““Ben de deneyeyim” dedi büyükbabası. “Dümdüz bir taşa ihtiyacın var” dedi Elmer ama Eldo çoktan taşı atmıştı. Birlikte saydılar;”1,2,3,4,5,6,7,8,9.””(s.15)

2. “Elmer ve Büyükbaba Eldo” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök

Değerler:

“Elmer ve Büyükbaba Eldo” kitabında görsel olarak yer alan kök değerler Çizelge 20’de gösterilmiştir.

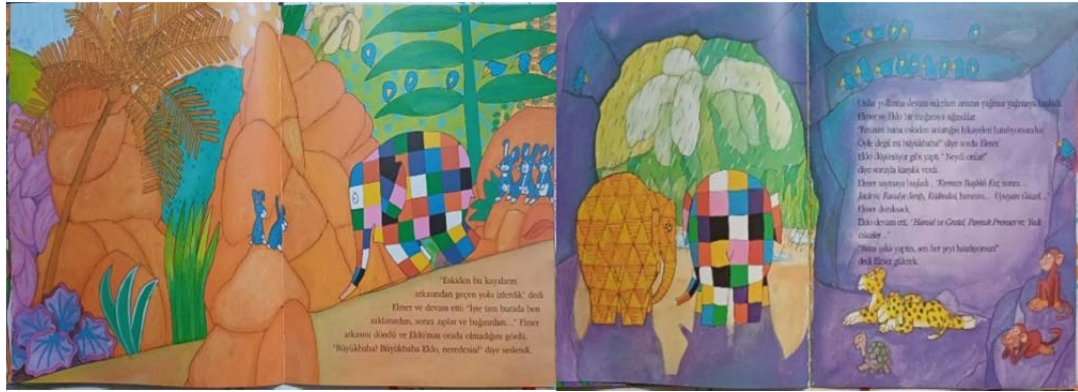
Çizelge 20. Elmer ve Büyükbaba Eldo Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Dostluk	7	58%
Özdenetim	2	17%
Saygı	1	8%
Sevgi	1	8%
Sabır	1	8%
Toplam	12	100%

Çizelge 20 incelendiğinde kitapta görsel olarak 5 kök değerinin yer aldığı gözükmemektedir. Bunlar; dostluk (f=7), özdenetim (f=2), saygı (f=1), sevgi (f=1) ve sabır (f=1) kök değerleridir. Adalet, dürüstlük, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik kök değerleri ile ilgili bulguya rastlanmamıştır. Kitapta görsel olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

DOSTLUK

Görsellerde *dostluk* değeri; farklı türden hayvanlarla huzur içinde yaşayabilme, arkadaşlık kavramı, bir arada mutlu olma gibi durumlarla ilişkilendirilmiştir.

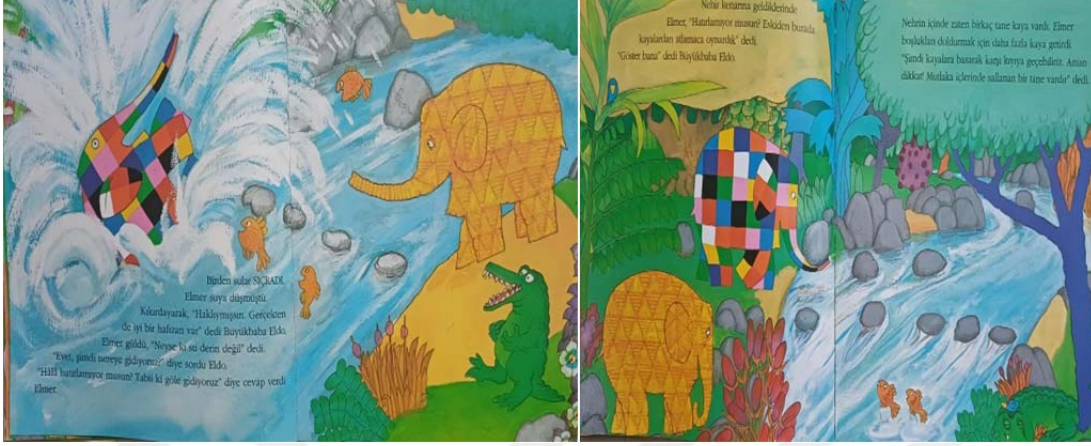

Şekil 26. Elmer Ve Büyükbaba Eldo Kitabında Dostluk Değeri Görselleri

Şekil 26'daki dostluk değeri görselleri incelendiğinde; Elmer'in farklı türden hayvanlarla bir arada mutlu yaşayabildiklerini görüyoruz. Büyükbabası ile bir arada diğer arkadaşlarıyla olmaktan çok mutlu olduğunu görüyoruz.

ÖZ DENETİM

Görsellerde *öz denetim* değeri; davranışlarını kontrol etme ve sonuçlarını üstlenme ile ilişkilendirilmiştir

Şekil 27. Elmer ve Büyükbaba Eldo Kitabında Öz denetim Değeri Görselleri

Şekil 27'deki öz denetim değeri görselleri incelendiğinde; Elmer'in nehrin içindeki taşların aralarına taş eklediğini görüyoruz. Sık dizilmiş taşlar üzerinden zıplayarak daha kolay geçebilecekti. Ama kaygan olan taşlar her zaman olabilirdi. Neyse ki su derin değildi. Elmer düştüğünde kendi kendine kalkabildi.

SAYGI

Görsellerde *saygı* değeri; aile büyüğüne saygı gösterme, değer verme ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 28. Elmer Ve Büyükbaba Eldo Kitabında Saygı Değeri Görseli

Şekil 28'deki saygı değeri görseli incelendiğinde; Elmer'in büyükbabası Eldo karşısında ona değer vererek, saygı gösterdiğini belli eder şekilde durduğunu görmekteyiz.

SEVGİ

Görsellerde *sevgi* değeri; aile birliğine önem verme, vefalı olma, güven duyma, sevme gibi durumlar ile ilişkilendirilmiştir.

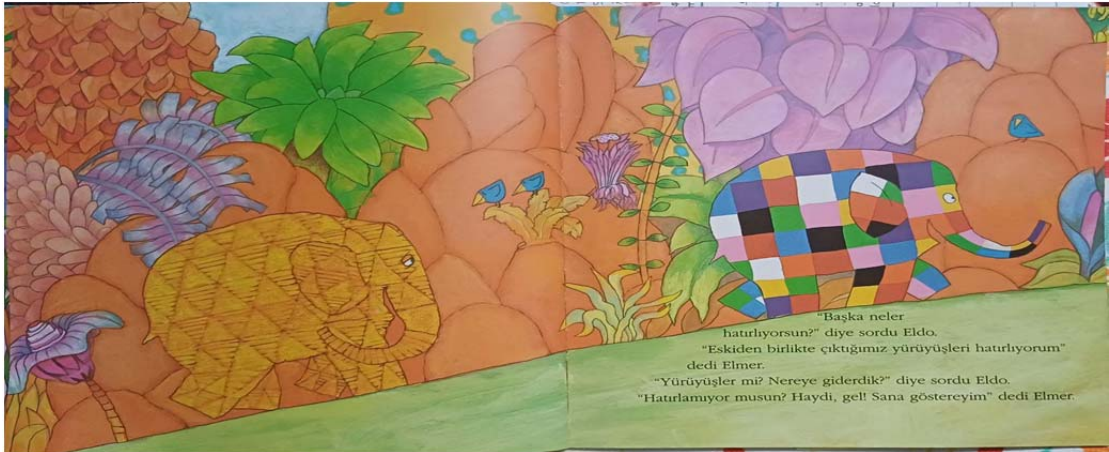

Şekil 29. Elmer Ve Büyükbaba Eldo Kitabında Sevgi Değeri Görseli

Şekil 29'daki sevgi değeri görseli incelendiğinde; büyükbaba Eldo ile Elmer'i birbirine sarılır halde görmemiz. Aralarında büyük bir sevgi bağı olduğunu gösterir.

SABIR

Görsellerdeki *sabır* değeri; beklemeyi ve sabretmeyi bile ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 30. Elmer Ve Büyükbaba Eldo Kitabında Sabır Değeri Görseli

Şekil 30'daki sabır değeri görseli incelendiğinde; yokuş yukarı çıkan Elmer ve arkasında büyükbaba Eldo'nun olduğunu görmekteyiz. Elmer büyükbabasına bir şey göstermek istemekte, büyükbaba Eldo onu takip etmektedir.

İ. “*Elmer ve Balinalar*” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:

Kitabın kahramanları; Elmer, kuzen Wilbur, Büyükbaba Eldo, balinalar, aslan, kaplan, timsahlar, maymunlar ve su aygırı.

Kitabın konusu; Elmer ve Wilbur büyükbaba Eldo’yu ziyarete giderler. Büyükbaba Eldo onlara balinaların geçişinden bahseder. Diğer hayvanların yardımıyla bir sal yaparlar ve nehir boyunca giderler. Sonunda balinaların geçişini görürler. Denizin ortasında olan iki kafadara balinalar yardım ederek salllarını iter ve onları kıyıya çıkarırlar.

1. “*Elmer ve Balinalar*” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“*Elmer ve Balinalar*” kitabında metin olarak yer alan kök değerler Çizelge 21’ de gösterilmiştir.

Çizelge 21. Elmer ve Balinalar Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Saygı	6	55%
Yardımseverlik	3	27%
Sevgi	1	9%
Sabır	1	9%
Toplam	11	100%

Çizelge 21 incelendiğinde kitapta metin olarak 4 kök değer ile ilgili bulgulara rastlanılmıştır. Bunlar saygı (f=6), yardımseverlik (f=3), sevgi (f=1) ve sabır (f=1) kök değerleridir. *Elmer ve balinalar* kitabında adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sorumluluk, vatanseverlik kök değerleri ile ilgili bir bulguya rastlanmamıştır. Kitapta metin olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

SAYGI

Metinde *saygı* değeri; büyüklerine, aile üyelerine karşı saygı, başkasının düşüncelerine saygı, arkadaşlarına saygı gösterme ile ilişkilendirilmiştir.

“*Rengârenk fil Elmer ve kuzeni Wilbur, Büyükbaba Eldo’yu ziyaret ediyorlardı.*”(s.1)

““Sen de bize katılsana Aslan” dedi Elmer. “sen de Kaplan.” “Çok isterdim Elmer” dedi Aslan, “ama şekerleme yapmaya devam etmem gerek. ”Üzgünüm” dedi kaplan, “çay saatinde burada olmam gerek ama deniz çok çok uzak.””(s.4)

““Artık nehir sizi götürür” dediler.” İyi şanslar!””(s.8)

““Eğer istersen inip yürüyebilirsiniz Wilbur” dedi Elmer.” “Şaka yapıyorsun herhalde” dedi Wilbur. “böyle gitmek daha kolay, hem orman buradan çok değişik görünüyor.””(s.9-10)

““Eldo’ya bizden selam söyleyin” diye seslendi balinalar.”(s.23)

YARDIMSEVERLİK

Metinde yardımseverlik değeri; bir büyüğün yol göstermesi, birliktelik, yardım etme, bir arada olma, iş birliği yapma ile ilişkilendirilmiştir.

““Nehri takip edin yeter” diye seslendi Büyükbaba Eldo.”(s.4)

““Bir sal yapın. Etrafta yeterince ağaç gövdesi var.”” Onları bağlamanıza yardım ederiz” dedi maymunlar.”(s.6)

“Maymunlar, kütükleri sarmaşıkla birbirine bağladı. Kısa sürede sal yüzmeye hazırıldı. Su aygırları fillerin salını ittirerek yola çıkmasını sağladı.”(s.8)

SEVGİ

Metinde sevgi değeri; güven duyma, aile birliğine önem verme, güzel ve sevgi dolu konuşma ile ilişkilendirilmiştir.

““Ben senin yaşındayken” dedi Büyükbaba Eldo, “yılın bu zamanı nehir boyunca yürüyerek sahile ulaşır, orada balinaların geçişini izlerdim.” “Balinalar mı? Şahane!” dedi Elmer. “Haydi, Wilbur, gidip onları görelim.””(s.1)

““Merhaba” diye seslendi Elmer.” Bizi karaya iter misiniz lütfen?”(s.20)

SABIR

Metinde sabır değeri; azimli olma, beklemeyi bilme, sabretme tahammül etme ile ilişkilendirilmiştir.

““Akıntının bizi kıyıya kadar yanaşılmasını beklememiz gerek” dedi Elmer.”(s.15)

2. “Elmer ve Balinalar” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer ve Balinalar” kitabında görsel olarak yer alan kök değerler Çizelge 22’de gösterilmiştir.

Çizelge 22. Elmer ve Balinalar Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Yardımseverlik	3	25%
Sevgi	3	25%
Dostluk	3	25%
Özdenetim	2	17%
Sabır	1	8%
Toplam	12	100%

Çizelge 22 incelendiğinde kitapta görsel olarak 5 kök değerinin yer aldığı gözükmemektedir. Bunlar yardımseverlik (f=3), sevgi (f=3), dostluk (f=3), özdenetim (f=2), sabır (f=1) kök değerleridir. Adalet, dürüstlük, saygı, sorumluluk ve vatanseverlik kök değerleri ile ilgili bir bulguya rastlanmamıştır. Kitapta görsel olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

YARDIMSEVERLİK

Görsellerde *yardımseverlik* değeri; arkadaşları ile işbirliği içinde olma ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 31. Elmer ve Balinalar Kitabında Yardımseverlik Değeri Görselleri

Şekil 31'deki yardımseverlik değeri görselleri incelendiğinde; Elmer ve Wilbur için sal yapımına yardım eden arkadaşlarını görüyoruz. Elmer ve Wilbur'u denizin ortasında işbirliği yaparak kıyıya çıkaran balinaları görüyoruz.

SEVGİ

Görsellerde *sevgi* değeri; arkadaşlarına karşı vefalı olma, bir arada mutlu olabilme, arkadaşını, akrabasını sevmeye ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 32. Elmer ve Balinalar Kitabında Sevgi Değeri Görselleri

Şekil 32'deki sevgi değeri görselleri incelendiğinde; Elmer ve Wilbur'un bir arada birbirlerine güvenerek çıktıkları bir yolculukta birbirlerine ve balinalara karşı sevgi gösterisinde bulundukları bir görselle karşılaşmaktayız.

DOSTLUK

Görsellerde *dostluk* değeri; dayanışma, sadık olma, yardımlaşma ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 33. Elmer ve Balinalar Kitabında Dostluk Değeri Görselleri

Şekil 33'deki dostluk değeri görselleri incelendiğinde; Elmer, kuzen Wilbur ve Büyükbaba Eldo diğer hayvanlarla iyi ilişkiler içinde olduğu görülmektedir.

ÖZ DENETİM

Görsellerde *öz denetim* değeri; başladığı işin sorumluluğunu alma, davranışlarını kontrol etme ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 34. Elmer ve Balinalar Kitabında Öz Denetim Değeri Görselleri

Şekil 34'teki *öz denetim* görselleri incelendiğinde; Elmer ve Wilbur'un balinaların geçişini görmek için salın üzerinde nehri geçmeye çalışır. Âma nehir zaman zaman hızlanır ve bu durumla başa çıkmaya çalışırlar.

SABIR

Görsellerde *sabır* değeri; başladığı işi bitirme, azimli olma gibi durumla ilişkilendirilmiştir.

Şekil 35. Elmer Ve Balinalar Kitabında Sabır Değeri Görseli

Şekil 35'deki *sabır* değeri görseli incelendiğinde; Elmer ve Wilbur'un balinaları görmek için salın üzerinde ilerleyerek nehrin bitmesini beklemektedirler.

J. “Elmer ve Kelebek” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:

Kitabın kahramanları; Elmer, Wilbur, Kelebek, diğer filler...

Kitabın konusu; Elmer yürüyüşe çıktığında düşen bir dalın arkasında sıkışmış bir kelebek ile karşılaşır. Elmer dalı kaldırır ve kelebeği kurtarır. Kelebek Elmer'e senin de başına bir olay gelirse "kelebek" demen yeterli der. Elmer küçük bir kelebeğin ne faydası olabilir diye düşünür. Patika yoldan yürürken bir den yol daralır ve bir mağaraya doğru gider. O sırada dönüş yolu da çöker. Elmer çaresiz kalır. Sesini kimse duymaz. O anda aklına kelebek gelir. Kelebek imdat! Diye bağırınca kelebek hemen gelir. Wilbur ve diğer fillerin olduğu yere giderek yardım çağırır. Hep birlikte Elmer'i kurtarırlar. Bir kelebek bir fili kurtarabilmişti. Bu kitapta karınca ve güvercin fablının benzeri bir tema işlenmiştir. Orda da karıncayı ölümden kurtaran bir güvercinin, karıncanın gücünü küçümsemesi vardı. Ancak bir avcı güvercini öldürmek üzereyken karınca güvercini kurtarır.

1. “Elmer ve Kelebek” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer ve Kelebek” kitabında metin olarak yer alan kök değerler Çizelge 23’de gösterilmiştir.

Çizelge 23. Elmer ve Kelebek Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Yardımseverlik	5	38%
Saygı	3	23%
Dostluk	3	23%
Özdenetim	1	8%
Sevgi	1	8%
Toplam	13	100%

Çizelge 23 incelendiğinde kitapta metin olarak 5 kök değer ile ilgili bulgulara rastlanılmıştır. Bunlar yardımseverlik (f=5), saygı (f=3), özdenetim (f=1), dostluk (f=3), sevgi (f=1) kök değerleridir. *Elmer ve Kelebek kitabında* adalet, dürüstlük, sabır, sorumluluk, vatanseverlik kök değerleri ile ilgili bulgulara rastlanmamıştır. Kitapta metin olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

YARDIMSEVERLİK

Metinde *yardımseverlik* değeri; ihtiyacı olan birinin yardımına koşma, iş birliği içerisinde çalışma, merhametli olma ile ilişkilendirilmiştir.

““Zavallı kelebek” dedi Elmer ve onu serbest bırakmak için dalı kaldırdı.”(s.6)

““Hemen yardım çağıracağım.”(s.14)

“Filler hiç zaman kaybetmeden Elmer’ı kurtarmak için yola koyuldular.”(s.15)

“Wilbur çok geçmeden, uzun ve dayanıklı bir sarmaşıkla birlikte geri dödü. Bir ucunu uçurumdan aşağı sarkıtıp, “Yakala Elmer” diye seslendi.”(s.19)

“Elmer sarmaşığı sıkı sıkı beline bağladı ve “hazırım” diye seslendi. Filler sarmaşığı yakalayıp çekmeye başladılar.”(s.22)

SAYGI

Metinde *saygı* değeri; alçakgönüllü olma, diğer canlılara değer verme ile ilişkilendirilmiştir.

““Merhaba Wilbur” diye kıkırdadı Elmer.”(s.2)

“Kelebek Elmer’a teşekkür etti.”(s.6)

“Elmer sağ salim yukarı çıktığında hepsine teşekkür etti, özellikle de Kelebek’e.”(s.23)

ÖZ DENETİM

Metinde *öz denetim* değeri; davranışlarını kontrol etme, davranışlarının sorumluluğunu üstlenme ile ilişkilendirilmiştir.

““Burası çok tehlikeli” dedi Elmer. “patika bir mağaraya gidiyor. Geri dönmeliyim... Hay aksi! Burada geri geri gitmek hiç kolay değil. Mağaraya kadar gider, orada geriye doğru dönüp aynı yoldan ormana dönerim.”(s.10)

DOSTLUK

Metinde *dostluk* değeri; vefalı olma, dayanışma, diğerkâmlık, güven duyma, anlayışlı ve sadık olma ile ilişkilendirilmiştir.

““Belki bir gün sana olan borcumu ödeyebilirim.”” Bana ihtiyacın olursa adımı seslen yeter” dedi kelebek. “Nerede olursam olayım seni duyarım.”(s.6)

“Kelebek geldiği sırada Wilbur bir grup fili eğlendiriyordu.”(s.15)

““Sarmaşığı beline dola ve sıkı sıkı tutun” dedi Kelebek. “Endişelenme. Hiçbir sorun çıkmayacak.””(s.20)

SEVGİ

Metinde *sevgi* değeri; kendini, ailesini ve arkadaşlarını sevmeye ile ilişkilendirilmiştir.

“Haydi, onu gıdıklayalım.”(s.23)

2. “Elmer ve Kelebek” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer ve Kelebek” kitabında görsel olarak yer alan kök değerler Çizelge 24’te gösterilmiştir.

Çizelge 24. Elmer ve Kelebek Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Yardıms severlik	5	42%
Dostluk	4	33%
Sevgi	1	8%
Özdenetim	1	8%
Sabır	1	8%
Toplam	12	100%

Çizelge 24 incelendiğinde kitapta görsel olarak 5 kök değerinin yer aldığı gözükmektedir. Bunlar yardıms severlik (f =5), dostluk (f=4), sevgi (f=1), özdenetim (f=1) ve sabır (f=1) kök değerleridir. Adalet, dürüstlük, saygı, sorumluluk, vatanseverlik kök değerleri ile ilgili bir bulguya rastlanılmamıştır. Kitapta görsel olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

YARDIMSEVERLİK

Görsellerde *yardıms severlik* değeri; iş birliği yapma, paylaşma, arkadaşlarına yardım etme, kaza ve acil durumlarda başkalarına yardım etme ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 36. Elmer ve Kelebek Kitabında Yardımseverlik Değeri Görselleri

Şekil 36'daki yardımseverlik değeri görselleri incelendiğinde; Elmer üzerine ağaç dalı düşerek sıkışan kelebeğe yardım ettiğini, kelebeğin mağarada sıkışıp kalan Elmer için yardım getirdiğini görmekteyiz.

DOSTLUK

Görsellerde *dostluk* değeri; başkasının durumunu fark etme, diğerkâmlık, dayanışma, sadık ve vefalı olma ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 37. Elmer ve Kelebek Kitabında Dostluk Değeri Görselleri

Şekil 37'deki dostluk değeri görselleri incelendiğinde; ağaç dalının arkasına sıkışmış kelebeğin durumunu fark eden ve ona yardım etmek isteyen Elmer'i görüyoruz. Elmer'i kurtarmak için diğer fillerin ve kelebeğin dayanışma içinde bir arada olduklarını görmekteyiz.

SEVGİ

Görsellerde *sevgi* değeri; arkadaşına karşı sevgi dolu olma, güven duyma ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 38. Elmer ve Kelebek Kitabında Sevgi Değeri Görseli

Şekil 38'deki sevgi değeri görseli incelendiğinde; Elmer ve Wilbur'un birbirine yine şaka yaptığını ve güldüklerini görmekteyiz.

ÖZ DENETİM

Görsellerde *öz denetim* değeri; davranışlarının sorumluluğunu üstlenme, davranışlarını kontrol etme ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 39. Elmer ve Kelebek Kitabında Öz denetim Değeri Görseli

Şekil 39'daki öz denetim değeri görseli incelendiğinde; Elmer ana yoldan çıkıp patika yola girerek mağaraya uzanan yolda gitmektedir. Yol bir anda incelik ancak geri dönemez. Devam etmeliydi.

SABIR

Görsellerde *sabır* değeri; beklemeyi bilme, sabretme ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 40.Elmer ve Kelebek Kitabında Sabır Değeri Görseli

Şekil 40'taki sabır değeri görseli incelendiğinde; Elmer mağarada tek başına beklemektedir. Yardım gelene kadar bekler Elmer.

K. .“Elmer ve Yeni Bir Macera” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:

Kitabın kahramanları; Elmer, diğer filler,

Kitabın konusu; Tüm gri fillerin kendini rengârenk boyadıkları gün olan “Elmer Günü” yaklaşıyordu. Ama Elmer’in canı çok sıkılıyordu. O gece Tüm filler uyuduğunda Elmer Gri filleri kendi gibi boyadı. Filler uyandığında kimin gerçek Elmer olduğunu anlayamadı. Gerçek Elmer hangisi olduğunu anlamamanın tek yolu nehre girip üzerindeki boyaların çıkmasıydı. Tek tek nehre girip çıktılar ama gerçek Elmer ortaya çıkmadı.

1. .“Elmer ve Yeni Bir Macera” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer ve Yeni Bir Macera” kitabında metin olarak yer alan kök değerler Çizelge 25’te gösterilmiştir.

Çizelge 25. Elmer ve Yeni Bir Macera Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Saygı	3	20%
Adalet	2	13%
Sabır	2	13%
Öz denetim	2	13%
Sevgi	2	13%
Dostluk	2	13%
Vatanseverlik	1	7%
Yardımseverlik	1	7%
Toplam	15	100%

Çizelge 25 incelendiğinde kitapta metin olarak 8 kök değer ile ilgili bulgulara rastlanılmıştır. Bunlar saygı (f=3), adalet (f=2), sabır (f=2), özdenetim (f=2), sevgi (f=2), vatanseverlik (f=1), yardımseverlik (f=1), Dostluk (f=2) kök değerleridir. *Elmer ve Yeni Bir Macera kitabında* dürüstlük, sorumluluk kök değerleri ile ilgili bulguya rastlanmamıştır. Kitapta metin olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

SAYGI

Metinde *saygı* değeri; kendine ve arkadaşlarına saygı duyma, arkadaşlarına değer verme ile ilişkilendirilmiştir.

““Merhaba Elmer” dedi sudaki yansımasına.” Aklıma bir fikir gelmesini sağladın. Teşekkürler!””(s.4)

“Gece olduğunda Elmer diğerleri uykuya dalana kadar bekledi.”(s.7)

““Günaydın Elmer”, “iyi sabahlar Elmer”(s.9)

ADALET

Metinde *adalet* değeri; adil olma, eşit davranma, kurallara uyma ile ilişkilendirilmiştir.

“Elmer gece boyunca tüm filleri kendisi gibi boyamıştı.”(s.12)

“Filler karşı tarafa geçtiklerinde birbirlerine baktılar. Hepsi griydi.”(s.16)

SABIR

“Elmer dinlenmek için yerleşti. Önünde uzun bir gece vardı.”(s.5)

ÖZ DENETİM

Metinde *öz denetim* değeri; davranışlarının sorumluluğunu üstlenme, davranışlarını kontrol etme ile ilişkilendirilmiştir.

“Sonra onları uyandırmamaya dikkat ederek işe koyuldu.” (s.7)

“Gün doğmadan işini bitirdi ve gecenin geri kalanında uyumak için ses çıkarmadan ormanın başka bir tarafına gitti.” (s.8)

SEVGİ

Metinde *sevgi* değeri; arkadaşları ile sevgi içinde olma ile ilişkilendirilmiştir.

“Elmer’le birlikte kahkahalar atıyordu.” (s.21)

“Sonra sürüdeki tüm filler kahkahayı bastı, nehre koşup iki Elmer’a ve birbirlerine su sıçratmaya başladılar.” (s.23)

VATANSEVERLİK

Metinde *vatanseverlik* değeri; toplumu önemseme, özel günleri kutlamak, dayanışma, kurallara uyma, sadık olma ile ilişkilendirilmiştir.

“Elmer Günü” geçit töreni için hep gri renge bürünürdü, törendeki tek gri fil olurdu. “yürüyüş Zamanı” dedi kendi kendine.” (s.1)

YARDIMSEVERLİK

Metinde *yardımseverlik* değeri; iş birliği yapma, paylaşma ile ilişkilendirilmiştir.

““Elmer’le birlik oldun ve Elmer’miş gibi davrandın.” (s.21)

DOSTLUK

Metinde *dostluk* değeri; dayanışma, diğerkâmlık ile ilişkilendirilmiştir.

“Filler nehrin karşı kıyısından, “Yaşasın!” diye bağıldılar. “İşe yaradı. Elmer’ımıza yeniden kavuştuk.” Bütün filler “Elmer, Elmer, Elmer.” Diye tempo tutmaya başladı.” (s.20)

“Hep birlikte yeniden “Elmer, Elmer, Elmer” diye tempo tuttular. Bütün ormanda gürültüyle oynayan fillerin sesi yankılanıyordu.” (s.24)

2. “Elmer ve Yeni Bir Macera” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök

Değerler:

“Elmer ve Yeni Bir Macera” kitabında görsel olarak yer alan kök değerler Çizelge 26’da gösterilmiştir.

Çizelge 26. Elmer ve Yeni Bir Macera Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Dostluk	4	44%
Saygı	2	22%
Adalet	2	22%
Sevgi	1	11%
Toplam	9	100%

Çizelge 26 incelendiğinde kitapta görsel olarak 4 kök değerinin yer aldığı gözükmektedir. Bunlar dostluk (f=4), saygı (f=2), adalet (f=2), sevgi(f=1) kök değerleridir. Dürüstlük, öz denetim, sabır, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik kök değerleriyle ilgili bir bulguya rastlanmamıştır.

DOSTLUK

Görsellerde *dostluk* değeri; dayanışma, bir arada olma, sadık olma ile ilişkilendirilmiştir.

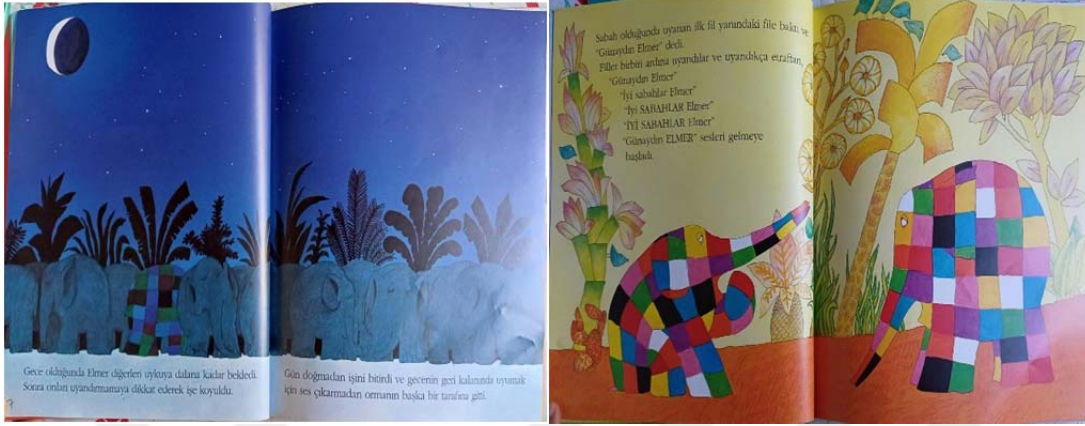

Şekil 41. Elmer ve Yeni Bir Macera Kitabında Dostluk Değeri Görselleri

Şekil 41’deki dostluk değeri görselleri incelendiğinde; Elmer ve diğer fillerin bir arada danışma içinde olduğu görsellerini görmekteyiz. Elmer’in konumunu durumunu merak eden diğer fiileri görmekteyiz.

SAYGI

Görsellerde *saygı* değeri; bir arada uyum içinde olma, birbirini dinleme ve saygı gösterme ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 42. Elmer ve Yeni Bir Macera Kitabında Saygı Değeri Görselleri

Şekil 42'deki saygı değeri görselleri incelendiğinde; birbirini uyandırmadan, uyum içinde uyuyan filleri görmekteyiz. Elmer renklerine sahip olan filler birbirine saygı göstererek konuşmaktadırlar.

ADALET

Görsellerdeki *adalet* değeri; adil olma, eşitlik, sıraya girme ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 43. Elmer ve Yeni Bir Macera Kitabında Adalet Değeri Görselleri

Şekil 43'teki adalet değeri görselleri incelendiğinde; Elmer rengine boyanan tüm filleri görüyoruz. Nehre sırayla inen filleri görmekteyiz.

SEVGİ

Görsellerdeki *sevgi* değeri; kendini ve arkadaşlarını sevmek, iyi ilişkiler içerisinde olma ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 44. Elmer Ve Yeni Bir Macera Kitabında Sevgi Değeri Görseli

Şekil 44'teki sevgi değeri görseli incelendiğinde; Elmer ve arkadaşlarının birbirlerine su fışkırtarak sevgiyle oyun oynadıklarını görmekteyiz.

L. “Elmer’in Özel Günü” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin

Bulgular:

Kitabın kahramanları; Elmer, diğer filler, aslan, kaplan, maymunlar, tavşanlar, kuşlar ve diğer hayvanlar.

Kitabın konusu; “Elmer günü” gelip çatmıştı. Filler hazırlanırken çok gürültü yapıyorlardı. Diğer hayvanlarda bu durumdan çok rahatsız olmuştu. Elmer bu duruma çözüm bulmuştu. Geçit törenine diğer hayvanlarında katılmasını istedi. Kendilerini rengarenk boyayan diğer hayvanlar fil maskesi takarak geçit törenine katıldılar. Elmer gününde bir tek Elmer fil rengindeydi. Diğer herkes rengârenkti.

1. “Elmer’in Özel Günü” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer’in Özel Günü” kitabında metin olarak yer alan kök değerler Çizelge 27’de gösterilmiştir

Çizelge 27. Elmer'in Özel Günü Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Saygı	5	23%
Özdenetim	4	18%
Adalet	3	14%
Vatanseverlik	2	9%
Sevgi	2	9%
Sabır	2	9%
Yardımseverlik	1	5%
Dürüstlük	1	5%
Sorumluluk	1	5%
Dostluk	1	5%
Toplam	22	100%

Çizelge 27 incelendiğinde kitapta metin olarak 10 kök değer ile ilgili bulgulara rastlanılmıştır. Bunlar saygı (f=5), özdenetim (f=4), adalet (f=3), vatanseverlik (f=2), sevgi (f=2), sabır (f=2), yardımseverlik (f=1), dürüstlük (f=1), sorumluluk (f=1), dostluk (f=1) kök değerleridir. Kitapta metin olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

SAYGI

Metinde *saygı* değeri; çevresine, arkadaşına, kendine karşı saygılı olma, kendine davranılmasını istemediğin şeyleri başkasına yapmama, diğer canlılara değer ve önem verme ile ilişkilendirilmiştir.

““Elmer. *senin çocuklar çok şamata yapıyor*” diye uyardı aslan.”(s.4)

““Lütfen” diyerek rica etti tavşanlar.”(s.6)

““Dostların biraz daha sessiz olabilir mi?”(s.6)

““Dinleyin! Bir fikrim var” dedi Elmer ve onlara fikrini söyledi.”(s.9)

“Komşularımız gürültüden rahatsız oluyor. Haydi, biraz daha sessizce hazırlanalım” dedi”(s.7)

“Sadece kendilerini farklı desenlere boyamakla kalmamış bir de yüzlerine fil maskeleri geçirmişlerdi.”(s.23)

ÖZ DENETİM

Metinde *öz denetim* değeri; davranışlarını kontrol etme, gerektiği durumlarda özür dileme ile ilişkilendirilmiştir.

““Özür dilerim” dedi Elmer.”(s.4)

““Özür Dileriz Elmer!” “Sustuk bile Elmer!”(s.7)

““Gürültü için tekrar özür dilerim ama geçit töreni bu yıl çok özel.”(s.12)

Elmer

““Kusura bakma ama Elmer” dedi bir kuş.” Hazırlıklarımızı gözetlemeni istemiyoruz.””(s.16)

ADALET

Metinde *adalet* değeri; görev paylaşımına katılım, başkalarının duyarlılıklarına saygı gösterme, eşitlik, adil olma ile ilişkilendirilmiştir.

“Hepiniz bu geçit törenine davetlisiniz”(s.12)

“Bu andan itibaren herkes Elmer Günü Geçit Töreni’ne katılabilir...”(s.25)

““Herkesten kastım gerçekten de HERKES” dedi Elmer” (s.30)

VATANSEVERLİK

Metinde *vatanseverlik* değeri; önemli günlerin kutlanmasına önem verme, dayanışma, çalışkan olma, toplumu önemseme ile ilişkilendirilmiştir.

“Elmer Günü’nde ormandaki tüm filler, yılda bir kere, kendilerini farklı desenlerle boyar ve geçit töreni yaparlar.”(s.1)

““Bu gelmiş geçmiş en iyi Fil Geçit Töreni olacak” dedi Elmer.” (s.28)

SEVGİ

Metinde *sevgi* değeri; kendini, ailesini, akrabalarını, arkadaşlarını sevmeye, iyi ilişkiler geliştirme ile ilişkilendirilmiştir.

“Neredeyse ormanın her bir köşesi kahkaha sesleriyle çınlıyordu”(s.13)

“Filler diğer hayvanların gelişini keyifle izledi ve daha sonra neşeyle, “Harikasınız!”, “ Bu muhteşem!” diye bağırıldılar.”(s.23)

SABIR

Metinde *sabır* değeri; azimli olma, tahammül etme, beklemeyi bilme ile ilişkilendirilmiştir.

“Normal bir file benzeyene kadar kendini dut suyuyla kapladıktan sonra sürünün yanına döndü”(s.17)

“filler hazır bir şekilde bekliyordu.” diğer hayvanlarda gelir gelmez geçit törenine başlayabiliriz” dedi Elmer.”(s.22)

YARDIMSEVERLİK

Metinde *yardımseverlik* değeri; misafirperver olma, paylaşma, iş birliği ile ilişkilendirilmiştir.

““Ancak tek bir şart var: Hepiniz kendinizi farklı bir desene boyayacaksınız, aynı diğer filler gibi” dedi Elmer.”(s.12)

DÜRÜSTLÜK

Metinde *dürüstlük* değeri; açık ve anlaşılır olma, sözünde durma ile ilişkilendirilmiştir.

““Çıt bile çıkarmayız, merak etme Elmer! Diye söz verdiler.”(s.7)

SORUMLULUK

Metinde *sorumluluk* değeri; kendine, çevresine ve vatanına karşı sorumlu olma, sözünde durma ile ilişkilendirilmiştir.

“Elmer, tören alayının başına geçti ve seslendi; Haydi, başlayalım.”(s.25)

DOSTLUK

Metinde *dostluk* değeri; anlayışlı olma, dayanışma, vefalı olma ile ilişkilendirilmiştir.

““Nasıl istersen Elmer! Bugün senin günün!””(s.9)

K.2.“Elmer’in Özel Günü” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer’in Özel Günü” kitabında görsel olarak yer alan kök değerler Çizelge 28’de gösterilmiştir.

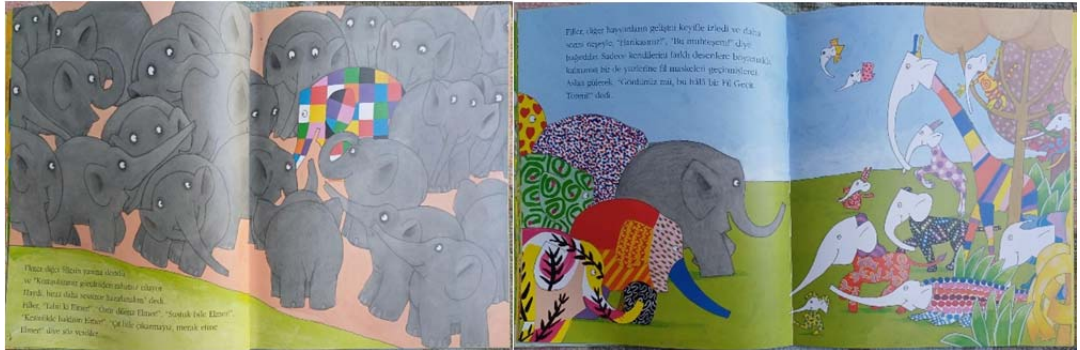
Çizelge 28. Elmer'in Özel Günü Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Dostluk	6	43%
Yardıms severlik	4	29%
Sabır	2	14%
Sevgi	1	7%
Saygı	1	7%
Toplam	14	100%

Çizelge 28 incelendiğinde kitapta görsel olarak 5 kök değerinin yer aldığı gözükmektedir. Bunlar dostluk (f=6), yardıms severlik (f=4), sabır (f=2), sevgi (f=1), saygı (f=1) kök değerleridir. Adalet, dürüstlük, öz denetim, sorumluluk, vatanseverlik kök değerleri ile ilgili bir bulguya rastlanmamıştır. Kitapta görsel olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

DOSTLUK

Görsellerde *dostluk* değeri; arkadaşına inanma, güven duyma, iyi ilişkiler geliştirme, bir arada olma ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 45. Elmer'in Özel Günü Kitabında Dostluk Değeri Görselleri

Resim 45'teki dostluk değeri görselleri incelendiğinde; diğer fillerin Elmer'in etrafında onu dinlediğini görüyoruz. Hayvanlar ve filler bir arada yaşayabildiklerini görüyoruz. Kendini rengârenk boyayan hayvanlar fil maskesi takarak, kendini rengârenk boyayan fillerin yanına geldiklerini görüyoruz.

YARDIMSEVERLİK

Görsellerdeki *yardıms severlik* değeri; iş birliği yapma, paylaşma ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 46. Elmer'in Özel Günü Kitabında Yardımseverlik Değeri Görselleri

Şekil 46'daki yardımseverlik değeri görseller incelendiğinde; "Elmer Günü" için birbirlerini rengârenk boyayan filler ve diğer hayvanların iş birliği ve yardımlaşma içerisinde olduklarını görüyoruz.

SABIR

Görsellerde *sabır* değeri; azimli olma, sabretme, beklemeyi bilme ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 47. Elmer'in Özel Günü Kitabında Sabır Değeri Görseli

Şekil 47'deki sabır değeri görselleri incelendiğinde; Elmer fil renginde olabilmek için, kendini dutlarla dolu ağacın altında her yeri gri olana kadar dutla boyar. "Elmer Günü" için hazırlanan filler geçit töreninin başlamasını sabırla beklerler.

SEVGİ

Görsellerde *sevgi* değeri; birbirlerine önem verme, bir arada mutlu olma ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 48. Elmer'in Özel Günü Kitabında Sevgi Değeri Görseli

Şekil 48'deki sevgi değeri görseli incelendiğinde; kendilerini rengârenk boyayan filleri ve hayvanları uyum içinde geçit törenini gerçekleştirdiklerini görmekteyiz.

SAYGI

Görsellerde *saygı* değeri; arkadaşlarına karşı saygılı olma, muhatabının konumunu, özelliklerini ve durumunu gözetme ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 49. Elmer'in Özel Günü Kitabında Saygı Değeri Görseli

Şekil 49'daki saygı değeri görseli incelendiğinde; kaplanın karşısında olan Elmer'ı görüyoruz. Maymunlar kulaklarını kapatmış. Kaplan Elmer'e bir şey söylüyor ve Elmer da ona saygı göstererek dinliyor.

M. “Elmer ve Canavar” Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin Bulgular:

Kitabın kahramanları; Elmer, canavar, maymunlar, kaplan, timsahlar, aslan, diğer filler ve diğer hayvanlar.

Kitabın konusu; ormanda garip bir kükreme sesi duyan Elmer, sesin kimden geldiğini merak eder. Bu ses ormanda bir kargaşaya neden olur. Tüm cesaretiyle korkunç sesin sahibini bulur. Mavi bir yaratığa ait olan bu ses, diğer hayvanların canavar demesinden korktuğu için çıkardığını söyler. Mavi yaratık Elmer'in boynuna biner ve ormandaki diğer hayvanların yanına gelir. Canavar ağzını açınca o korkunç sesi çıkar. Diğer hayvanlar bu durumdan çok ürkerler ama canavar sandıkları mavi yaratığın dost canlısı olduğunu görürler. Birbirlerinin şaşkınlıklarına gülerek neşeyle yollarına devam ederler.

1. “Elmer ve Canavar” Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer ve Canavar” kitabında metin olarak yer alan kök değerler Çizelge 29’da gösterilmiştir.

Çizelge 29. Elmer ve Canavar Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Dostluk	7	44%
Öz denetim	4	25%
Sorumluluk	2	13%
Saygı	2	13%
Sevgi	1	6%
Toplam	16	100%

Çizelge 29 incelendiğinde kitapta metin olarak 5 kök değer ile ilgili bulgulara rastlanılmıştır. Bunlar dostluk (f=7), özdenetim (f=4), sorumluluk (f=2), saygı (f=2), sevgi (f=1) kök değerleridir. *Elmer ve Canavar* kitabında adalet, dürüstlük, sabır, yardımseverlik, vatanseverlik kök değerleri ile ilgili bir bulguya rastlanmamıştır. Kitapta metin olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

DOSTLUK

Metinde *dostluk* değeri; *arkadaşının* durumunu gözetme, diğerkâmlık, güven duyma ve vefalı olma ile ilişkilendirilmiştir.

““Dikkat et Elmer” dedi.” (s.1)

““o tarafa gitme Elmer” dediler.” (s.3)

“...timsahlar “geri dön Elmer!” dedi” (s.7)

““Bizimle gel Elmer” diye seslendi filler koşarak kaçarlar.”(11)

“Arkadaşın kim? Onu canavardan mı kurtardın?”(s.18)

““Korktuğunuz canavar arkadaş canlısı, tüylü Blo Blo’ymuş” dedi Elmer gülerek.”(s.21)

“Blo Blo, bu cana yakın dostlar da senin korktuğun canavarlar.”(s.22)

ÖZ DENETİM

Metinde öz denetim değeri; davranışlarını kontrol etme, davranışlarının sorumluluğunu üstlenme ve kararlı olma ile ilişkilendirilmiştir.

“... Yürüyüşüne devam etti.”(s.1)

““Çok ama çok ilginç!” diye mırıldandı Elmer ve yoluna devam etti.”(s.6)

““Ya da dikkatle yoluna devam et” dedi Elmer kendi kendine.”(s.7)

“Elmer, her an kaçmaya hazır bir şekilde, dikkatle yoluna devam etti. Ağaçların arasından baktı ve açıklığa doğru ilerledi.”(13)

SORUMLULUK

Metinde sorumluluk değeri; kendisine, çevresine ve ailesine karşı sorumlu olma, sözünde durma, tutarlı ve güvenilir olma ile ilişkilendirilmiştir.

“Ben de herkesin nereye kaçtığına bakmaya gidiyorum” diye açıkladı ve koşarak uzaklaştı.”(s.10)

““Benimle gel” dedi Elmer. “Ben sana göz kulak olurum”.”(s.16)

SAYGI

Metinde saygı değeri; alçakgönüllü olma, başkalarının kendisine davranılmasını istediği şekilde davranma ile ilişkilendirilmiştir.

““merhaba” dedi Elmer.”(s.16)

““Merhaba Elmer” dedi bir fil.”(s.18)

SEVGİ

Metinde sevgi değeri; uygun şekilde sevgisini ifade etme ile ilişkilendirilmiştir.

“Böylece hayvanlar kendi şaşkınlıklarına gülerek ve arada birbirlerini “Graav!” diye korkutarak neşeyle yol boyu Blo Blo’ya eşlik ettiler.

2. “Elmer ve Canavar” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer ve Canavar” kitabında görsel olarak yer alan kök değerler Çizelge 30’da gösterilmiştir.

Çizelge 30. Elmer ve Canavar Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Sevgi	4	44%
Dostluk	3	33%
Sabır	1	11%
Özdenetim	1	11%
Toplam	9	100%

Çizelge 30 incelendiğinde kitapta görsel olarak 4 kök değerinin yer aldığı gözükmemektedir. Bunlar sevgi (f=4), dostluk (f=3), sabır (f=1), öz denetim (f=1) kök değerleridir. Adalet, dürüstlük, saygı, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik kök değerleriyle ilgili bulguya rastlanmamıştır. Kitapta görsel olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

SEVGİ

Görsellerde *sevgi* değeri; merhametli olma, güven duyma, vefalı olma ile ilişkilendirilmiştir.

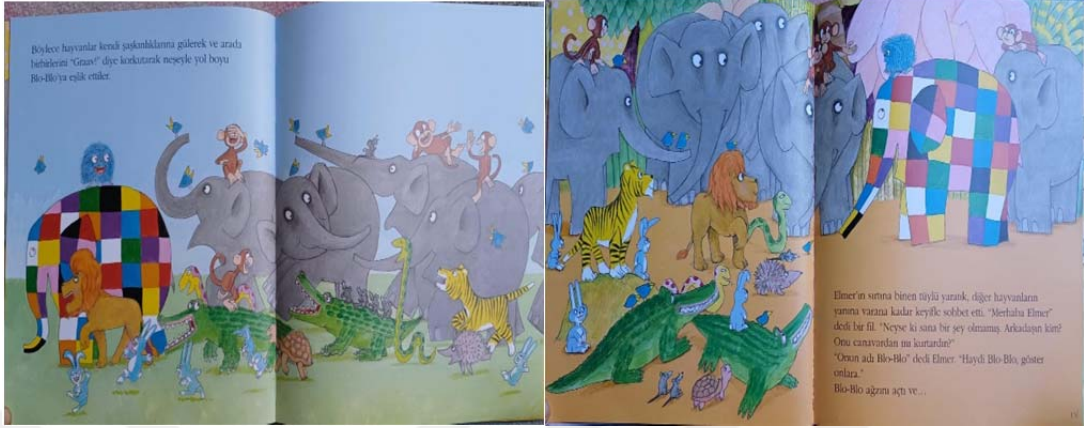

Şekil 50. Elmer ve Canavar Kitabında Sevgi Değeri Görseli

Şekil 50’deki sevgi değeri görselleri incelendiğinde; Elmer’in timsah ve canavara karşı merhametli olduğunu ve güven verdiğini gösteren görsellerdir.

DOSTLUK

Görsellerde *dostluk* değeri; diğerkâmlık, güven duyma, anlayışlı olma, dayanışma ile ilişkilendirilmiştir.

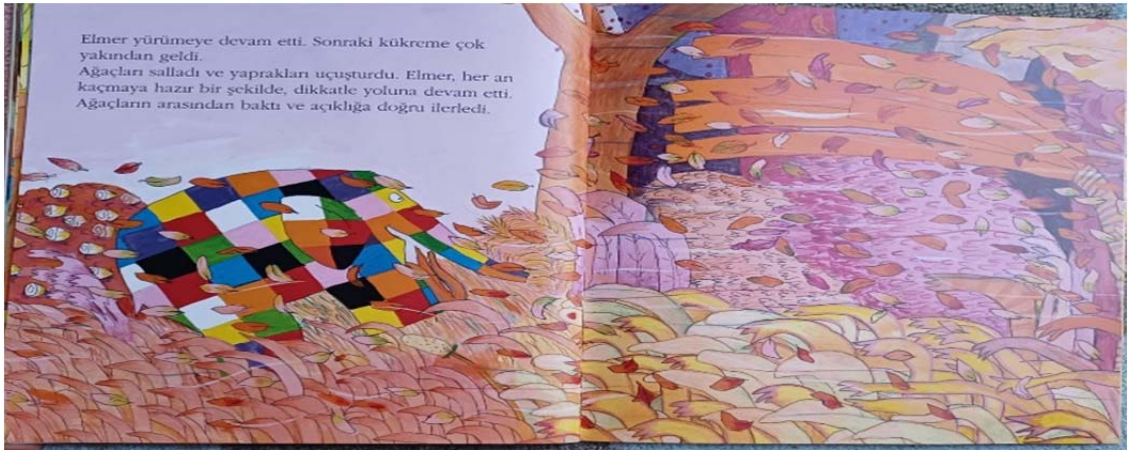

Şekil 51. Elmer ve Canavar Kitabında Dostluk Değeri Görselleri

Şekil 51'deki dostluk değeri görselleri incelendiğinde; diğer filleri ve hayvanları bir arada dayanışma içinde olduklarını görüyoruz. Elmer'in kafasının üzerindeki mavi canavarın iyi bir arkadaş olduğunu diğer hayvanların onunla bir arada ona baktığını gösteren bir görseldir.

SABIR

Görsellerde *sabır* değeri; azimli olma, sabretme, tahammül etme ile ilişkilendirilmiştir.

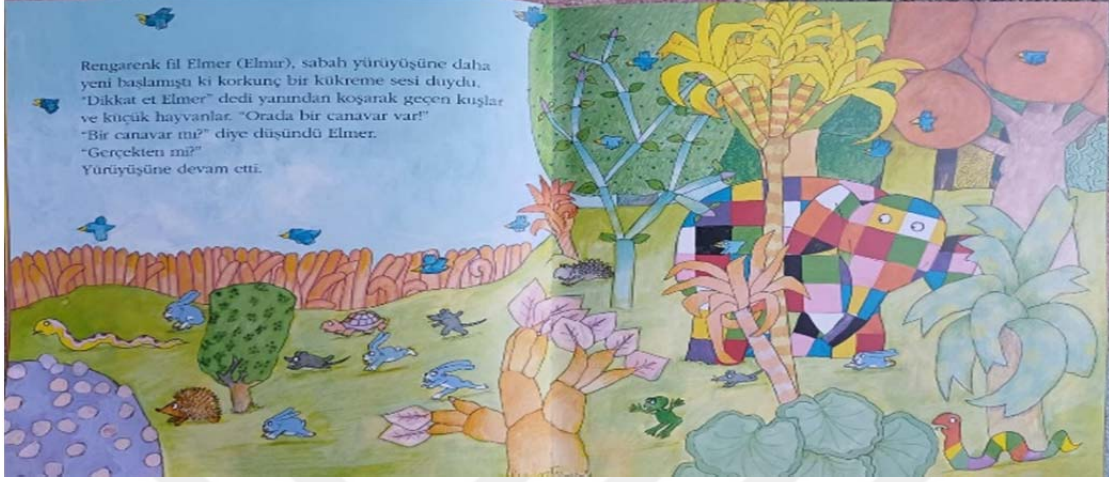

Şekil 52. Elmer ve Canavar Kitabında Sabır Değeri Görseli

Şekil 52'deki sabır değeri görseli incelendiğinde; sert bir rüzgâra dayanmaya çalışan Elmer'ı görüyoruz.

ÖZ DENETİM

Görsellerde *öz denetim* değeri; davranışlarının sorumluluğunu üstlenme, cesaret etme ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 53. Elmer ve Canavar Kitabında Öz Denetim Değeri Görseli

Şekil 53'deki *öz denetim* değeri görseli incelendiğinde; ormandaki hayvanların korku ve endişe içinde bir şeylerden kaçarken Elmer tüm cesaretiyle neden kaçtıklarını bulmaya gider.

N. "Elmer ve Su Aygırları" Adlı Kitapta Yer Alan Kök Değerlere İlişkin

Bulgular:

Kitabın kahramanları; Elmer, aslan ve kaplan, diğer filler, su aygırları, kuş, kuzen Wilbur,

Kitabın konusu; Su aygırları nehirleri kuruduğu için fillerin yaşadığı bölgeye gelirler. Bu durum diğer hayvanların hoşuna gitmez. Elmer nehrin neden kurduğunu merak eder ve bir çözüm yolu arar. Nehir yatağı boyunca ilerler ve sonunda nehrin neden kurduğunu bulur. Taşlar nehrin ağzını tıkamişti ve su akamıyordu. Tüm filler bir araya gelir ve taşları yerinden oynatır. Su aygırları yeniden nehirlerine kavuşur.

1. "Elmer ve Su Aygırları" Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler:

"Elmer ve Su Aygırları" kitabında metin olarak yer alan kök değerler Çizelge 31'de gösterilmiştir.

Çizelge 31. Elmer ve Su Aygırları Kitabında Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Yardımseverlik	5	25%
Saygı	4	20%
Sabır	3	15%
Sorumluluk	3	15%
Dostluk	2	10%
Özdenetim	2	10%
Adalet	1	5%
Toplam	20	100%

Çizelge 31 incelendiğinde kitapta metin olarak 7 kök değer ile ilgili bulgulara rastlanılmıştır. Bunlar yardımseverlik (f=5), saygı (f=4), sabır (f=3), sorumluluk (f=3), dostluk (f=2), özdenetim (f=2), adalet (f=1) kök değerleridir. *Elmer ve Su Aygırları* kitabında dürüstlük, vatanseverlik, sevgi kök değerleri ile ilgili bulgulara rastlanmamıştır. Kitapta metin olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

YARDIMSEVERLİK

Metinde *yardımseverlik* değeri; misafirperver olma, ihtiyacı olduğunda yardıma koşma ile ilişkilendirilmiştir.

““Kendinizi evinizde hissedin” dedi Elmer. Ben fillerle konuşacağım”(s.3)

“Filler, su aygırlarının kalmalarına izin verdiler.”(s.6)

““Haydi, Wilbur, yardımına ihtiyacım var.” Dedi.”(s.12)

““Biz de yardım edersek daha çabuk biter” dedi bir fil.”(s.14)

““Bizi istediğiniz zaman ziyarete gelin” dediler.”(s.26)

SAYGI

Metinde *saygı* değeri; empati kurma, muhatabının konumunu, özelliklerini ve durumunu gözetme ile ilişkilendirilmiştir.

““Merhaba su aygırları” dedi Elmer.” “Merhaba Elmer “ dedi su aygırları.”(s.3)

““Düşünün, ya bizim nehrimiz kurusaydı ”dedi.”(s.6)

“Ayrılma vakti geldiğinde, su aygırları fillere teşekkür etti”(s.26)

“..., ya bizim nehrimiz kurumuş olsaydı?”(s.27)

SABIR

Metinde *sabır* değeri; azimli olma, tahammül etme, dirençli ve dayanıklı olma ile ilişkilendirilmiştir.

“Kurumuş nehir yatağı boyunca yürümeye başladı.”(s.7)

““İyi bir uyku çekin. Sabah erkenden işe başlayacağız.””(s.14)

SORUMLULUK

Metinde *sorumluluk* değeri; sözünde durma, sözünün güvenilir olması, davranışlarının sonuçlarını üstlenme ile ilişkilendirilmiştir.

““Haydi, nehrimizi geri getireceğiz. Kendinizi güçlü hissediyor musunuz?””(s.16)

“Taşları gördüklerinde böbürlenmeyi bırakıp işe koyuldular. Taşları yarıktan çekip itmeye başladılar.”(s.18)

“Öyle de oldu. Su aniden akmaya başlayarak son kalan taşları da sürükledi.”(s.22)

DOSTLUK

Metinde *dostluk* değeri; arkadaşları ile iyi ilişkiler geliştirme, dayanışma, vefalı ve fedakâr olma ile ilişkilendirilmiştir.

“Rengârenk fil Elmer, Aslan ve Kaplan ile dostça sohbet ederken üç tane kızgın fil geldi”(s.1)

““Hepiniz su aygırlarına çok dostça davrandınız” dedi.”(s.27)

ÖZ DENETİM

Metinde *öz denetim* değeri; davranışlarını kontrol etme, davranışlarının sorumluluğunu üstlenme ile ilişkilendirilmiştir.

““Taşları oynatırsak nehir yeniden akar” diye düşündü Elmer.” Ama bu çok iş demek.””(s.9)

“Dikkatli olun” dedi Wilbur. “Birden hızlıca akmaya başlayacak.”(s.20)

ADALET

Metinde *adalet* değeri; eşitlik, herkesin aynı şeyi yapması ile ilişkilendirilmiştir.

“Bütün hayvanlar güle oynaya suya daldılar ve suda oynayıp temizlenirken yorgunluklarını unuttular.”(s.24)

2. “Elmer ve Su Aygırları” Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler:

“Elmer ve Su Aygırları” kitabında görsel olarak yer alan kök değerler Çizelge 32’de gösterilmiştir.

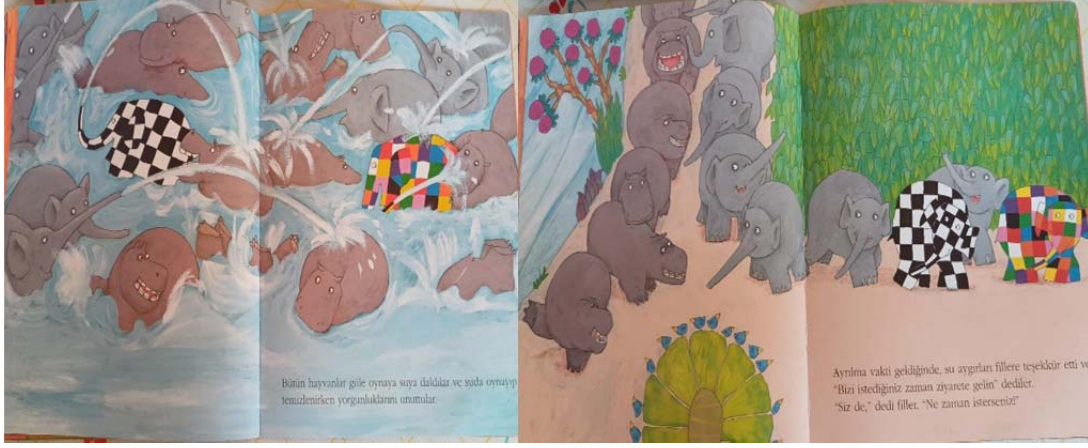
Çizelge 32. Elmer ve Su Aygırları Kitabında Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değer	f	%
Dostluk	8	57%
Yardımseverlik	2	14%
Saygı	1	7%
Sabır	1	7%
Sevgi	1	7%
Sorumluluk	1	7%
Toplam	14	100%

Çizelge 32 incelendiğinde kitapta görsel olarak 6 kök değerinin yer aldığı gözükmemektedir. Bunlar dostluk (f=8), yardımseverlik (f=2), saygı (f=1), sabır(f=1), sevgi (f=1), sorumluluk (f=1) kök değerleridir. Adalet, dürüstlük, vatanseverlik ve öz denetim kök değerleri ile ilgili bir bulguya rastlanmamıştır. Kitapta görsel olarak geçen kök değerlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

DOSTLUK

Görsellerde *dostluk* değeri; dayanışma, güven duyma, diğerkâmlık, anlayışlı olma ile ilişkilendirilmiştir.

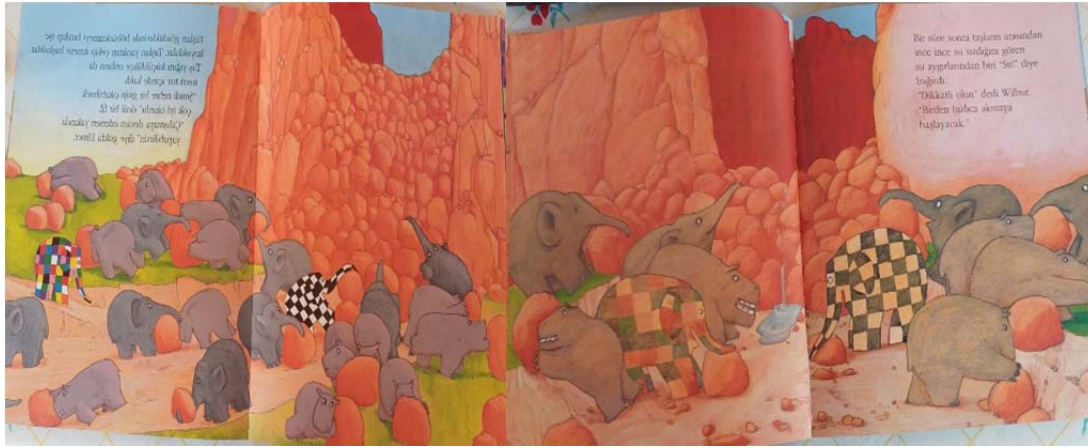

Şekil 54.Elmer ve Su Aygırları Kitabında Dostluk Değeri Görselleri

Şekil 54 dostluk değeri görselleri incelendiğinde; Elmer filler ve su aygırları arasında olan problemi çözümlendiği, dostça bir arada yaşayabildiklerini, birlikte nehirde oyun oynadıklarını görüyoruz.

YARDIMSEVERLİK

Görsellerde *yardımseverlik* değeri; iş birliği, misafirperverlik, cömert olma ile ilişkilendirilmiştir.

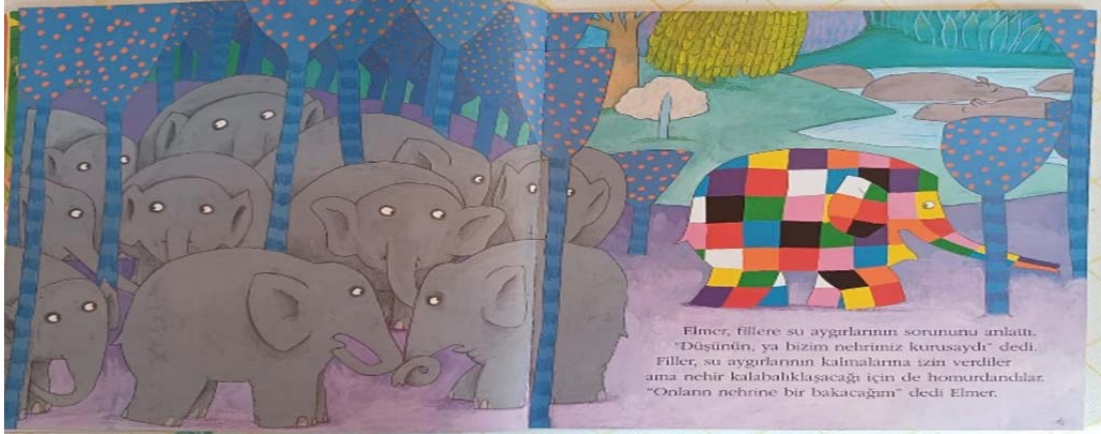

Şekil 55.Elmer ve Su Aygırları Kitabında Yardımseverlik Değeri Görselleri

Şekil 55'deki yardımseverlik değeri görselleri incelendiğinde; nehrin ağzındaki taşları filler ve su aygırları birlikte yardımlaşarak yerinden oynatırlar.

SAYGI

Görsellerde *saygı* değeri; alçakgönüllü olma, başkasının düşüncelerine saygı gösterme, değer verme ile ilişkilendirilmiştir.

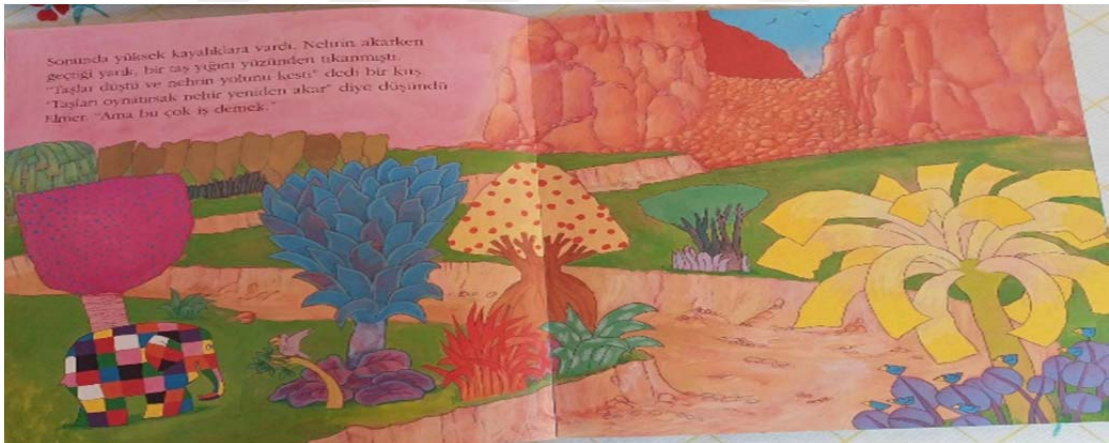

Şekil 56. Elmer ve Su Aygırları Kitabında Saygı Değeri Görseli

Şekil 56'deki saygı değeri görselleri incelendiğinde; Elmer filler ile su aygırları arasındaki durumu çözmeye çalıştığını, Fillerin Elmer'e değer verip, saygı duyduğunu gösteren bir görseldir.

SABIR

Görsellerde *sabır değeri*; azimli olma ile ilişkilendirilmiştir.

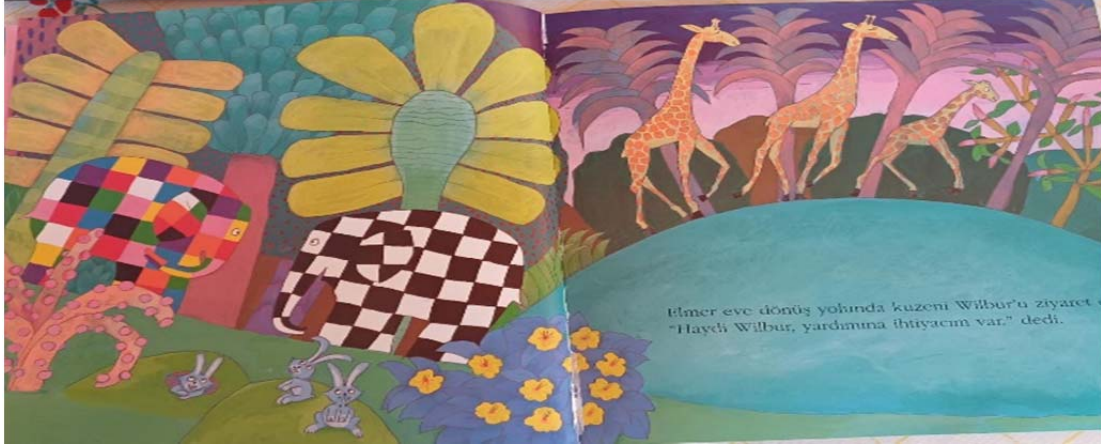

Şekil 57. Elmer ve Su Aygırları Kitabında Sabır Değeri Görseli

Şekil 57'deki sabır değeri görsel incelendiğinde; Elmer'ın nehrin neden kurduğunu öğrenmek için nehir boyunca yürüdüğünü görmekteyiz.

SEVGİ

Görsellerde *sevgi değeri*; aile birliğine önem verme, merhametli ve vefalı olma ile ilişkilendirilmiştir.

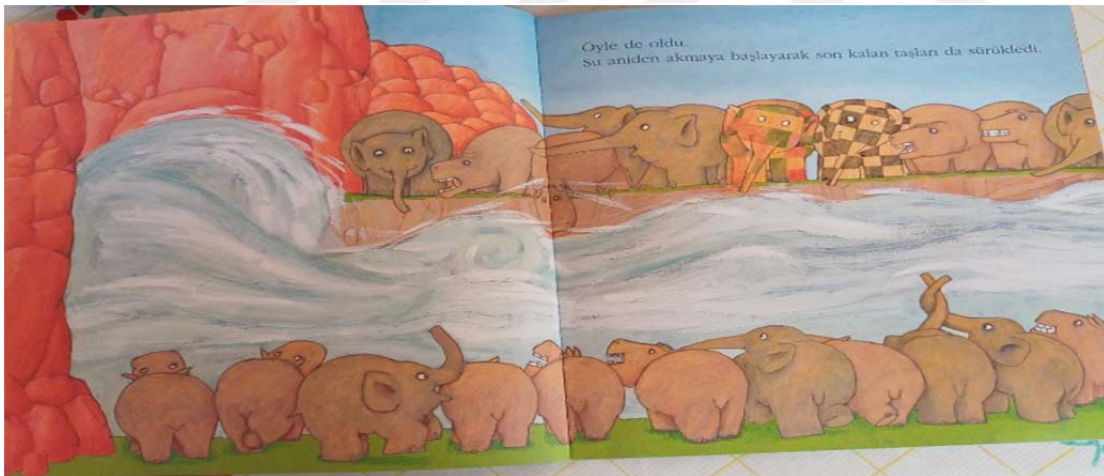

Şekil 58. Elmer ve Su Aygırları Kitabında Sevgi Değeri Görselleri

Şekil 58 sevgi değeri görseli incelendiğinde; Elmer ve Wilbur'un birbirine güven duyduğu, bir arada olduğunu görmekteyiz.

SORUMLULUK

Görsellerde *sorumluluk* değeri; kendine ve çevresine karşı sorumlu olma, sözünde durma, tutarlı ve güvenilir olma, davranışlarının sorumluluğunu üstlenme ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 59. Elmer ve Su Aygırları Kitabında Sorumluluk Değeri Görseli

Şekil 59'deki sorumluluk değeri görseli incelendiğinde; nehrin ağzındaki taşları el birliği ile yerinden kaldırıp suyun tekrar nehir yatağına geldiğini izleyen filleri ve su aygırlarını görüyoruz.

O. Elmer Kitap Serisinin Metinlerine Ait Kök Değerlere İlişkin Bulgular:

Metin olarak kök değerlerin 194 yerde geçtiği bulgusuna ulaşılmıştır. Metin olarak yer alan kök değerler Çizelge 33'de gösterilmiştir.

Çizelge 33. Elmer Kitap Serisindeki Metin Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değerler	f	%
Saygı	39	20%
Dostluk	36	19%
Yardımseverlik	29	15%
Öz denetim	24	12%
Sevgi	22	11%
Sabır	15	8%
Sorumluluk	11	6%
Adalet	9	5%
Dürüstlük	6	3%
Vatanseverlik	3	2%
Toplam	194	100%

Çizelge 33 incelendiğinde Elmer kitap serisinde en fazla saygı(f=39) ve dostluk (f=36) değerlerine yer verildiği görülmektedir. Bu kök değerler sırasıyla yardımseverlik (f=29), özdenetim (f=24), sevgi (f=22), sabır (15), sorumluluk (11), adalet (f=9), dürüstlük (f=6) takip etmektedir. En az rastlanan ise vatanseverlik (3) kök değeridir.

P. Elmer Kitap Serisinin Görsellerine Ait Kök Değerlere İlişkin Bulgular:

Araştırmacı tarafından Elmer kitap serisindeki görseller incelenmiştir. Görsellerde kök değerlerin 156 yerde bulgusuna rastlanmıştır. Görsel olarak geçen kök değerler Çizelge 34’de gösterilmiştir.

Çizelge 34. Elmer Kitap Serisindeki Görsel Olarak Yer Alan Kök Değerler

Kök Değerler	f	%
Dostluk	67	43%
Sevgi	35	22%
Yardımseverlik	24	15%
Sabır	11	7%
Saygı	7	4%
Öz denetim	6	4%
Adalet	4	3%
Sorumluluk	2	1%
Dürüstlük	0	0%
Vatanseverlik	0	0%
Toplam	156	100%

Çizelge 34 incelendiğinde Elmer kitap serisinin görsellerinde en fazla dostluk (f=67) ve sevgi (f=35) kök değerlerine yer verildiği görülmektedir. Bu kök değerler sırayla yardımseverlik (f=24), sabır (f=11), saygı (f=7), özdenetim

(f=6), adalet (f=4), sorumluluk (f=2) takip etmektedir. Dürüstlük (f=0) ve vatanseverlik (f=0) kök değeri ile ilgili bulguya rastlanmamıştır.

V. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bundan önceki bölümlerde giriş, yöntem ve bulgulara yer verilmiştir. Bu bölümde bulgular literatür ile ilişkilendirilerek değerlendirmeler yapılacaktır.

Bu araştırmada Elmer kitap serisindeki 14 resimli çocuk kitabının, metin ve görsellerinde yer alan 10 kök değeri incelenmiştir.

A. Metinlere Ait Değerlerle İlgili Sonuç ve Tartışma

Elmer kitap serisinin metinlerinde 194 yerde kök değeri bulgusuna rastlanmıştır. Bu kök değerlere ait bulgular; saygı(f=39), dostluk (f=36), yardımseverlik (f=29), özdenetim (f=24), sevgi (f=22), sabır (15), sorumluluk (11), adalet (f=9), dürüstlük (f=6), vatanseverlik (f=3) kök değeridir. Elmer Kitap serisinin metinlerinde En fazla saygı (f=39) ve dostluk (f=36) ve yardımseverlik (f=29) kök değerleri bulgusuna rastlanmıştır. En az ise vatanseverlik (f=3) kök değerinin bulgusuna rastlanmıştır.

Feridun Oral'ın resimli çocuk kitaplarında en fazla yardımseverlik, sevgi ve dostluk değerlerine yer verildiği görülmektedir (Dilek, 2017). Bağcı da (2013), çocuklara yönelik kitaplarda en fazla yardımseverlik değerinin bulunduğunu ifade etmiştir. Öksüz, Keskin ve Çetinkaya (2018), hayat bilgisi programında yer alan değerleri ölçüt olarak inceledikleri resimli çocuk kitaplarında sevgi, paylaşma ve yardımseverlik değerlerine fazla yer verildiğini belirtmiştir. Yine Korkmaz ve Yorulmaz (2021), Grimm Masallarını değerler eğitimi açısından incelediğinde sevgi ve yardımseverlik değerlerinin ön planda olduğunu belirtmişlerdir. İncelenen çocuk kitaplarında yardımseverlik, sevgi ve dostluk değerlerine fazla yer verilmesi Elmer kitap serisi ile ilgili yapılan araştırma ile benzerlik göstermektedir. Ayrıca Feridun Oral kitaplarında vatanseverlik, adalet değerlerine hiç yer verilmemesi hem araştırma sonuçlarıyla hem de Sara Şahinkanat'ın kitaplarının incelendiği çalışmada (Duyar, 2021) yer alan bulgularla örtüşmektedir. Bu çalışmalardan yola çıkarak Türk yazarlara ait resimli çocuk

kitaplarında bile vatanseverlik değerin işlenmemesi veya az yer verilmesi, Elmer kitap serisinde diğer filler gibi olamayan Elmer'in farklılıklara saygının yanında Elmer günü ifadelerinde vatanseverlik değerin önemini de belirtmektedir. Ayrıca Yılmaz ve Duman (2018), Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) çocuk dergisinde de vatanseverlik değerin yeteri kadar yer almadığını belirtmiştir.

Sara Şahinkanat'a ait sekiz kitapta yer alan metinler incelendiğinde altı kitabında sevgi değerine, dört kitabında yardımseverlik, sorumluluk ve dostluk değerine, birer kitapta da saygı ve vatanseverlik değerlerine rastlanılmıştır. Adalet, dürüstlük değerleri kitapta bulunamamıştır (Duyar, 2021). Sara Şahinkanat'ın kitaplarının aksine Elmer kitap serisinin 13 kitabında saygı değerine yer verilmiştir. Sadece Elmer Rüzgârda kitabında saygı değerine yer verilmemiştir. Ayrıca Elmer kitap serisinde en fazla yer alan değer saygıdır (f=39). Sara Şahinkanat'ın kitaplarıyla benzer şekilde Elmer kitap serisinde de adalet, dürüstlük ve vatanseverlik değerlerine az yer verilmiştir.

Ödüllü 25 resimli çocuk kitaplarını değerler açısından incelendiği çalışmada (Durmaz ve Yorulmaz, 2022) metinlerde en fazla geçen dostluk değeri, Elmer kitap serisindeki bulgularla örtüşmektedir. Ancak metin açısından incelenen 25 resimli çocuk kitabında en az yer alan değerler arasında saygı değerinin de bulunması, Elmer kitap serisi araştırma sonucu ile farklılaşmaktadır. Çünkü Elmer kitap serisinde metinlerde en fazla görülen değer saygıdır (f=39).

Dirican ve Dağlıoğlu (2014), 3-6 yaş arası çocuklar için yayımlanan 135 adet resimli hikâye kitaplarını değerler eğitimi açısından incelemişlerdir. İncelerken geçen değerleri kendi oluşturdukları kategori tanımına uygun cümleleri ilgili değerin içine dahil etmişlerdir. Araştırma sonucunda sevgi, paylaşmak ve arkadaşlık değerleri en fazla yer alan değerler olduğu görülmüştür. Elmer kitap serisinde de dostluk ve sevgi sıklıkla rastlanılan değerdir. Zaten Elmer'in maceralarında her zaman arkadaşları yer almıştır. Elmer, onlarla iyi ilişkiler kurmaktadır.

İncelenen araştırmalarda kontrol listesi olarak kök değerler alınmadığı için, özdenetim, sabır gibi değerlerin geçmemesi, bu kitaplarda bu değerlerin olmadığı anlamına gelmemektedir. Örneğin Kökrükçü, Acun Kapıkıran ve Aral (2016),

275 resimli çocuk kitabını Schwartz'ın değerler eğitimi modeline göre incelemiştir. Bu araştırmada en fazla uyma, hazcılık, geleneksellik değerlerine yer verildiği ifade edilmiştir. Yani değerlerin hangi amaç ile incelendiği de önemlidir.

B. Görsellere Ait Değerlerle İlgili Sonuç ve Tartışma

Okuma yazma bilmeyen yaş grubu olarak adlandırılan okul öncesi dönemde görsellerin değerleri okuyucuya aktarması çok önemlidir. Elmer kitap serisinde metinde yer alan değerler, görseller yardımıyla desteklenmiştir.

Elmer kitap serisinin görsellerinde 156 yer de kök değer bulgularına rastlanmıştır. Bu kök değerlere ait bulgular; dostluk (f=67), sevgi (f=35), yardımseverlik (f=24), sabır (f=11), saygı (f=7), özdenetim (f=6), adalet (f=4), sorumluluk (f=2), dürüstlük (f=0), vatanseverlik (f=0) kök değeri bulgularıdır. Bu bulgulara dayanarak en fazla dostluk (f=67), sevgi (35) ve yardımseverlik (f=24) olarak bulunmuştur. En az bulunan değer sorumluluk (f=2) kök değeridir. Görsellere ait hiç bulunmayan değer ise dürüstlük (f=0) ve vatanseverlik (f=0) kök değerleridir.

Çocuk Edebiyatı Yazarı Sara Şahinkanat'ın Kitaplarının Değerler Eğitimi Kapsamında İncelenmesi araştırmasında; görsel olarak incelendiğinde en fazla sevgi, dostluk ve yardımseverlik değerlerine yer verildiği görülmektedir (Duyar, 2021). Elmer kitap serisinde de görsel olarak en fazla sevgi, dostluk ve yardımseverlik değerine yer verilmesi iki çalışmanın da görsel değerler açısından örtüştüğünü göstermektedir.

Ödüllü 25 resimli çocuk kitaplarında geçen görsellerin değerler açısından incelendiği çalışmada (Durmaz ve Yorulmaz, 2022) görsellerde en fazla dostluk, yardımlaşma ve sevgi değerlerinin geçtiği ifade edilmiştir. Bu sonuçlar Elmer kitap serisindeki bulgularla birebir örtüşmektedir. Yine aynı çalışmada dürüstlük ve vatanseverlik değerlerine hiç yer verilmediği ifade edilmiştir. Bu da Elmer kitap serisindeki bulgularla benzerlik göstermektedir.

Gönen ve arkadaşları (2016), 150 resimli çocuk kitaplarını resimleme ve içerik özellikleri açısından incelemiştir. İncelenen kitapların büyük bir bölümünün hayvan hikâyelerini anlattığını ve bu kitaplardaki karakterlerin

yarısının olumlu örnekler barındırırken, kalan yarısının da sorun yarattığı ifade edilmiştir. Elmer kitap serisinin ana karakterinin hayvan olması araştırma bulgusu ile örtüşürken, ana karakter Elmer'in arkadaşları ile iyi geçinmesi, onların zor durumlarında yardımcı olması, büyüklerine karşı saygılı olması, adaletli olması gibi değerlere sahip olduğu için olumlu örneklerle sahip karakter kategorisinde yer aldığı söylenebilir.

Sonuç olarak; Elmer kitap serisinin metin ve görselleri kök değerler kapsamında incelenmiş, metinlerinde tüm kök değerlerin bulunduğu görülmüştür. Görsellerde ise dürüstlük ve vatanseverlik kök değerlerine rastlanılmamıştır. Görseller açısından incelenen diğer resimli çocuk kitaplarında da vatanseverlik değerlerinin bulunamaması vatanseverlik değerinin görsellerle kolay bir şekilde aktarılamayacağı sonucu çıkarabilir.

C. Öneriler

1. MEB'e Yönelik Öneriler

MEB kök değerler bakımından destekleyen resimli çocuk kitaplarına yönelik çalışmalarını daha fazla değerlendirerek, bu anlamdaki eser sayısını artırabilir.

MEB kaliteli resimli çocuk kitaplarını bir komisyona inceletip, daha önce ilkokul ve ortaokul için yaptığı "100 Temel Eser" çalışmasını okul öncesi için de gerçekleştirebilir ve Elmer kitap serisini de içerdiği olumlu değerler için bu listeye kaydedebilir.

MEB'in okullara gönderdiği "365 Gün Öykü" kitaplarına değerler ile ilgili farklı öyküler eklenebilir. Elmer'in maceralarının olduğu seriden esinlenerek değer aktarımı ve tutumlarımızı olumlu anlamda etkileyen öyküler oluşturulabilir.

Bakanlık her anaokuluna resimli çocuk kitapları kütüphanesi açabilir ve Elmer kitap serisini de bu kütüphaneye hediye edebilir.

Resimli çocuk kitaplarında değerler eğitimi ile ilgili hizmet içi eğitim kurslarının açılması sağlanabilir ve öğretmenlerin değerler üzerine yazılmış kitapların seçiminde bilgi sahibi olması için çalışmalar artırılabilir.

2. Öğretmenlere Yönelik Öneriler

Elmer kitaplarını etkinliklerinde değer aktarımı için kullanabilirler. Kitabın yazarı olan Mckee'nin ölüm yıldönümü olan 6 Nisan okullarda Elmer günü etkinliği olarak kutlanabilir. Öğretmenler Elmer ile ilgili etkinlikler yaptırabilir.

Çocukların Elmer hakkındaki fikirleri alınarak, çocukların sürece dahil edilmesi sağlanabilir.

Elmer kitapları çocuklarla düşünme becerileri eğitimi için kullanılabilir. Bir programın başlangıç noktasının oluşturulmasında Elmer karakterinden yararlanılabilir.

3. Ailelere Yönelik Öneriler

Aileler çocuklarıyla kaliteli zaman geçirmek için Elmer kitaplarını çocuklarına okuyup, onlarla tartışabilirler. Kitapları seçerken değerler eğitime yönelik kitapları çocuklarına okuyabilirler.

4. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

MEB'in okullara gönderdiği "365 Gün Öykü" resimli çocuk kitaplarının metin ve görselleri kök değerler bağlamında da incelenebilir.

Elmer kitaplarının çocukların farklı gelişim alanlarına etkileri araştırılabilir. Okuryazarlığa etkileri araştırılabilir.

Elmer kitapları ebeveynleri tarafından çocuklara okunduğunda nasıl algılanacağına dair ihtiyaç duyulmaktadır ve bu tip çalışmaların yapılması desteklenmelidir.

Farklı kültüre ait karakter olan Elmer'dan esinlenerek Türkiye için de bir karakter oluşturulabilir. Farklı bir fil olan Elmer'ın içeriğinde barındırdığı kök değerleri kendi ülkemiz için oluşturulan karaktere entegre edilerek değerler öğretimi sağlanabilir.

5. Politika Yapıcılara Yönelik Öneriler

Okuma alışkanlığının küçük yaşlarda kazanılması için 0-6 yaş arası dönemde çocukların kitaplarla karşılaşması gerekmektedir. Bu kitaplara kolay ulaşmak için düzenlemeler yapılabilir, her mahalleye çocuk kütüphaneleri

kurulabilir ve Elmer kitap serisi kütüphaneler de bulundurularak çocukların erişimine açılabilir.

VI. KAYNAKÇA

KİTAPLAR

ARAL, N. ve BARAN, G. (2011). **Çocuk gelişimi**. İstanbul, Ya-Pa Yayınları.

ARSLAN, E., ANGIN, D. E., YAZICI, Z., KAÇAN, M. O., KANAK, M., KILIÇGÜN, M. Y., ... & YAPICI, M. (2015). **Erken çocukluk döneminde gelişim**. Ankara, Eğiten Kitap Yayıncılık.

AYDOĞAN, İ. (2017). **Kültürel Temelli Eğitim**. Harf Eğitim Yayınları.

BAYHAN SAN, P., ve ARTAN, İ. (2005). **Çocuk Gelişimi ve Eğitimi**. İstanbul, Morpa kültür yayınları.

BEİLL, B. (2003). **İyi çocuk, zor çocuk “doğru davranışlar çocuklara nasıl kazandırılır?”**(Çev. Cuma Yorulmaz). Ankara, Arkadaş Yayınevi.

BİLGİN, N. (2006). **Sosyal Bilimlerde İçerik Analizi- Teknikler ve Örnek Çalışmalar**. Ankara, Siyasal Yayınevi

BİNBAŞIOĞLU, C. (2003). **Eğitim ve Öğretim Üzerine Yazılar**. Ankara, Nobel Dağıtım.

ÇETİN, M. ve USLU, S. (2022). **Değerler Eğitimi Ve Sosyal Bilgiler. Eğitim Bilimleri Alanında Uluslararası Araştırmalar XIV**. Eğitim Yayınevi.

ÇİFTÇİ, B. (2018). **Eğitimde Paradigmalar**. Merak yayınları.

ERJEM, Y., ve KIZILÇELİK, S. (1994). **Açıklamalı Sosyoloji Terimler Sözlüğü**. Saray Yayıncılık

KARABULUT, R. VE TÜRKSOY, E. (2022). **Erken Çocukluk Döneminde Değerler Eğitimi**. İstanbul, İhlamur Akademi.

KURTKAN, A. (1972). **Sosyolojik Açıdan Eğitim Yolu ile Kalkınmanın Esasları**. İstanbul, İstanbul Üniversitesi Yayınları.

- MERRIAM, S. B. (2018). **Nitel Araştırma: Desen ve Uygulama için Bir Rehber**. Selahattin Turan (Çev. Ed.). Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.
- MİLES, MB ve HUBERMAN, MA (1994). **Genişletilmiş Bir Kaynak Kitap Nitel Veri Analizi**. Londra, Birleşik Krallık: Sage.
- NUR ÇELİK, N. (2020). **Erken Çocuklukta Okula Uyum Süreci**. Eğiten kitap.
- OZAN, D. ve SHPENDİ ŞİRİN, T. (2023). Erken Çocukluk Döneminde Resimli Çocuk Kitapları ile Değerler Eğitimi, Aysel Kızılkaya Namlı (ed.). **Eğitimin Kavramsal Temellei-9 Karakter Ve Değerler Eğitimi**. İstanbul, Efe Akademi
- PARLAK, V. (2012). **Değerler Eğitimi Etkinlikleri 2**. Değirmen yayınları.
- SAPSAĞLAM, Ö. (2020). **Erken Çocuklukta Karakter ve Değer Eğitimi Teoriden Uygulamaya**, Esra Ömeroğlu (ed). Ankara, Pegem Akademi.
- SAPSAĞLAM, Ö. (2023). **Erken Çocuklukta Karakter Ve Değer Eğitimi**. Ankara, Pegem Akademi.
- SELÇUK, Z. (2005). **Gelişim ve Öğrenme**. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.
- SÖNMEZ, V., ve ALACAPINAR, F. G. (2011). **Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri**. Ankara, Anı Yayıncılık.
- SÖNMEZ, V. (2008). **Eğitim Felsefesi (8 b.)**. Ankara, Anı Yayıncılık.
- YAVUZER, H. (1998). **Çocuk Psikolojisi**, İstanbul, Remzi Kitapevi Yayınları.
- YILDIRIM, A. ve ŞİMŞEK, H. (2021). **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. (12. baskı)**. Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- YILDIRIM DOĞRU, S S. ve DURMUŞOĞLU SALTALI, N. (2013). **Erken Çocukluk Döneminde Özel Eğitim**. Maya Akademi.
- YORULMAZ, B. (2017). **Ailede Değerler Eğitimi**. İstanbul, Erkam Yayınları.

MAKALELER

- AKTO A. ve AKTO S. (2017). “Okul Öncesi Değerler Eğitiminde Kullanılan Yöntem Ve Teknikler (Nitel Bir Araştırma)”. **E-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi**, 9(2), 1074-1095.
- AKTO, A. ve AKTO, S. (2020). “Erken Çocukluk Ve Değerler Eğitimi”. **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**, 13(327), 74.
- AKYOL, T. (2021). “A Journey to the Values With Picture Books: A Research on the Value Acquisition of Young Children”. **International Online Journal of Education and Teaching**, 3(1), 1678-1691.
- ALGÜL, F. N. (2021). “Popüler Kültürün Dayattığı Kitapların Çocukların Değerler Önceliği Üzerindeki Etkisi”. **Milli Eğitim Dergisi**, 50(229), 205-231.
- ARAL, N. ve KADAN, G. (2018). “2013 Okul Öncesi Eğitim Programının Değerler Eğitimi Bağlamında İncelenmesi”. **Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi**, 2(1), 113-131.
- ASLANARGUN, E., ve TAPAN, F. (2011). “Okul Öncesi Eğitim Ve Çocuklar Üzerindeki Etkileri”. **Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 11(2), 219 – 238.
- AYDIN, M. (2011), “Değerler, İşlevleri ve Ahlak”, **Eğitime Bakış Dergisi**, 7(19), 39-45.
- BARIŞ, D. A., ve ECE, A. S. (2015). “Kültürel değerlerin aktarılmasında çocuk tekerlemeleri, tekerlemelerimizi biliyor muyuz?”. **Değerler Eğitimi Dergisi**, 13(29), 343-368.
- BÜYÜKALAN, F. S. ve HARMANKAYA, T. (2019). “Ödüllü Resimli Çocuk Kitaplarında Çocuk Haklarının İncelenmesi”. **Milli Eğitim Dergisi**, 48(1), 769-791.
- CALP, Ş. ve CALP, M. (2019). “Küçük Kara Balık Ve Küçük Prens Kitaplarının Sosyal Bilgiler Öğretim Programındaki Temel Beceriler, Değerler Ve 4. Sınıf Kazanımları Açısından İncelenmesi”. **In International Symposium on Innovative Approaches in Scientific Studies (ISAS)**, 61-69.

- CANDEMİR, B., TUNÇ, Y., AÇAR, D. ve SAĞLAM, M. (2022). “Alternatif Eğitim Yaklaşımlarında Değerler Eğitimi”. **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, 32(3), 951-966.
- CEVAT, E. ve YILDIRIM, K. (2017). “Değerler Eğitimi Açısından Ziya Gökalp’e Ait “Altın Işık” Adlı Eserin İncelenmesi”. **Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi**, 5(1), 30-38.
- CEVHERLİ, K. (2018). “Okul Öncesi Değerler Eğitimde Yeni Bir Model Arayışı: Boğaziçi Eğitim Modeli”. **Journal of International Social Research**, 11(61).
- COURT, D. ve ROSENTAL, E. (2007). “Values Embodied In Children’s Literature Used In Early Childhood Education In Israeli State Schools”. **Early Childhood Education Journal**, 34, 407-414.
- ÇELEN, N. (2000). “Kohlberg’in Ahlak Gelişimi Kuramı Üzerine Görüşler”. **Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi dergisi**, 13(1), 95-100.
- DİLEK, A. (2017). “Feridun Oral’ın Resimli Hikâye Kitaplarındaki Değerlerin İncelenmesi”. **Değerler Eğitimi Dergisi**, 15(33), 61-86.
- DİRİCAN, R. ve DAĞLIOĞLU, H. E. (2014). “3-6 Yaş Grubu Çocuklarına Yönelik Yayımlanan Resimli Hikâye Kitaplarının Bazı Temel Değerler Açısından İncelenmesi”. **Cumhuriyet International Journal of Education**, 3(2), 44-69.
- DURMAZ, M. ve YORULMAZ, B. (2022). “Ödüllü Resimli Çocuk Kitaplarındaki Metin Ve Görsellerin Değerler Açısından İncelenmesi”. **Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi**, 4(7), 519-548.
- EKER, C. ve YILDIRIM, K. (2017). “Değerler Eğitimi Açısından Ziya Gökalp’e Ait “Altın Işık” Adlı Eserin İncelenmesi”. **Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi**, 5(1), 30-38.
- ELMACI, D.(2023). “Türkiye’de Erken Çocukluk Eğitimi Ve Bakımının Gelişiminde Çocuk Esirgeme Kurumunun Katkıları”. **Yalova Sosyal Bilimler Dergisi**, 13(1), 40-51, doi: 10.17828

- ENGİNÜN, İ. (2006). “Çocuk Edebiyatı Ve Çocuk Kitapları”. **Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 19(1), 213-222.
- ERGİN, E., KILIÇOĞLU, E. A. ve ERGİN, B. (2023). “Resimli Erken Çocukluk Dönemi Kitaplarının Okul Türü Temelinde Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi”. **Milli Eğitim Dergisi**, 52(237), 33-52.
- ERTEKİN, B. D. ve ÇAKMAK, Ö. Ç. (2021). “Okul Öncesi Çocuklarına Yönelik Hazırlanan Çeviri Hikâye Kitaplarının Belirli Değerler Açısından İncelenmesi”. **Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi**, 22(3), 1641-1689.
- GÖNEN, M. ve BALAT, G. U. (2002). “Çocuk Kitaplarına Yeni Bir Yaklaşım: İnternet’te Resimli Çocuk Kitapları”. **Türk kütüphaneciliği**, 16(2), 163-170.
- GÖNEN, M., KARAKUŞ, H., UYSAL, H., KEHCİ, A., ULUTAŞ, Z. ve KAHVE, Ö. (2016). “Resimli çocuk kitaplarının içerik ve resimleme özelliklerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi”. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)** 31(4), 724-735. doi: 10.16986/HUJE.2015014224.
- GÖZ, K. (2014). “Toplumsal Değerler Bağlamında Yaşama Hürriyeti”. **Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, (1), 85-101.
- GÜNDÜZ, M., AKTEPE, V., UZUNOĞLU, H., & GÜNDÜZ, D. D. (2017). “Okul öncesi dönemdeki çocuklara eğitsel oyunlar yoluyla kazandırılan değerler”. **Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 4(1), 62-70.
- HSIU-CHIH, S. (2008). “The value of English Picture Story Books”. **ELT Journal**, 62(1), 47–55. <https://doi.org/10.1093/elt/ccm077>.
- IŞITAN S. (2016). “Özel Amaçla Yazılmış Çocuk Kitapları”. **International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic**, 11(4),
- KAHRAMAN, P. B., KARTAL, T. ve YILDIZ, S. (2020). “Resimli Çocuk Kitaplarında Çocuk Hakları. **Çocuk Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi**, 3(2), 138-163.

- KARAKUŞ, N. (2015). “Okul Öncesi Döneme Hitap Eden Tema İçerikli Çizgi Filmlerin Değerler Eğitime Katkısı Yönünden Değerlendirilmesi (Niloya Örneği)”. **Değerler Eğitimi Dergisi**, 13(30), 251-277.
- KARATAY, H. (2011). “Karakter Eğitiminde Edebi Eserlerin Kullanımı”. **Electronic Turkish Studies**, 6(1), 1439-1454.
- KAROĞLU, H. ve ÜNÜVAR, P. (2017). “Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Gelişim Özellikleri Ve Sosyal Beceri Düzeyleri”. **Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, (43), 231-254.
- KARTAL, H. (2007). “Erken Çocukluk Eğitimi Programlarından Anne-Çocuk Eğitim Programı’nın Altı Yaş Grubundaki Çocukların Bilişsel Gelişimlerine Etkisi”. **İlköğretim Online**, 6(2), 234-248.
- KORKMAZ, N. ve YORULMAZ, B. (2021). “Grimm masallarının içerdiği değerler açısından incelenmesi”. **Asya Studies Akademik Sosyal Araştırmalar**, 5(18), 189-200.
- KÖRÜKÇÜ, Ö., ACUN, KAPIKIRAN, N. ve ARAL, N. (2016). “Schwartz’ın modeline göre 3-6 yaş resimli çocuk kitaplarında değerlerin incelenmesi”. **Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, (38), 133-151.
- KUŞDİL, M. E. ve KAĞITÇIBAŞI, Ç. (2000). “Türk Öğretmenlerinin Değer Yönelimleri Ve Schwartz Değer Kuramı”. **Türk Psikoloji Dergisi**, 15(45). (59–76).
- MİTCHELL, J. P. ve GEORGE, J. D. (1996). “What Do Superman, Captain America, And Spiderman Have İn Common? The Case For Comics Books”. **Gifted Education International**, 11(2), 91-94.
- OZAN, C. ve YORULMAZ, B. (2023). “Çocuk Kalbi Kitabının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi”. **Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, (34), 139-164.
- ÖKSÜZ, H. İ., KESKİN, H. K. ve ÇETİNKAYA, F. Ç. (2018). “Sosyal medya platformlarında en fazla önerilen 15 resimli çocuk kitabının hayat bilgisi programında yer alan değerler bakımından incelenmesi”. **Okuma yazma eğitimi araştırmaları**, 6(1), 1331.

- ÖZER, H., AYDIN, A. UTLU, S. ve DUMAN, T. (2022). “Okul Yöneticilerinin Değerler Eğitimi Uygulamalarına İlişkin Görüşleri”. **Cihanşümül Akademi Sosyal Bilimler Dergisi**, 3(4), 30-42.
- ÖZTÜRK, T., & ÖZKAN, Z. S. (2018). “Hayat Bilgisi Ders Kitaplarındaki Metin Ve Görsellerin Değerler Açısından İncelenmesi”. **Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi**, 6(1), 172-204.
- PİLAV, S. ve ORHAN, M. (2020). “6–12 Yaş Grubu TÜBİTAK Çocuk Kitaplarının Değerler Eğitimi Yönünden İncelenmesi”. **Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, 18(3), 434-453.
- SCHWARTZ, S. H. (1992). “Universals In The Content And Structure Of Values: Theoretical Advances And Empirical Tests In 20 Countries”. In **Advances in experimental social psychology** (Vol. 25, pp. 1-65). Academic Press.
- SOBİ, F. (2019). “Değer Kavramı ve Okullarda Değerler Eğitimi”. **Samsun Eğitim Dergisi**, 2, 38-39.
- SÖNMEZ, M. ve YORULMAZ, B. (2022). “Göç Temalı Resimli Çocuk Kitaplarına Yönelik Bir Değer Analiz Çalışması”. **Asya Studies**, 6(22), 13-28.
- ŞAHİN, T. ve ERSOY, F. (2012). “Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Değerler Eğitimi Yaklaşımları Açısından İncelenmesi”. **Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi**, 12(2), 1535-1558.
- ŞİMŞEK, Ş. (2015). “Kemalettin Tuğcu’nun Romanlarında Değerler Eğitimi”. **Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi**, 1(1), 79-104.
- ŞİMŞEK, T. (2014). “Çocuk Edebiyatı Tarihine Ön Söz”. **Türk Dili Dergisi**, 7(756), 15-58.
- TOMÉ-FERNÁNDEZ, M., SENÍS-FERNÁNDEZ, J. ve RUÍZ-MARTÍN, D. (2019). “Values And Intercultural Experiences Through Picture Books”. **The Reading Teacher**, 73(2), 205-213.
- TOPÇAM, A. B. ve YORULMAZ, B. (2023). “En Çok Satılan Resimli Çocuk Kitapları: Hangi Değerleri Barındırıyorlar?”. **Medya ve Din Araştırmaları Dergisi**, 6(1), 47-72.

- TUNÇELİ, H İ. ve ZEMBAT, R. (2017). “Erken Çocukluk Döneminde Gelişimin Değerlendirilmesi ve Önemi”. **Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi**, 3(3), 01-12.
- TURHAN, B. ve ÖZBAY, Y. (2016). “Erken Çocukluk Eğitimi Ve Nöroplastisite”. **Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalışmaları Dergisi**, 1(2), 54-63.
- UĞURLU, S. B. (2013). “Resimli Çocuk Kitaplarında Hayvan Karakter Kullanımı”. **Electronic Turkish Studies**, 8(4). 1381-1393
- ULUSOY, K. (2010). “Değer Eğitimi: Davranışçı Ve Yapılandırmacı Yaklaşım Göre Hazırlanan Tarih Programlarında Değer Aktarımı”. **Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, 12(1), 32-51.
- UYSAL, E. (2003). “Değerler Üzerine Bazı Düşünceler ve Bir Erdem Tasnifi Denemesi: İnsanî Erdemler–İslâmî Erdemler”. **Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi**, 12(1), 51-69.
- VEZİROĞLU, M. ve GÖNEN, M. (2012). “Resimli Çocuk Kitaplarının MEB Okul Öncesi Eğitim Programı’ndaki Kazanımlara Uygunluğunun İncelenmesi”. **Eğitim ve Bilim**, 37(163).
- YAŞAR, M. C. ve ARAL, N. (2010). “Yaratıcı Düşünme Becerilerinde Okul Öncesi Eğitimin Etkisi”. **Kuramsal Eğitimbilim Dergisi**, 3(2). 201-209.
- YAZICI, M. (2014). “Değerler Ve Toplumsal Yapıda Sosyal Değerlerin Yeri”, **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, 24(1), 209-223.
- YAZICI, K. (2006). Değerler Eğitimi’ne Genel Bir Bakış. **Türklük Bilimi Araştırmaları**, (19), 499-522.
- YILMAZ, M. ve DUMAN, T. (2018). “TRT çocuk dergisi’nde Millî bir değer olarak “vatan–vatanseverlik” değeri”. **İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi**, 7(2), 639-657.
- YURDAKUL, A. (2020). “Değer Kavramı ve Değerler Eğitimi”. **Türk Medeniyeti**, 14-16.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

- MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (MEB). (2010). “İlk Ders Genelgesi”.
<https://www.egitimmezuat.net/index.php/home/genelgeler/genelge-2000-2010/204-2010-53-sayili-genelge-i-lk-ders> adresinden alınmıştır.
- MEB. (2011). “Erken Çocukluk Eğitiminde Temel İlkeler”.
http://megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Erken%200%C3%87ocukluk%20E%C4%9Fitiminde%20Temel%20%C4%B0lkeler.pdf adresinden 25.12.2022 tarihinde edinilmiştir.
- MEB. (2013). “Okul Öncesi Eğitim Programı”.
<https://tegm.meb.gov.tr/dosya/okuloncesi/ooproram.pdf> adresinden 25.12.2022 tarihinde edinilmiştir.
- MEB. (2014). “19. Millî Eğitim Şurâ Kararları”.
https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_12/10095332_19_sura.pdf adresinden 01.01.2023 tarihinde edinilmiştir.
- MEB. (2017). “Müfredatta Yenileme Ve Değişiklik Çalışmalarımız Üzerine...”
https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_07/18160003_basin_a_ciklamasi-program.pdf adresinden 22.12.2022 tarihinde edinilmiştir.
- MEB (2017). “Millî Eğitim Temel Kanunu”.
https://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_11/08144011_KANUN.pdf adresinden 26.12.2022 tarihinde edinilmiştir.
- MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNU (1973, 24 Haziran). Resmi Gazete (Sayı: 14574). <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf> adresinden 01.01.2023 tarihinde edinilmiştir.
- TDK. (2023). “Değer tanımı”. <https://sozluk.gov.tr/> adresinden 22.10.2023 tarihinde edinilmiştir.
- URL. (2023). <https://www.bookinton.com/kitap/okul-oncesi/elmer-david-mckee>.
adresinden 15.10.2023 tarihinde edinilmiştir.

TEZLER

- AKTAN, O. (2012). “100 Temel Eserlerde Yer Alan Değerlerle Sosyal Bilgiler Öğretim Programındaki Değerlerin Uyumu”. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Düzce Üniversitesi.
- AKTÜRK, G. (2012). “Çocukta Değerler Eğitimi Açısından Üzeyir Gündüz’ün Eserleri.” (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Afyon Kocatepe Üniversitesi.
- BAĞCI, E. (2013). “Çocuk edebiyatı ürünleriyle çocuklar için yazılmış eserlerin değerler eğitimi bağlamında karşılaştırılması”. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Celal Bayar Üniversitesi.
- BALKAN DELEN, H. (2019). “Son Dönem Türk-Alman Çocuk Yazınında Resimli Kitaplar Aracılığıyla Değerler Eğitimi”. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).Trakya Üniversitesi.
- ÇALIŞKAN, A. (2016). “İlköğretim 100 Temel İçerisinde Yer Alan Dünya Edebiyatı Eserlerin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi”. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- COOPER, D. (2014). Character Education: A study Of An Elementary School Leadership Academy (PhD thesis). Wilmington University, North Carolina.
- DEMİRCAN, T. (2010). “Ortaöğretim Dokuzuncu Sınıf Türk Edebiyatı Ders Kitaplarındaki Temel Değerlerin İncelenmesi”. (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi), Gazi Üniversitesi.
- DİRİCAN, R. (2013). “3-6 Yaş Grubu Çocuklarına Yönelik Yayımlanan Resimli Hikaye Kitaplarının Bazı Temel Değerler Açısından İncelenmesi”. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi.
- DUYAR, H. (2021). “Çocuk Edebiyatı Yazarı Sara Şahinkanat’ın Kitaplarının Değerler Eğitimi Kapsamında İncelenmesi”. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi.

- EN, S. (2022). “Stem Etkinliklerinin Erken Çocukluk Dönemi Fen Eğitiminde Uygulanabilirliğinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi”. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kastamonu Üniversitesi.
- ERAKKUŞ, Ö. (2015). “Alternatif Okul Yaklaşımlarında Din ve Değerler Eğitimi”. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Uludağ Üniversitesi.
- ERGÜL ÖZKUL, Z. (2019). “Haldun Taner’in Öykülerinde Tespit Edilen Değerlerin Türkçe Öğretim Programında (1-8. Sınıf) Yer Alan Kök Değerlerle Uyumu”. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi.
- GÜNDOĞDU, K. (2022). “Cumhuriyet Dönemi Fen Öğretim Programlarının Spranger Değer Sınıflandırmasına Göre İncelenmesi” (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Aksaray Üniversitesi.
- KAÇMAZ, G. (2018). “Cahit Zarifoğlu'nun Masallarının Değerler Eğitimi Ve Söz Varlığı Açısından İncelenmesi”. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İnönü Üniversitesi.
- KAZANCI GÜL M. (2018). “5-6 Yaş Grubu Çocuklar İçin Türkçe Yazılmış Resimli Çocuk Kitaplarında Değerler Analizi”. (Yayımlanmamış Yüksek lisans Tezi). Okan Üniversitesi.
- KESKİN, Y. (2008). “Türkiye’de Sosyal Bilgiler Öğretim Programlarında Değerler Eğitimi: Tarihsel Gelişim, 1998 Ve 2004 Programlarının Etkililiğinin Araştırılması”. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi.
- KOÇOĞAN, F. Ö. (2012). “İlköğretim 4-5. Sınıf İçin Hazırlanan Öyküleyici Çocuk Kitaplarının Okunabilirlik Ve Değerler Yönünden İncelenmesi”. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- KÜLÜNKOĞLU, T. (2010). “İlköğretim Birinci Kademe Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin İlettiği Değerler Açısından İncelenmesi”. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi.

- MPEQEKA, M. L. (2002). "Cultural Identity: A Critical Evaluation Of Bosigo As Setswana Picture Book". (Unpublished Doctoral Thesis). North West University.
- SCHAEFER, M. P. (2012). "Determining Methods For Teaching Character Education In Elementary Schols". (Doctoral Thesis), Northcentral University.
- ŞEN, Ü. (2007). "Millî Eğitim Bakanlığının 2005 Yılında Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser Yoluyla Türkçe Eğitiminde Değerler Öğretimi Üzerine Bir Araştırma". (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi.
- TANRIKULU, M. (2015). "Ahmet Cevat Emre'nin Türkçe Kıraat Kitabının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi". (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- TURAN, F. (2014). "Okul Öncesi Eğitim Etkinliklerinde Kullanılan Resimli Öykü Kitaplarının Karakter Eğitimi-Öğretmen Görüşü Ve Uygulamaları Açısından İncelenmesi".(Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi.
- UÇAR, A. M. (2021). "Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Ebeveyn-Çocuk Okuma Etkinlikleri İle Yaratıcı Düşünme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi". (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- YAZICIOĞLU, S. (2022). "Çok Okunan Çocuk Edebiyatı Eserlerinin Kök Değerler Açısından İncelenmesi". (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi.
- YENİAY, S. (2019). "Behiç Ak'ın Hikâyelerinin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi". (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi.

DİĞER KAYNAKLAR

- ELİZA, D. (2017). "Erken Çocukluk İçin Minangkabau Kültürel Değerini Ve Kimliğini Tanıtmak İçin Sözsüz Resimli Kitaptan Yararlanan Ortaya

Çıkan Okuryazarlık”. **Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Konferansı'nda (ICECE 2017)**, Atlantis Basını. 284-288.

ÖZGEÇMİŞ

Ad- Soyad: Duygu OZAN

ÖĞRENİM DURUMU:

Lisans: 2009, Konya Selçuk Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu
Eğitim Fakültesi, Okulöncesi Öğretmenliği

Yüksek Lisans: 2023, İstanbul Aydın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim
Enstitüsü, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Tezli
Yüksek Lisans Programı

YAYINLAR:

OZAN, D. VE SHPENDİ ŞİRİN, T. (2023) Erken Çocukluk Dönemi Resimli
Çocuk Kitapları Metinlerinin Kök Değerler Bağlamında İncelenmesi,
16. Ulusal Okul Öncesi Öğretmenliği Öğrenci Kongresi, 9-11 Kasım,
2023 İstanbul, Türkiye (Sözel Bildiri).

OZAN, D. ve SHPENDİ ŞİRİN, T. (2023). Erken Çocukluk Döneminde Resimli
Çocuk Kitapları ile Değerler Eğitimi, Aysel Kızılkaya Namlı (ed.).
Eğitimin Kavramsal Temellei-9 Karakter Ve Değerler Eğitimi.
İstanbul, Efe Akademi.

